ימים נוראים מאירים ושמחים

קוּנְטְרֵס

יָמִים נוֹרָאִים
מְאִירִים וּשְׂמֵחִים

דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים הַמְדַבְּרִים מִמַּעֲלַת
הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים, וּמָה אֶפְשָׁר לִזְכּוֹת עַל־יָדָם
בָּזֶה וּבַבָּא לָנֶצַח.

בְּנוּי וּמְיֻסָּד עַל פִּי דִבְרֵי
רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אוֹר הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן
בְּרִצְיָנָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה, אֲדוֹנֵנוּ מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ

רַבִּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֶב, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ
וְעַל פִּי דִבְרֵי תַּלְמִידוֹ, מוֹרֵנוּ הַנָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ,
אוֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִיס לֵיהּ

רַבִּי נָתָן מִבְּרֶסְלֶב, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ
וּמְשֻׁלָּב בְּסִפּוּקֵי תַּנָּ"ךְ וּמַאֲמְרֵי חַז"ל הַקְּדוֹשִׁים,
מְגֻמָּרָא וּמִדְרָשִׁים וְזֹהַר הַקָּדוֹשׁ.

הוּבָא לְדְפוּס עַל־יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב
עִיר הַקֹּדֶשׁ יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה

וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים

יבנאל עיר ברסלב:

בבית המדרש היכל מוהרא"ש

055.6783366

בבני ברק:

קרן הדפסה היכל הקודש

052.7138892

באשדוד:

קרן הדפסה היכל הקודש

052.7618316

בארצות הברית:

קרן הדפסה היכל הקודש

2623 state route 52
Liberty NY 12754

שיחות נפלאות

מפי מורינו הרה"צ
רבי **יצחק שמואל אהרן לעזער**
שליט"א

073.388.6654

אה"ב **605.477.4445**

שיחה שבועית

• בשידור חי

יום רביעי
בלשון הקודש
23:30

ליל שישי
באידיש
22:30

ניתן גם לקבל את השיעור באימייל:

breslev.shely@gmail.com

ברסלב שלי
breslevsheli.co.il

ראש־השנה מאיר ושמח

א.

חדש תשרי – חדש השירה

עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, שֶׁחֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי נִקְרָא יֶרַח הָאֵיתָנִים (מְלָכִים־א ח, ב). כִּי ׳אֵיתָן׳ פֵּרוּשׁוֹ ׳תַּקִּיף׳, וְחֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי הוּא תַּקִּיף בְּמִצְוֹוֹת (ראש־הַשָּׁנָה יא ע״א). כִּי אֵין עוֹד חֹדֶשׁ בַּשָּׁנָה שֶׁכָּל־כָּךְ מָלֵא עִם מִצְוֹוֹת כְּמוֹ חֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי. וְלָכֵן בְּהַגִּיעֲךָ אֶל חֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי וְאֶל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה – עָלֶיךָ לָתֵת שֶׁבַח וְהוֹדָיָה עֲצוּמָה לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ שֶׁזִּכָּה אוֹתְךָ עִם עוֹד חֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי בִּימֵי חַיֶּיךָ, וְעוֹד שָׁנָה בְּמִסְפַּר הַשָּׁנִים מִבְּרִיאַת הָעוֹלָם, כִּי אֲנַחְנוּ מוֹנִים אֶת מִסְפַּר הַשָּׁנִים מֵחֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי, וְעָלֶיךָ לְשַׂמֵּחַ בְּשִׂמְחָה אֵין־סוֹפִית שֶׁהִגַּעְתָּ לְחֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי הַזֶּה, וּלְקַיֵּם אֶת כָּל הַמִּצְוֹוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הַתְּלוּיוֹת בּוֹ, וְתָשִׁיר הַרְבֵּה שִׁירוֹת, זְמִירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עַל הַמַּתָּנָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת, כִּי ׳תִּשְׁרֵי׳ הוּא מִלְּשׁוֹן ׳שִׁירָה׳, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שִׁיר־הַשִּׁירִים ד, ח): ״תָּבוֹאִי תְּשׁוּרִי מֵרֹאשׁ אֲמָנָה״; **רֹאשׁ־אֲמָנָה הוּא רֹאשׁ־הַשָּׁנָה**, שֶׁמִּמֶּנָּה מַתְחִיל הִתְגַּלּוּת אוֹר הָאֱמוּנָה וְקַבָּלַת

עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, וְעַל־כֵּן כָּל יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִים בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּכָל יְמֵי תִּשְׁרֵי, וּבִפְרָט בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, כְּדֵי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד־חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ וְהֶעֱנִיק לָנוּ שָׁנָה חֲדָשָׁה, וּמִי שֶׁמַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ בַּהֲמוֹן שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּחֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי – מֻבְטָח שֶׁיִּהְיֶה לוֹ חֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי מֵאִיר וְשָׂמֵחַ.

ב.

בְּתִשְׁרֵי דָּנִים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה

דַּע לְךָ, אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, אֲשֶׁר חֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי מַתְחִיל עִם רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם בְּרִיאַת אָדָם הָרִאשׁוֹן, וּבוֹ דָּנִים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, מַה יִּהְיֶה עִמָּהּ כָּל הַשָּׁנָה. 'וְכָל בְּרוּאֵי עוֹלָם עוֹבְרִים לְפָנָיו כִּבְנֵי מָרוֹן' (ראש־הַשָּׁנָה יח ע"א), הַיְנוּ כִּבְנֵי צֹאן הַיּוֹצְאִים אֶחָד אֶחָד דֶּרֶךְ פֶּתַח קָטָן. וְעַל־כֵּן אָז הַזְּמַן לְשַׁדֵּל וּלְרַצּוֹת, כְּבִיכוֹל, אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל־מִינֵי לְשׁוֹנוֹת שֶׁל תְּחִנָּה וּבַקָּשָׁה, שֶׁיֵּיטִיב עִמָּנוּ וְיִתֵּן לָנוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת בְּכָל הָעִנְיָנִים, וּבָזֶה מְמַתְּיקִים אֶת כָּל הַדִּינִים וּמַמְשִׁיכִים חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים, כִּי לִפְנֵי שֶׁגּוֹזְרִים דִּין עַל הָאָדָם שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ מַה דַּעְתּוֹ? וּמַה יֵּשׁ לוֹ לְהַמְלִיץ עַל עַצְמוֹ?! אַךְ אֵין שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ בְּפֵרוּשׁ, אֶלָּא מְרַמְּזִים לוֹ בְּמַחְשְׁבוֹתָיו, בְּדִבּוּרָיו וּבְמַעֲשָׂיו, וְלִפְעָמִים שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ עַל אֲחֵרִים, וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֵׂכֶל יָשָׁר וְדַעַת נְכוֹנָה, מְלַמֵּד עַל עַצְמוֹ כָּל־מִינֵי זְכֻיּוֹת

וַאֲמַתְלְאוֹת וְהַמְלָצוֹת, וְעוֹשֶׂה אֶת הַכֹּל כְּדֵי לִמְצֹא חֵן בְּעֵינֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ שֶׁיְּרַחֵם עָלָיו בֶּאֱמֶת, עַד שֶׁמַּמְתִּיק מֵעַל עַצְמוֹ כָּל הַדִּינִים, וְזֹאת הִיא הָעֲבוֹדָה שֶׁלָּנוּ בִּימֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים, לְהַמְלִיץ טוֹב עַל עַצְמֵנוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וּלְרַצּוֹת אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁיָּדִין אוֹתָנוּ לְכַף־זְכוּת, וְיוֹצִיא לָאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ וְנִוָּשַׁע בְּדָבָר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, וְתִהְיֶה לָנוּ שָׁנָה טוֹבָה מְעֻטָּרֶת וּמְבֹרֶכֶת.

נוֹסְעִים לְצַדִּיקִים לְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה

וְעַל־כֵּן נוֹסְעִים לְצַדִּיקִים לְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, כִּי הַצַּדִּיקִים הֵם כְּמוֹ עוֹרְכֵי־דִּין, שֶׁמַּמְלִיצִים טוֹב עַל כָּל הַבָּאִים אֲלֵיהֶם, וְדָנִים אוֹתָם לְכַף־זְכוּת, וּפוֹעֲלִים בִּשְׁבִילָם הַמְתָּקָה בְּבֵית־דִּין הָעֶלְיוֹן, עַד שֶׁיֵּצֵא הַדִּין לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה וְתִהְיֶה לְכֻלָּם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה. וְזֶה עֹצֶם מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לִהְיוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה. כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל הוּא הַנְּשָׁמָה הַכְּלָלִית שֶׁכּוֹלֶלֶת אֶת כָּל נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד, וְדָן אֶת כֻּלָּם לְכַף־זְכוּת, וּמִי שֶׁבָּא לְרַבֵּנוּ זַ״ל לְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, רַבֵּנוּ זַ״ל מַעֲבִיר אוֹתוֹ לִפְנֵי הַבֵּית־דִּין שֶׁל מַעְלָה וּמַמְלִיץ טוֹב בַּעֲדוֹ וּמַמְתִּיק מֵעָלָיו אֶת כָּל הַדִּינִים, וְעַל־כֵּן שְׂמַח מְאֹד עַל שֶׁזָּכִיתָ לְהַגִּיעַ לְרַבֵּנוּ וְלִהְיוֹת אֶצְלוֹ בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְתֵן תּוֹדָה עֲצוּמָה לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּמֶשֶׁךְ כָּל הָרֹאשׁ־הַשָּׁנָה עַל זֶה, וֶאֱמֹר וְהַגֵּד בְּפֶה מָלֵא: **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ שֶׁזִּכִּיתָנִי לִהְיוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, זַכֵּנִי לְקַבֵּל אֶת כָּל הַתִּקּוּנִים שֶׁרַבֵּנוּ עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְאֶזְכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה**

וּמְתָקָה, שָׁנָה מְעֻטָּרֶת וּמְבֹרֶכֶת, שָׁנָה שֶׁתִּמָּלֵא לָנוּ אֶת כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה, אָמֵן סֶלָה.

ג.

ברֹאשׁ־הַשָּׁנָה - רק מחשבות טובות

אֲהוּבַי, אָחַי הַיָּקָר! זְכֹר הֵיטֵב אֶת דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (שיחות־הָר״ן, סימן כא): **בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה צְרִיכִין לְהְיוֹת חָכָם שָׂמֵחַ שׂ֫כֶל רַק מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּיטִיב הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ.** וְהַלִּמּוּד בָּזֶה הוּא פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ, שֶׁבְּמֶשֶׁךְ כָּל הַיּוֹם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, מִבּוֹאוֹ עַד צֵאתוֹ, הִשְׁתַּדֵּל־נָא לַחֲשֹׁב בְּאֹפֶן חִיּוּבִי בִּלְבַד, אוֹדוֹת מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יֵיטִיב עִמְּךָ בְּשָׁנָה זוֹ, וְיִתֵּן לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת בְּכָל הָעִנְיָנִים, וּבְכָל פַּעַם שֶׁתִּזָּכֵר מֵאֵיזֶה דָּבָר הַנִּצָּרֵךְ לְךָ - מִיָּד עֲשֵׂה מִזֶּה תְּפִלָּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! בְּוַדַּאי אֶזְכֶּה לִרְאוֹת יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה בָּעִנְיָן זֶה הַשָּׁנָה, אָנָּא! עֲזֹר לִי שֶׁתִּהְיֶה לִי שָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה בְּכָל הָעִנְיָנִים** - שֶׁהֲרֵי עַכְשָׁו רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְהַכֹּל תָּלוּי בְּרֹאשׁ, כִּי ׳גּוּפָא בְּתַר רֵישָׁא אָזְלָא׳ - הַגּוּף הוֹלֵךְ אַחַר הָרֹאשׁ. וְעַל־כֵּן כַּאֲשֶׁר תַּחְקוֹק הֵיטֵב בְּדַעְתְּךָ וּבְמֹחֲךָ וְתַכְנִיס הֵיטֵב לְרֹאשְׁךָ בְּמַהֲלַךְ כָּל יְמֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשִׁים: שֶׁבְּוַדַּאי יֵיטִיב עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל הַשָּׁנָה, וְגַם תּוֹצִיא אֶת הַדִּבּוּרִים הַקְּדוֹשִׁים הַלָּלוּ מִפִּיךָ, הֲרֵי גָּזַרְתָּ וּפָסַקְתָּ שֶׁכָּךְ יִהְיֶה, וְהַקָּדוֹשׁ־

בָּרוּךְ־הוּא יְקִים עַל יָדְךָ וְיִכְתֹּב וְיַחְתֹּם עַל פִּיךָ. וְעַל־כֵּן הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (בשיחה הנזכרת למעלה) לְמַעַט מְאֹד בְּדִבּוּר בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, כִּי כַּאֲשֶׁר אָדָם מַפְקִיר עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים שִׂיחוֹת־חֻלִּין וּדְבָרִים שֶׁל מַה־בְּכָךְ, הוּא עָלוּל לְהוֹצִיא מִפִּיו אֵיזֶה דִּבּוּר שְׁלִילִי נֶגֶד מַשֶּׁהוּ אוֹ מִישֶׁהוּ, וְאֵינוֹ תּוֹפֵס שֶׁבְּאוֹתוֹ זְמַן הוּא דָּן וְגוֹזֵר עַל עַצְמוֹ אֵיזֶה דִּין קָשֶׁה, חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְמַעַט בְּדִבּוּר מְאֹד, וּלְהַרְבּוֹת אַךְ וְרַק בְּדִבּוּרִים טוֹבִים וְכִסּוּפִים גְּדוֹלִים לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְכָךְ תִּרְכֹּשׁ לְעַצְמְךָ יְשׁוּעוֹת נִפְלָאוֹת לְכָל הַשָּׁנָה, וְחֶדֶשׁ תִּשְׁרֵי יָאִיר עָלֶיךָ שִׂמְחָה עֲצוּמָה לְכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

ד.

הִנְהָגוֹת דֶּרֶךְ־אֶרֶץ וְכַוָּנָה בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! זְכֹר הֵיטֵב, שֶׁכָּל הַשָּׁנָה נִגְזֶרֶת אַחַר רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְאֵיךְ שֶׁתִּתְנַהֵג בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה – כָּךְ יִתְנַהֵג אָצְלְךָ כָּל הַשָּׁנָה, וְעַל־כֵּן הִשְׁתַּדֵּל־נָא לְמַלְאוֹת אֶת יְמֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה בְּהַרְבֵּה טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְתִתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת בְּמְתִינוּת גְּדוֹלָה, מִלָּה בְּמִלָּה וּבְכַוָּנָה רְצוּיָה, וּנְסֵה לַחֲטֹף שִׁעוּרֵי־תּוֹרָה, פֹּה וְשָׁם, כְּפִי כֹּחֲךָ אֲפִלּוּ מְעַט דְּמְעַט בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה הַהִתְחָלָה טוֹבָה לְכָל הַשָּׁנָה. וְכֵן הִשְׁתַּדֵּל לֶאֱכֹל אֶת הַסְּעֻדּוֹת בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גָּדוֹל, וּבְלֵיל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה תֹּאכַל אֶת הַסִּימָנִים שֶׁנּוֹהֲגִים בְּכָל תְּפוּצוֹת־יִשְׂרָאֵל. וֶאֱמֹר אֶת

נָסַח הַ׳יְהִי־רָצוֹן׳ שֶׁנִּדְפַּס בַּמַּחְזוֹרִים לִפְנֵי כָּל סִימָן בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה. וְכֵן קָרָא קְרִיאַת־שְׁמַע־שֶׁעַל־הַמִּטָּה בְּמִתְינוּת מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר אוֹ הַמַּחְזוֹר דַּיְקָא, וְאִם תִּזְכֶּה לוֹמַר אֶת הַ׳תִּקּוּן־לֵאָה׳ שֶׁבְּ׳תִּקּוּן־חֲצוֹת׳, בְּלֵיל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה – אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי בְּכָךְ הִנָּךְ זוֹכֶה לְהַתְחִיל אֶת הַשָּׁנָה עִם אֲמִירַת תִּקּוּן־חֲצוֹת, וּבְעֶזְרַת־הַשֵּׁם תִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ בָּזֶה כָּל הַשָּׁנָה.

ה.

פְּתַח וְהַתְחָלָה לְכָל הַשָּׁנָה

אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, הִשְׁתַּדֵּל לָבֹא לְבֵית־הַכְּנֶסֶת אֶל הַתְּפִלּוֹת בִּזְמַנָּן, כָּל מָקוֹם כְּפִי מִנְהָגוֹ. וּזְכֹר אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, שֶׁהַתְּפִלּוֹת שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הֵן תְּפִלּוֹת אֲחֵרוֹת לְגַמְרֵי מֵהַתְּפִלּוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, כִּי בָּהֶן מַמְלִיכִים וּמַכְתִּירִים אֶת הַמֶּלֶךְ ה׳ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל מַלְכוּתוֹ, כִּבְיָכוֹל. וְעַל־כֵּן הִתְפַּלֵּל עַרְבִית בְּמִתְינוּת וּבְהִתְעוֹרְרוּת רַבָּה. וּכְשֶׁמַּגִּיעַ זְמַן אֲמִירַת ׳בָּרְכוּ׳ בְּיִחַד עִם הַצִּבּוּר – הִתְעוֹרֵר בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה שֶׁעָכְשָׁו אַתָּה מְקַבֵּל עַל עַצְמְךָ אֶת קְדֻשַּׁת רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ, וּכְבָר תְּצַיֵּר בְּדַעְתְּךָ שֶׁתִּהְיֶה שָׁנָה מְלֵאָה עִם יְשׁוּעוֹת וְרַחֲמִים בְּכָל הָעִנְיָנִים, הֵן בְּרוּחָנִיּוּת וְהֵן בְּגַשְׁמִיּוּת, וְהַגֵּד קְרִיאַת־שְׁמַע בְּהִתְעוֹרְרוּת רַבָּה וּכַוָּנָה, שֶׁעָכְשָׁו אַתָּה מְקַבֵּל עָלֶיךָ עֹל־מַלְכוּת־שָׁמַיִם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל הַשָּׁנָה,

וְשֶׁיִּהְיֶה פֶּתַח וְהַתְחָלָה טוֹבִים לְכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ, וְאָז יִשָּׂאֲרוּ אֱצְלְךָ הָאוֹר וְהַשִּׂמְחָה שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה לְכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

לְמַעַנְךָ אֱלֹקִים חַיִּים

וְכַאֲשֶׁר יַגִּיעוּ הַצִּבּוּר לִתְפִלַּת הָעֲמִידָה שֶׁל עַרְבִית, עָמֹד וְהִתְפַּלֵּל עִמָּם אֶת תְּפִלַּת לֵיל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה בְּכַוָּנָה, בְּמִתִינוּת וְהִתְעוֹרְרוּת רַבָּה, וּבְכָל פַּעַם שֶׁאַתָּה מְבַקֵּשׁ עַל חַיִּים: זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים וְכוּ', וּכְתֹב לְחַיִּים טוֹבִים וְכוּ' - הֱיֵה מְכַוֵּן שֶׁאַתָּה מְבַקֵּשׁ עַל חַיִּים אֲמִתִּיִּים בִּדְבֵקוּת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ד, ד): "וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּה' אֱלֹקֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם". וְכֵן אוֹמֵר דָּוִד־הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים ל, ו): "חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ", שֶׁעִקַּר הַחַיִּים הוּא כְּשֶׁזּוֹכִים לְקַיֵּם אֶת רְצוֹן הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ. לָכֵן בְּכָל פַּעַם שֶׁאַתָּה מְבַקֵּשׁ עַל חַיִּים - כַּוֵּן הֵיטֵב שֶׁכָּל עִקַּר הַבַּקָּשָׁה שֶׁלְּךָ הִיא לִהְיוֹת דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד וְלִחְיוֹת חַיִּים אֲמִתִּיִּים בִּדְבֵקוּת הַבּוֹרֵא, יִתְבָּרַךְ־שְׁמוֹ, וְאֶת כָּל זֶה תִּזְכֶּה לִפְעֹל עַל־יְדֵי הַתְּפִלּוֹת רֹאשׁ־הַשָּׁנָה.

אַרְבַּע פְּעָמִים: 'וּבְכֵן'

וְכֵן בַּאֲמִירַת אַרְבַּע פְּעָמִים: וּבְכֵן, כְּמוֹ וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ וְכוּ', וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ וְכוּ', וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד וְכוּ', וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ וְכוּ' - כַּוֵּן הֵיטֵב לְהַמְשִׁיךְ חֲסָדִים עֶלְיוֹנִים וְנוֹרָאִים דֶּרֶךְ אַרְבַּעַת הָעוֹלָמוֹת עַד עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה הַזֶּה, כִּי בְּכֵן בְּגִימַטְרִיָּא

חֶסֶד (כְּמְבאָר בְּכִתְבֵי־הָאֲרִיז״ל בְּכַוָּנַת תְּפִלַּת רֹאשׁ־הַשָּׁנָה). וְזֹכֶר הֵיטֵב אֶת דִּבְרֵי הָרִאשׁוֹנִים (עֵין טוֹב, אֹרַח־חַיִּים, סִימָן תקפב) שֶׁאֵלּוּ אַרְבַּעַת הַלָּשׁוֹנוֹת שֶׁל **וּבְכֵן** נִתְקַנּוּ עַל שֵׁם הַפָּסוּק (אֶסְתֵּר ד, טז): ״**וּבְכֵן** אָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ״ וְגוֹ׳ שֶׁאָמְרָה אֶסְתֵּר, כִּי עַכְשָׁו אֲנַחְנוּ בָּאִים לִפְנֵי מֶלֶךְ־מַלְכֵי־מְלָכִים - הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְנַפְשֵׁנוּ בִּשְׁאֵלָתֵנוּ וְעַמֵּנוּ בְּבַקָּשָׁתֵנוּ, לִפְעֹל שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת, וְלָכֵן מְבַקְּשִׁים אַרְבַּע פְּעָמִים **וּבְכֵן**, כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ חֶסֶד עֶלְיוֹן דֶּרֶךְ כָּל אַרְבַּעַת הָעוֹלָמוֹת.

שִׁתְתַּגְלֶה עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה

וּבְאָמְרָךְ **וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד ה׳ לְעַמֶּךָ** וְכוּ׳ **וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ** - כְּדֵי הֵיטֵב לְבַקֵּשׁ שֶׁשִּׁתְתַּגֶּלֶה עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וְכֻלָּם יִפְתְּחוּ אֶת פִּיהֶם לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בַּשָּׂפָה שֶׁלָּהֶם, וְלֹא יִסְתַּפְּקוּ לִהְיוֹת ׳מְיַחֲלִים לְךָ׳ לְבַד, רַק יִפְתְּחוּ פִּיהֶם בִּתְפִלָּה מַמָּשׁ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (צְפַנְיָה ג, ט): ״כִּי אָז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שָׂפָה בְרוּרָה לִקְרֹא כֻלָּם בְּשֵׁם ה׳ לְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד״, וְכָךְ יִתְגַּלֶּה עַל־מַלְכוּת־שָׁמַיִם לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ.

בקבוץ

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! אִם זָכִיתָ בְּחֶסֶד חִנָּם, וּבָאתָ לְהִסְתּוֹפֵף בְּצֵל הַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל בִּמְקוֹם צִיּוּנוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּעִיר אוּמַן בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, הִתְעוֹרֵר־נָא מְאֹד לְכַוֵּן בַּתְּפִלּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת עַל הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, בְּהִקָּבֵץ כָּל תְּפוּצוֹת־יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ־הַקֹּדֶשׁ

עַל־יְדֵי מְשִׁיחַ־צִדְקֵנוּ שֶׁיִּתְגַּלֶּה בִּמְהֵרָה וְיַקְבֵּץ אֶת נִדְחֵי־יִשְׂרָאֵל לַעֲלוֹת בְּשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ, כִּי בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה צְרִיכִין לְכַוֵּן שֶׁנִּזְכֶּה מְהֵרָה לָבוֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁם עִקַּר הִתְגַּלּוּת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, דְּבָרִים הַנּוֹהָגִים בְּסַעֲדָה, הֲלָכָה ד', אות ב) לָכֵן הִתְעוֹרֵר־נָא מְאֹד, שֶׁבְּכָל פַּעַם כְּשֶׁאַתָּה מַזְכִּיר אֶת קְדֻשַּׁת צִיּוֹן, בְּאָמְרְךָ: וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ ה׳ אֱלֹקֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְכוּ׳#39 וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וְכֵן וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹקֵינוּ וְכוּ׳ בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וְכֵיוָצֵא בָּהֶם – שְׁפוֹךְ אֶת נַפְשְׁךָ בְּכַוָּנָה גְּדוֹלָה וּבְהִתְעוֹרְרוּת עֲצוּמָה עַל הַגְּאֻלָּה הָעֲתִידָה וְקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל לְהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ.

וְדַע, שֶׁיֵּשׁ רֶמֶז גָּדוֹל בַּפְּסוּקִים הָאֵלּוּ גַּם עַל הַנְּסִיעָה הַקְּדוֹשָׁה לְרַבֵּנוּ עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה כְּמוֹ שֶׁעָלְיָה אָמַר מוֹהֲרַנַ״תְּ זַ״ל (כּוֹכְבֵי־אוֹר, אַנְשֵׁי מוֹהַר״ן ד): שֶׁכָּל נְסִיעָה וּנְסִיעָה שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יִהְיֶה לָהּ חֵלֶק בְּקֶרֶן הַגְּאֻלָּה, וְנִמְצָא, שֶׁהַתְּפִלּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁאָנוּ מִתְפַּלְּלִים בִּימֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים שֶׁכְּבָר יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹקֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ דַּיְקָא אֵצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָנוּ מִתְעוֹרְרִים לְבַקֵּשׁ שָׁם עַל גְּאֻלָּתֵנוּ וּפְדוּת נַפְשֵׁנוּ, וְעַל צְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, דַּיְקָא שָׁם אָנוּ מְקַבְּלִים אֶת הַהִתְעוֹרְרוּת וְהַהִתְחַזְּקוּת לְהָחִישׁ אֶת קֵץ הַגְּאֻלָּה הַכְּלָלִית וְהַפְּרָטִית, לָנוּ וּלְכָל נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם. וְעַל־כֵּן

זָכוֹר תִּזְכּוֹר בַּאֲמִירַת פְּסוּקִים אֵלּוּ, שֶׁעָלֶיךָ לָתֵת שֶׁבַח וְהוֹדָיָה עֲצוּמָה לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ גַּם עַל כָּךְ שֶׁזָּכִיתָ לְהַגִּיעַ לְצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וּלְקַבֵּל אֶת כָּל הַתִּקּוּנִים הַנִּפְלָאִים שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל עוֹשֶׂה עִמָּנוּ וְעִם כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְתִזְכֶּה לִזְכוּת נִפְלָאָה כָּזוֹ שֶׁיֵּשׁ לְךָ חֵלֶק בְּהִתְגַּלּוּת כְּבוֹד שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ; אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לִדְחֹף אֶת רֹאשׁוֹ וּלְהָמְנוֹת בִּכְלָל הַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ דְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה אֲצַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁיִּזְכֶּה לִטּוֹל חֵלֶק בְּקֶרוּב הַגְּאֻלָּה, אַשְׁרֵי לוֹ וְאַשְׁרֵי חֶלְקוֹ.

ו.

זְמַן מִסְגָּל לְקַבָּלַת תְּפִלָּה עַל הַפַּרְנָסָה

אֱהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, נוֹהֲגִים בְּכָל תְּפוּצוֹת־יִשְׂרָאֵל לְפָתֹחַ אֶת הַהֵיכָל אַחַר תְּפִלַּת שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה לוֹמַר אֶת הַמִּזְמוֹר בְּתְהִלִּים כד, הַפּוֹתֵחַ: לְדָוִד מִזְמוֹר, לַה׳ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָּהּ וְכוּ׳ פָּסוּק בְּפָסוּק, הַחָזָן קֹדֶם וְהַקָּהָל אַחֲרָיו. וּמְקַבֵּל, שֶׁהוּא מְסֻגָּל לְפַרְנָסָה בְּרֶוַח לְמֶשֶׁךְ כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה הַבָּאָה עָלֵינוּ לְטוֹבָה. וְעַל־כֵּן זֶה הַזְּמַן לְהַפְצִיר אָז הַרְבֵּה בִּתְפִלּוֹת חֲמוֹת בֵּין הַפְּסוּקִים לִזְכוֹת לְשֶׁפַע שֶׁל פַּרְנָסָה בְּרִנָּה: הֵינוּ בְּרֶ״וַח וְלֹא בְּצִמְצוּם, בְּנַ״חַת וְלֹא בְּצַעַר בְּהֶ״תֵּר וְלֹא בְּאָסוּר – רָאשֵׁי־תֵבוֹת: רִנָּה. וְשֶׁלֹּא יֶחְסַר לְךָ כְּלוּם כָּל הַשָּׁנָה, וְאָז הַזְּמַן מְסֻגָּל לִפְעֹל אֶת זֶה בְּיוֹתֵר.

ז.

אדון־עולם, ברכות־השחר, פרשת־הקרבנות ופסוקי־דזמרה

אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! נוֹהֲגִים לְהַתְחִיל אֶת תְּפִלַּת שַׁחֲרִית בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה עִם אֲמִירַת הַפִּיּוּט 'אֲדוֹן־עוֹלָם' בְּנִסַּח וְנִגּוּן מְיֻחָד, וְכֵוָן שֶׁאַתָּה מַמְלִיךְ עַכְשָׁו אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל עַצְמְךָ וְעַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְאַתָּה קוֹרֵא וּמְפָרְסֵם שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא! וְהַכֹּל כַּאֲשֶׁר לַכֹּל - חֵלֶק מֵאוֹר הָאֵין־סוֹף, בָּרוּךְ־הוּא, וְהַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר, שֶׁזֶּה אֲדוֹן עוֹלָם בְּגִימַטְרִיָּא: אֵין סוֹף (וכמובא בסדורי האריז"ל) – וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל. וְאָז תַּתְחִיל לוֹמַר אֶת כָּל סֵדֶר בִּרְכוֹת־הַשַּׁחַר וּפְסוּקֵי הַקָּרְבָּנוֹת וּפְסוּקֵי־דְזִמְרָה בְּמִתְינוּת גְּדוֹלָה, מִלָּה בְּמִלָּה, כִּי עַכְשָׁו אַתָּה קוֹרֵא וּמְצַוֶּה לְכָל הַבְּרִיאָה לְהַלֵּל אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן רלב), וּצְרִיכִים לוֹמַר אֶת כָּל זֹאת בְּכַוָּנָה עֲצוּמָה, וּבְמִתְינוּת וְהִתְעוֹרְרוּת רַבָּה.

ח.

ההכתרה ב'המלך', וכוונת התפלות בשמחה

אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! כְּשֶׁמַּגִּיעִים אֶל אֲמִירַת הַמֶּלֶךְ בְּתְפִלַּת שַׁחֲרִית בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְכָלָם מַרְעִישִׁים וְאוֹמְרִים בְּקוֹל רָם הַמֶּלֶךְ

– אי־אֶפְשָׁר לְתָאֵר מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה אָז בַּשָּׁמַיִם, כִּי אָז הִיא הַהַכְתָּרָה הַגְּדוֹלָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ. וְעַל־כֵּן שְׂמַח מְאֹד שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לִהְיוֹת בֵּין אֵלּוּ שֶׁמַּכְתִּירִים אֶת הַמֶּלֶךְ בְּיוֹם מַלְכוּתוֹ. וּמִנְהַג אַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ לִמְחֹא אָז כַּפַּיִם בְּשִׂמְחָה וּבְהִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה, וְהוּא עַל־פִּי הַפָּסוּק (מִלְכִים־ב, יא יב): ״וַיַּכּוּ כָף וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ״. וְצַיֵּר לְעַצְמְךָ שֶׁאַתָּה עַכְשָׁו מַכְתִּיר, כְּבֵיכוֹל, אֶת מֶלֶךְ־מַלְכֵי־הַמְּלָכִים – הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּמַמְלִיךְ אוֹתוֹ עַל עַצְמְךָ וְעַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. וּבְמֶחְאַת כַּפַּיִם זוֹ הַעְמֵק בְּכַוָּנָה פְּנִימִית שֶׁאַתָּה מְגַלֶּה אֶת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, מֵרֵאשִׁית הָאֲצִילוּת עַד סוֹף נְקֻדַּת הַמֶּרְכָּז שֶׁל עוֹלַם הָעֲשִׂיָּה הַגַּשְׁמִי הַזֶּה. וְכֵן הִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה בַּאֲמִירַת סֵדֶר כָּל הַתְּפִלּוֹת וְהַנִּגּוּנִים וְהַפִּיּוּטִים שֶׁנּוֹהֲגִים לוֹמַר בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה. וְאַף שֶׁהַתְּפִלָּה מִתְאָרֶכֶת קָצָת יוֹתֵר מֵהַתְּפִלּוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה – אַל תִּתְרַשֵּׁל מֵחֲמַת זֶה, וְאַל תִּשְׁכַּח שֶׁהַיּוֹם רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, שֶׁאָז מַמְלִיכִים וּמַכְתִּירִים אֶת הַמֶּלֶךְ, וְאִם תִּתְפַּלֵּל בְּמִתִינוּת וּבְסַבְלָנוּת גְּדוֹלָה בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה – אֲזַי כָּל הַתְּפִלּוֹת שֶׁל שְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה תִּהְיֶינָה בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי, וְתִזְכֶּה שֶׁתַּעֲלֶינָה כָּל הַתְּפִלּוֹת לְהַקָּבַע כְּקִשּׁוּט בְּכֶתֶר הַמֶּלֶךְ וְלִפְעֹל יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת בַּעֲדְךָ וּבְעַד כָּל יִשְׂרָאֵל.

ט.

ממעמקים קראתיך ה׳

אֲהוּבַי, אָחַי הַיְקָר! נוֹהֲגִים לוֹמַר לִפְנֵי **בָּרְכוּ** שֶׁל תְּפִלַּת שַׁחֲרִית בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְכֵן בְּכָל עֲשֶׂרֶת־יְמֵי־תְּשׁוּבָה, מִזְמוֹר שִׁיר **הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ ה׳** - וְנוֹהֲגִים לְאָמְרוֹ בְּפִתְיחַת הַהֵיכָל. וְאַף שֶׁיֵּשׁ בּוֹ הַרְבֵּה סוֹדוֹת וְרָזֵי־רָזִין, אֲבָל עִקַּר הַכַּוָּנָה הַפְּשׁוּטָה הִיא - לְצַעֵק אֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מֵהָעֹמֶק הַגָּדוֹל שֶׁאַתָּה שָׁקוּעַ בּוֹ עַכְשָׁו, וּלְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ גַּם מִשָּׁם. וּכְמוֹ שֶׁפַּעַם אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל שֶׁגַּם בִּשְׁאוֹל־תַּחְתִּית אֶפְשָׁר לִהְיוֹת קָרוֹב אֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, הָעִקָּר שֶׁיִּקְרָאֵם (יונה ב, ג): ״מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי״, שֶׁיִּצְעַק הֵיטֵב אֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מִמָּקוֹם שֶׁהוּא נִמְצָא שָׁם. כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מִינֵי מַעֲמַקִּים, עֹמֶק תַּחַת עֹמֶק, וּמִכֻּלָּם אֶפְשָׁר לָצֵאת וְלַעֲלוֹת וּלְהִתְדַּבֵּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל־כֵּן בַּעֲשֶׂרֶת־יְמֵי־תְּשׁוּבָה, הָחֵל מֵרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, מַתְחִילִים לוֹמַר בְּכָל יוֹם **שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ ה׳**, וְלִצְעֹק וְלִזְעֹק בְּכָל לֵב אֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מִתּוֹךְ הָעֹמֶק שֶׁנִּמְצְאִים בּוֹ, עַד שֶׁזּוֹכִים לְהַגִּיעַ אֶל ׳שִׁיר הַמַּעֲלוֹת׳, וּלְהִתְעַלּוֹת בְּמַעֲלָה עֶלְיוֹנָה, וּבָזֶה מְקַיְּמִים אֶת דִּבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ברכות י ע״ב): ׳אֵל יַעֲמֹד אָדָם בְּמָקוֹם גְּבוֹהַּ וְיִתְפַּלֵּל אֶלָּא בְּמָקוֹם נָמוּךְ וְיִתְפַּלֵּל, שֶׁנֶּאֱמַר: מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ ה״; וְזוֹכִים לַעֲלוֹת מַתַּחְתִּית ״עֵמֶק עָכוֹר״ (יהושע ז, כו), שֶׁהוּא סוֹד נְמִיכוּת הַדַּרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה בְּיוֹתֵר, עַד שֶׁמִּתְהַפֵּךְ הָעֵמֶק הַזֶּה,

וְהָיָה "עֵמֶק בְּרָכָה" (דִּבְרֵי־הַיָּמִים־ב כ, כו), שֶׁהוּא מְקוֹר הַבְּרָכָה, וְזוֹכֶה לִהְיוֹת דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.

י.

השמחה והבכיה של ראש־השנה

זְכֹר נָא, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, אֶת דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (שיחות־הָרַ"ן, סימן כא) שֶׁצְּרִיכִים לִהְיוֹת שָׂמֵחַ בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְגַם צְרִיכִין לִבְכּוֹת בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, עַיֵּן שָׁם. וְעָלֶיךָ לָדַעַת, שֶׁאֵין שׂוּם סְתִירָה כְּלָל בֵּין שְׁנֵי הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ, אַדְרַבָּה! כְּפִי שֶׁאָדָם שָׂמֵחַ בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה וּמְחַיֶּה אֶת עַצְמוֹ עִם קְדֻשַּׁת הַיּוֹם, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא יָכוֹל וּמְסֻגָּל לְהַגִּיעַ לִידֵי בְּכִיָּה וְהִשְׁתּוֹקְקוּת נִפְלָאָה אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן קעה), שֶׁעִקַּר מַעֲלַת הַבְּכִיָּה כְּשֶׁהִיא בָּאָה מֵחֶמֶת שִׂמְחָה וְחֶדְוַת הַלֵּב דַּיְקָא, וּמְרֻמָּז בַּפָּסוּק (תְּהִלִּים פט, יז): "בְּשִׁמְךָ יְגִילוּן כָּל הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ" רָאשֵׁי־תֵבוֹת: בְּכִיָּה. כִּי מֵרֹב שִׂמְחָתוֹ בְּהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, מִתְחָרֵט וּמִתְגַּעְגֵּעַ מְאֹד עַל שֶׁמֵּרֹב נָגְדּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּיָמִים הָרִאשׁוֹנִים, וּמִתְעוֹרֵר לִבְכִיָּה מֵרֹב הַשִּׂמְחָה. לָכֵן הִשְׁתַּדֵּל־נָא לְעוֹרֵר אֶת עַצְמְךָ בְּכָל פַּעַם בְּמֶשֶׁךְ יְמֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה לְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה, וְכָךְ תִּזְכֶּה לְשִׂמְחַ כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

יא.

כדגמת אדם־הראשון שנברא בראש־השנה

עָלֶיךָ לָדַעַת, אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, שֶׁבְּיוֹם רֹאשׁ־הַשָּׁנָה אַתָּה חוֹזֵר וְנִהְיֶה כְּדָגְמַת אָדָם־הָרִאשׁוֹן שֶׁנִּבְרָא בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְכָל קִיּוּם הָעוֹלָמוֹת וְתִקּוּנָם כֻּלָּם תְּלוּיִים בְּךָ, וּכְשֶׁתִּשְׁמֹר בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה לַחֲשֹׁב מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת, וְלַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל כָּל מָה שֶּׁעָשִׂיתָ שֶׁלֹּא כַּהֶגֶן בְּמֶשֶׁךְ כָּל יְמֵי הַשָּׁנָה הַזֹּאת, וּבְמֶשֶׁךְ כָּל יְמֵי שְׁנוֹת חַיֶּיךָ, אַתָּה גּוֹרֵם תִּקּוּנִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וְאַתָּה מְקָרֵב אֶת קֵץ הַגְּאֻלָּה וְהַתִּקּוּן הַשָּׁלֵם, כִּי דַּיְקָא בְּיוֹם זֶה שֶׁל בְּרִיאַת הָאָדָם, הָיָה הַנִּסָּיוֹן שֶׁל ׳עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע׳, וְהַנָּחָשׁ הֵסִית אֶת הָאָדָם לֶאֱכֹל מִן הָעֵץ אֲשֶׁר הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ צִוָּה שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ, וּמֵחֲמַת שֶׁלֹּא עָמַד בַּנִּסָּיוֹן, גָּרַם מַה שֶּׁגָּרַם וְנָפְלָה קְדֻשַּׁת הַבְּרִיאָה לְתוֹךְ עִמְקֵי הַקְּלִפּוֹת, וּבְכָל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה אֲנַחְנוּ עוֹסְקִים בְּתִקּוּן זֶה – לְהַעֲלוֹת אֶת כָּל הַבְּרִיאָה חֲזָרָה אֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, וּכְשֶׁיִּשְׁלַם הַתִּקּוּן – יָבוֹא מְשִׁיחַ־צִדְקֵנוּ וְיִהְיֶה תִּקּוּן הָעוֹלָם בִּשְׁלֵמוּת.

וְעַל־כֵּן, אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! צַיֵּר לְעַצְמְךָ בְּמֶשֶׁךְ יְמֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁאַתָּה אָדָם־הָרִאשׁוֹן, וּבְךָ תְּלוּיִים תִּקּוּנֵי כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְעַל־יְדֵי שֶׁתִּתְחַזֵּק בְּיִרְאַת ה׳ וּבַעֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה כָּל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְתַגִּיד אֶת הַתְּפִלּוֹת, שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת שֶׁנּוֹהֲגִים

לומַר בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה גְּדוֹלָה, וְתַמְלִיךְ עָלֶיךָ וְעַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ אֶת מֶלֶךְ־מַלְכֵי־הַמְּלָכִים – הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, עַל־יְדֵי־זֶה אַתָּה גּוֹרֵם תִּקּוּן לְכָל הַבְּרִיאָה, וּמַעֲלֶה אוֹתָהּ חֶזְרָה אֶל שָׁרְשָׁהּ, וְיֵשׁ לְךָ חֵלֶק בְּקֶץ הַגְּאֻלָּה.

יב.

זְמַן קְרִיאַת־הַתּוֹרָה מְסֻגָּל לְהִפָּקֵד בְּדִבּוּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, אַחַר שֶׁהִתְפַּלַּלְתָּ שַׁחֲרִית – הָכֵן עַצְמְךָ לִקְרִיאַת־הַתּוֹרָה, וְרָאוּי לְךָ לְהִתְעוֹרֵר בְּעֵת קְרִיאַת־הַתּוֹרָה בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה בְּהִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי אֶפְשָׁר לִפְעֹל אָז דְּבָרִים עֶלְיוֹנִים וּגְדוֹלִים מְאֹד. כִּי בְּיוֹם רֹאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה קוֹרְאִים (בְּרֵאשִׁית כא א): וַה׳ פָּקַד אֶת שָׂרָה וְגוֹ׳, וּמְקַבֵּל מִצַּדִּיקִים שֶׁאָז אֶפְשָׁר לִפְעֹל כָּל־מֵינֵי פְּקִידוֹת לְטוֹבָה לְנִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט לִפְעֹל לַחֲשׁוּכֵי־בָנִים שֶׁיִּזְכּוּ לְזֶרַע־שֶׁל־קַיָּמָא, כִּי שָׂרָה, רָחֵל וְחַנָּה נִפְקְדוּ בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה (רֹאשׁ־הַשָּׁנָה י׳ ע״ב). וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה נא, ב): ׳כָּל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר וַה׳ – הוּא וּבֵית דִּינוֹ׳, נִמְצָא, שֶׁהָיְתָה הַהַמְתָּקָה בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה גַּם בְּבֵית־דִּין שֶׁל מַעְלָה, לָכֵן הַזְּמַן הַזֶּה מְסֻגָּל מְאֹד לְבַקֵּשׁ עַל זֶרַע־קֹדֶשׁ, וּמוּבָן מֵאֵלָיו, שֶׁזֶּה כּוֹלֵל גַּם אֶת הַפְּקִידָה לְטוֹבָה לִמְצִיאַת הַזִּוּוּג הַנָּכוֹן, וְלִשְׁלוֹם־בַּיִת בִּשְׁלֵמוּת, כִּי הַכֹּל אֶחָד. וְעַל־כֵּן הִתְעוֹרֵר־נָא אָז בְּעֵת קְרִיאַת־הַתּוֹרָה בִּתְפִלָּה לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ לִפְעֹל בַּעֲדְךָ וּבָעַד

כָּל יִשְׂרָאֵל כָּל־מִינֵי פְּקִידוּת לְטוֹבָה, וְאָז בְּכֹחַ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה תְּקַבֵּל חֵן אֲמִתִּי וְתִתְקַבֵּלְנָה כָּל הַתְּפִלּוֹת לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן (לקוטי־מוהר״ן, חלק א׳, סימן א׳) וְתִרְאֶה יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת.

וּבְיוֹם שֵׁנִי שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה קוֹרְאִים אֶת פָּרָשַׁת הָעֲקֵדָה הַמְעוֹרֶרֶת רַחֲמִים גְּמוּרִים עַל נְשָׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת. כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זוֹכֵר לְעַמּוֹ אֶת בְּרִית אַבְרָהָם וַעֲקֵדַת יִצְחָק וּמַמְתִּיק מֵעֲלֵיהֶם כָּל הַדִּינִים, וּמְהַפֵּךְ אוֹתָם לְרַחֲמִים וַחֲסָדִים, וְלָכֵן מְסֻגָּל לְהִתְפַּלֵּל אָז עַל הַמְתָקַת־הַדִּין. וּבְסוֹף הַקְּרִיאָה מַזְכֶּרֶת לֵידַת רִבְקָה־אִמֵּנוּ אֵשֶׁת יִצְחָק־אָבִינוּ, וְלָכֵן אָז גַּם מְסֻגָּל לְבַקֵּשׁ עַל מְצִיאַת־הַזִּוּוּג, אֲשֶׁר מִמֶּנָּה הִתְגַּלָּה הַגְּלוּי הַנּוֹרָא וְהַנִּפְלָא שֶׁל ׳בָּנַת־אֱלוּל׳ הַמַּמְשֶׁכֶת אֶת מְצִיאַת־הַזִּוּוּג, וְכִמְבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לקוטי־מוהר״ן, חלק ב׳, סימן פז) וְלָכֵן הַשָּׁעָה הַזֹּאת מְסֻגֶּלֶת בְּיוֹתֵר לְהַעְתִּיר וּלְהַפְצִיר וּלְהוֹשִׁיעַ בְּעִנְיָן זֶה.

יג.

יום תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, הַשִּׂיא וְהַפְסָגָה שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הוּא עֵת תְּקִיעַת־שׁוֹפָר, שֶׁהוּא עִקַּר קְדֻשַּׁת הַיּוֹם, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (במדבר כט, א): ״יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם״. וְכָל־כָּךְ שָׁגְבָה מַעֲלַת מִצְוַת תְּקִיעַת־שׁוֹפָר, עַד שֶׁאֲפִלּוּ אִם הָאָדָם רָחוֹק מִן הַקְּדֻשָּׁה מְאֹד, וְנִדְמֶה לוֹ כְּאִלּוּ הוּא נִמְצָא בְּעִמְקֵי הַקְּלִפּוֹת וּמְשֻׁרָּשׁ שָׁם, חַס

וְשָׁלוֹם, עַל־יְדֵי שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר – יִהְיֶה נִשְׁבָּר הַיֵּצֶר־הָרַע וְיִזְכֶּה לַחֲזוֹר בִּתְשׁוּבָה.

וְעַל־כֵּן מוּבָא מִצַּדִּיקִים, שֶׁתַּכְלִית שׁוֹפָ״ר רָאשֵׁי־תֵבוֹת (דְּבָרִים כט, יז): שִׁ׳וֹרֶשׁ פֶּ׳וֹרֶה רֹ׳אשׁ וְ׳לַעֲנָה. כִּי עַל־יְדֵי שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר יָכוֹל הָאָדָם לְנַתֵּק אֶת עַצְמוֹ מִכָּל הַקְּשָׁרִים וְהַשָּׁרָשִׁים הָרָעִים שֶׁל הַסִּטְרָא־אַחֲרָא, וּלְהַתְחִיל חַיִּים חֲדָשִׁים בִּדְבֵקוּת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ. וְעַל־כֵּן מוּבָא מִקַּדְמוֹנִים (עֵץ טוֹב, אֹרַח־חַיִּים, סִימָן תקפ״ה), שֶׁתַּכְלִית שׁוֹפָ״ר רָאשֵׁי־תֵבוֹת: אֵין שָׂ׳טָן וְ׳אֵין פֶּ׳גַע רַ׳ע. כִּי עַל־יְדֵי תְּקִיעַת־שׁוֹפָר מִתְבַּטֵּל וְמִתְבַּלְבֵּל הַשָּׂטָן לְגַמְרֵי, וְאֵין מְצַדּוֹ שׁוּם קְטָרוּג וּפֶגַע רַע, וְזוֹכִים לָצֵאת זַכַּאי בַּדִּין וּלְקַבֵּל שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת.

י״ד.

כ׳תְּקִיעוֹת׳ נִתַּן לִפְעֹל מִשְּׁאֵלוֹת לִבּוֹ

דַּע לְךָ, אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, שֶׁרְאוּי לְכַוֵּן בִּשְׁעַת תְּקִיעַת־שׁוֹפָר שֶׁאַתָּה כְּמוֹ תִּינוֹק קָטָן שֶׁצּוֹעֵק לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מֵעֹמֶק הַלֵּב כַּמָּה מִינֵי קוֹלוֹת שׁוֹנִים: תְּקִיעָה, שְׁבָרִים, תְּרוּעָה, תְּקִיעָה, וּכְדֶרֶךְ מִי שֶׁכּוֹאֵב לוֹ, שֶׁלִּפְעָמִים צוֹעֵק קוֹל פָּשׁוּט וְלִפְעָמִים גּוֹנֵחַ וְלִפְעָמִים מְיַלֵּל, וְצַדִּיקִים אָמְרוּ, שֶׁהַשּׁוֹפָר הוּא כְּדִגְמַת בַּקְבּוּק שֶׁשָּׁמִים בְּפִי הַתִּינוֹק כְּדֵי לְהַאֲכִיל אוֹתוֹ, וְהוּא בּוֹכֶה וְצוֹעֵק לְעוֹד וְעוֹד, וְהִנֵּה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שׁוֹמֵעַ אֶת קוֹל תְּרוּעַת

עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מֵבִין וּמַאֲזִין מַבִּיט וּמַקְשִׁיב לְקוֹל תְּקִיעָתָם, שֶׁהוּא הַקּוֹל שֶׁכָּל אֶחָד צוֹעֵק אֵלָיו מֵעֹמֶק הַלֵּב מִן הַמֵּצַר וְהַדְּחַק, וְזֶה גּוֹרֵם, כִּבְיָכוֹל, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹמֵד מִכִּסֵּא דִּין וְיוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, וְעַל־כֵּן בְּרִגְעִים אֵלּוּ שֶׁל תְּקִיעַת־שׁוֹפָר יָכוֹל כָּל אֶחָד לִפְעֹל אֶת כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבּוֹ לְטוֹבָה, כִּי אֵין אָז לַשָּׂטָן כֹּחַ וּפִתְחוֹן־פֶּה לְקַטְרֵג, וְקוֹל הַשּׁוֹפָר הוּא קוֹל קָדוֹשׁ הָעוֹלֶה לַשָּׁמַיִם, שֶׂרַח הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מֵבִין אוֹתוֹ.

וְעַל־כֵּן, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! נַצֵּל הֵיטֵב אֶת הָרְגָעִים הָאֵלּוּ שֶׁל שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר בִּתְפִלּוֹת חַמּוֹת וְרִצּוּיִם רַבִּים לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, שֶׁיְּרַחֵם עָלֶיךָ וְיִקָּרֵב אוֹתְךָ אֵלָיו בֶּאֱמֶת, כִּי זֶה רְצוֹנְךָ הַפְּנִימִי וְהָאֲמִתִּי, אֶלָּא שֶׁכָּל הַשָּׁנָה יֵשׁ קְטָרוּגִים וְעִכּוּבִים מִצַּד הַשָּׂטָן הַמּוֹנֵעַ מֵהַתְּפִלּוֹת הָאֵלּוּ לַעֲלוֹת לִמְקוֹמָן. אֲבָל עַכְשָׁו בְּעֵת תְּקִיעַת־שׁוֹפָר מִסְתַּתְּמִים טַעֲנוֹתָיו וְקִטְרוּגָיו, וְאָז אֶפְשָׁר לִפְעֹל אֶת הַכֹּל, עַל־כֵּן נַצֵּל אֶת הָרְגָעִים הַמְרוֹמְמִים הָאֵלּוּ שֶׁיַּעַבְרוּ עָלֶיךָ בְּקֶדֶשׁ וְטָהֳרָה, וּפְעַל בָּהֶם יְשׁוּעָה שְׁלֵמָה, שֶׁתְּזַכֶּה לְמַלֵּא אֶת כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבְּךָ לְטוֹבָה.

מִסְגָּל לִבְקֹשׁ הַרְבֵּה עַל אֲמוּנָה

וּמוּבָא בְּכִתְבֵי הָאֲרִיזַ״ל (פְּרִי־עֵץ־חַיִּים שַׁעַר הַשּׁוֹפָר פֶּרֶק ג׳) שֶׁבִּתְקִיעוֹת שֶׁלִּפְנֵי הָעֲמִידָה, הַנִּקְרָאוֹת: תְּקִיעוֹת־דִּמְיֹשָׁב, אֶפְשָׁר לְתַקֵּן כָּל־מִינֵי פְּגָמִים שֶׁל עֲבוֹדָה־זָרָה וְחֶסְרוֹן אֱמוּנָה שֶׁעָבְרוּ עַל

הָאָדָם בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁנָה וּבְכָל יְמֵי חַיָּיו, כִּי עַכְשָׁו כָּל אֶחָד מְחַדֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּאוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וּמְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ עֹל־מַלְכוּת־שָׁמַיִם שְׁלֵמָה, וְהוּא מַמָּשׁ כְּתִינוֹק שֶׁנּוֹלַד דָּמֵי, וְעַל־כֵּן אָז מְסֻגָּל לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל אֱמוּנָה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה שֶׁיָּאִיר לוֹ אוֹר הָאֱמוּנָה כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

טו.

תְּפִלַּת־מוּסָף – אִמְרוּ לִפְנֵי מַלְכִיּוֹתוֹ

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, כְּשֶׁתַּתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת־מוּסָף הִשְׁתַּדֵּל־נָא בְּיוֹתֵר לִהְיוֹת שָׂרוּי בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּבִדְבֵקוּת עֲצוּמָה. כִּי תְּפִלַּת־מוּסָף שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הִיא תְּפִלָּה מְיֻחֶדֶת מִכָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה. כִּי בִּתְפִלַּת־מוּסָף שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה יֵשׁ שֶׁבַע בְּרָכוֹת וּבְרָכָה אַחַת אֶמְצָעִית שֶׁל קְדֻשַּׁת הַיּוֹם, אֲבָל בִּתְפִלַּת־מוּסָף שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה יֵשׁ תֵּשַׁע בְּרָכוֹת, וְהַבְּרָכוֹת הָאֶמְצָעִיּוֹת נֶחֱלָקוֹת לִשְׁלֹשָׁה: מַלְכִיּוֹת, זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת. וּבְכָל בְּרָכָה מַזְכִּירִים עֶשֶׂר פְּסוּקִים מֵעֵין הַבְּרָכָה, שְׁלֹשָׁה מִן הַתּוֹרָה, וּשְׁלֹשָׁה מֵהַכְּתוּבִים וּשְׁלֹשָׁה מֵהַנְּבִיאִים וּמְסַיְּמִים עִם פָּסוּק אֶחָד מִן הַתּוֹרָה, סַךְ הַכֹּל עֲשָׂרָה פְּסוּקִים שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הָעֲשֶׂר קְדֻשּׁוֹת שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהֵם עִקַּר מַטְבֵּעַ הַתְּפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וּצְרִיכִים לְאָמְרָם בִּתְמִימוּת וּבְפִשִּׁיטוּת גְּמוּרָה וּלְכַוֵּן אֶת פֵּרוּשׁ־הַמִּלּוֹת.

כִּי בְּבִרְכַּת מַלְכִיּוֹת אֲנַחְנוּ מַמְלִיכִים אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא

עָלֵינוּ וְעַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים: מְלֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ, וְגַם מְסַיְּמִים אֶת הַבְּרָכָה: מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן. וְעַל־כֵּן, כְּעֵת קַבֵּל עַל עַצְמְךָ מִתּוֹךְ כַּוָּנָה פְּנִימִית, בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן אֶת עֹל־מַלְכוּת־שָׁמַיִם לְכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ. וּבְכָךְ הִנְךָ מְגַלֶּה אֶת טֹהַר לִבְּךָ שֶׁרְצוֹנְךָ לִהְיוֹת עֶבֶד נֶאֱמָן וּמְסוּר לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל עֵת וּבְכָל זְמַן.

הַקְדָּמָה לִפְסוּקֵי ׳מַלְכוּיוֹת׳ – עָלֵינוּ־לְשַׁבֵּחַ

וּבְתוֹר הַקְדָּמָה לִפְסוּקֵי ׳מַלְכוּיוֹת׳ אוֹמְרִים אֶת תְּפִלַּת עָלֵינוּ־לְשַׁבֵּחַ שֶׁתִּקֵּן יְהוֹשֻׁעַ־בֶּן־נוּן כְּשֶׁהִכְנִיס אֶת נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. וְאַף שֶׁבְּדָרְךָ־כְּלָל אוֹמְרִים עָלֵינוּ־לְשַׁבֵּחַ בְּסִיּוּם הַתְּפִלָּה, כְּדֵי לְהַעֲלוֹת אֶת הַתְּפִלָּה דֶּרֶךְ אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְשַׁעַר־הַשָּׁמַיִם, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְלָכִים־א ח, מח): "וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ אַרְצָם", אֲבָל בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה אוֹמְרִים אוֹתוֹ גַּם בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה, וְנִכְנָסִים מִתּוֹכוֹ לְתוֹךְ פְּסוּקֵי מַלְכוּיוֹת, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים: כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: ה׳ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד; שֶׁזֶּה הַפָּסוּק הָרִאשׁוֹן מֵעֲשָׂרָה פְּסוּקֵי מַלְכוּיוֹת.

וְהָעִנְיָן בָּזֶה, כִּי קְדֻשַּׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל קְשׁוּרָה מְאֹד עִם קְדֻשַּׁת רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יא, יב): אֶרֶץ אֲשֶׁר ה׳ אֱלֹקֶיךָ דֹּרֵשׁ אֹתָהּ, תָּמִיד עֵינֵי ה׳ אֱלֹקֶיךָ בָּהּ מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה; מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה דַּיְקָא שֶׁהוּא רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְהוּא סוֹד (בְּרֵאשִׁית א, א): "בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים"; בְּרֵאשִׁית אוֹתִיּוֹת בָּא תִּשְׁרֵי (עַיֵּן

תקוני־זהר, תקון לה), וְעָלָיו נֶאֱמַר (תהלים קיא, ו): "כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם"; שֶׁהִיא יִרַשַּׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל (כְּמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ רַשִׁ"י ז"ל בְּתְחִלַּת הַתּוֹרָה). וּמְגִלָּה רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מ'), שֶׁמִּי שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת אָצֶל צַדִּיק אֱמִתִּי עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, כָּל מִי שֶׁפּוֹגֵעַ וּמִתְוַעֵד עִמּוֹ מְחֻיָּב לְהַרְגִּישׁ עַל יָדוֹ קְדֻשַּׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. כִּי בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה אָצֶל צַדִּיקִים מִתְגַּלֶּה אוֹר חָדָשׁ בְּאוֹר הָאֱמוּנָה וְהַהַשְׁגָּחָה הָעֶלְיוֹנָה, עַד שֶׁמַּאִיר עַל יָדָם קְדֻשַּׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל מַמָּשׁ, כִּי אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הִיא מְקוֹם הָאֱמוּנָה וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים לז, ג): "שְׁכָן אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה". וְשָׁם מִתְגַּלֶּה אוֹר הַהַשְׁגָּחָה וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ דֹּרֵשׁ אֹתָהּ תָּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בָּהּ" וְגוֹ'.

וְעַל־כֵּן לִפְנֵי שֶׁמַּתְחִילִים בִּרְכַּת מַלְכִיּוֹת, אוֹמְרִים אֶת הַשֶּׁבַח הַגָּדוֹל שֶׁל עָלֵינוּ־לְשַׁבֵּחַ שֶׁנִּתְקַן עַל קְדֻשַּׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְאוֹמְרִים: **לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר 'בְּרֵאשִׁית', שֶׁהוּא: בָּא תְּשִׁירֵי**, כַּנַּ"ל, כְּדֵי לְהַזְכִּיר לָנוּ עַכְשָׁו בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה אֶת קְדֻשַּׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וּלְהָכִין אוֹתָנוּ לְקַבֵּל עֹל־מַלְכוּת־שָׁמַיִם שְׁלֵמָה עַל־יְדֵי הַשֶּׁבַח הַגָּדוֹל הַזֶּה, וְאוֹמְרִים: **שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם**, שֶׁהִבְדִּילָנוּ מֵאֻמּוֹת־הָעוֹלָם וְנָתַן לָנוּ אֶת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם". וְעַל־כֵּן יֵשׁ נוֹהֲגִים בַּחֲזָרַת הַתְּפִלָּה לִפֹּל עַל פְּנֵיהֶם אַרְצָה בְּעֵת

אֲמִירַת: וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ־מַלְכֵי־הַמְּלָכִים – הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וּכְעֵין שֶׁעָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ־בִּן־נוּן בִּכְנִיסָתוֹ לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בִּתְפִלָּתוֹ עַל מִלְחֶמֶת הָעִיר ׳עַי׳ (יְהוֹשֻׁעַ ז, ו). כִּי אָז מַגִּיעִים לְבִטּוּל נוֹרָא, עַל־יְדֵי הִתְגַּלּוּת אוֹר הָאֱמוּנָה וּקְדֻשַּׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וּמִשְׁתַּטְּחִים עַל הָאָרֶץ לְקַשֵּׁר אֶת הַמָּקוֹם שֶׁנִּמְצָא בּוֹ לְקֻדַּשַּׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וּלְהַעֲלוֹת גַּם אֶת כָּל גַּשְׁמִיּוּת הָאָרֶץ לְאוֹר הָאֵין־סוֹף, בָּרוּךְ־הוּא.

ט״ז.

מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן

עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר: שֶׁבְּסִיּוּם בִּרְכַּת מַלְכִיּוֹת, בְּאָמְרְךָ: בָּרוּךְ אַתָּה ה׳ מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן, רָאוּי לְכַוֵּן אֶת צֵרוּף שֵׁם הֲוָיָ״ה הַמֵּאִיר בְּחֶדֶשׁ תִּשְׁרֵי, שֶׁהוּא: והי״ה הַיּוֹצֵא מִסּוֹפֵי־תֵּבוֹת הַפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית יב, טו): וַיֵּרָאוּ׳ אוֹתָהּ׳ שָׂרֵי׳ פַּרְעֹה׳, כִּי פָּסוּק זֶה מְדַבֵּר מִמַּעֲלַת שָׂרָה־אִמֵּנוּ הַמְרֻמֶּזֶת עַל קְדֻשַּׁת הַדִּבּוּר שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קסג). וְזֶה קָשׁוּר לְסִיּוּם בִּרְכַּת מַלְכִיּוֹת, כִּי עִקַּר קַבָּלַת עֹל־מַלְכוּת־שָׁמַיִם הוּא עַל־יְדֵי הַדִּבּוּר, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים: וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ ה׳ אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה. וּכְכָל שֶׁמַּרְבִּים יוֹתֵר לְדַבֵּר אֲלֵיהֶן יִתְבָּרֵךְ, כָּךְ מְקַבְּלִים עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם בִּשְׁלֵמוּת יוֹתֵר.

וְזֶה הַצָּרוּף שֶׁל והי״ה דַּיְקָא הַמַּאִיר בְּחֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה מב, ג): ׳אֵין וְהָיָה אֶלָּא לְשׁוֹן שִׂמְחָה׳. וְאֵין עוֹד שִׂמְחָה כְּמִי שֶׁזּוֹכֶה לְקַדֵּשׁ אֶת דִּבּוּרֵי פִּיו בְּקַבָּלַת עֹל־מַלְכוּת־שָׁמַיִם, וּמוֹצִיא אֶת הַדִּבּוּר מִיַּד פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וּמִיַּד כָּל הַקְּלִפּוֹת, עַד שֶׁכֻּלָּם רוֹאִים אֶת הוֹד יְפִי הַדִּבּוּר וּמְהַלְלִים אוֹתָהּ גַּם לִפְנֵי פַּרְעֹה וְנִכְנָעִים כָּל הַקְּלִפּוֹת לְגַמְרֵי, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁכָּתוּב אֲצֶל שָׂרָה (בְּרֵאשִׁית יב, טו): ״וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שָׂרֵי פַּרְעֹה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל פַּרְעֹה וַתֻּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פַּרְעֹה״, כִּי מַה שֶּׁנִּכְנְסָה שָׂרָה־אִמֵּנוּ לְבֵית פַּרְעֹה הָיָה כְּדֵי לִשְׁלֹט עֲלֵיהֶם וּלְהַכְנִיעָם, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (קֹהֶלֶת ח, ט): ״עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע לוֹ״. וְזֶה מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה עַכְשָׁו בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ, כְּשֶׁאֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים עָלֵינוּ עֹל־מַלְכוּת־שָׁמַיִם עַל־יְדֵי הַדִּבּוּר, וְנִכְנָעוֹת הַקְּלִפּוֹת לְגַמְרֵי.

וּמִיָּד אַחַר בִּרְכַת מַלְכִיּוֹת בִּתְפִלַּת לַחַשׁ תּוֹקְעִים בְּשׁוֹפָר, כְּדֵי לְהַעֲלוֹת אֶת קַבָּלַת־עֹל־מַלְכוּת שָׁמַיִם שֶׁלָּנוּ עַל־יְדֵי הַתְּקִיעוֹת. וּמוּבָא בְּכִתְבֵי הָאֲרִיזַ״ל (פְּרִי־עֵץ־חַיִּים שָׁם) שֶׁבַּתְּקִיעוֹת הָאֵלּוּ מְתַקְּנִים כָּל־מִינֵי עֲוֹונוֹת שֶׁל עֲרָיוֹת וּפְגַם־הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִצְלַן, וְעַל־כֵּן מְסֻגָּל מְאֹד לְבַקֵּשׁ עַל זֶה, שֶׁיְּמְחַל לָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל מַה שֶּׁפָּגַמְנוּ מֵעוֹדָנוּ בִּבְרִית־קֹדֶשׁ, וְנִזְכֶּה לְחַיִּים חֲדָשִׁים, קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים בְּדִבֵּקוּת הַבּוֹרֵא, יִתְבָּרַךְ־שְׁמוֹ, וּבְקֹדֶשׁ וְטָהֳרָה עֶלְיוֹנָה.

יז.

הַבְּרָכָה הַשְּׁנִיָּה – בִּרְכַּת זִכְרוֹנוֹת

דַּע לְךָ, אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, שֶׁהַבְּרָכָה הַשְּׁנִיָּה הִיא **בִּרְכַּת זִכְרוֹנוֹת**, כְּדֵי לְהַעֲלוֹת זִכְרוֹנֵנוּ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָה, וְהוּא יִתְבָּרַךְ יִפְקֹד אוֹתָנוּ לְטוֹבָה בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, וּמוּבָא מִצַּדִּיקִים שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁאוֹמְרִים: **מִי לֹא נִפְקַד כְּהַיּוֹם הַזֶּה?** – מְסֻגָּל מְאֹד לִפְעֹל פְּקִידוֹת טוֹבוֹת בְּכָל הָעִנְיָנִים, וּבִפְרָט לְזֶרַע־שֶׁל־קַיָּמָא, שֶׁגַּם כּוֹלֵל מְצִיאַת־הַזִּוּוּג וּשְׁלוֹם־בַּיִת, וְהָעִקָּר שֶׁנְּבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּזְכֶּה לְזִכָּרוֹן טוֹב וְשֶׁלֹּא נִשָּׁכַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ אֲפִלּוּ לְרֶגַע, וּנְצַיֵּר שֶׁאֲנַחְנוּ עוֹמְדִים תָּמִיד לִפְנֵי כִּסֵּא כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז יִתְקַיֵּם "וְאֵין שִׂכְחָה לִפְנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ", כִּי מִי שֶׁעוֹמֵד לִפְנֵי כִּסֵּא כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ – לֹא יִשָּׁכַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לְעוֹלָם.

וּבְפִסּוּקֵי **זִכְרוֹנוֹת** מַתְחִילִים עִם הַזִּכָּרוֹן שֶׁל נֹחַ הַצַּדִּיק, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים: **וְגַם אֶת נֹחַ בְּאַהֲבָה זָכַרְתָּ וַתִּפְקְדֵהוּ בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים** וְכוּ' **כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֵת כָּל הַחַיָּה וְאֶת כָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה.** וְרָאוּי לְךָ אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, לְהִתְעוֹרֵר אָז בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לָדַעַת מֵרַבֵּנוּ זַ"ל, שֶׁהוּא בֶּן־הַשִּׂמְחָה הַמְנַחֵם וּמְשַׂמֵּחַ אֶת הַכֹּל, וְעָלָיו נֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית ה, כט): "זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ" (עֵין לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב',

סימן ב׳). וְעַל־כֵּן מַתְחִילִים אֶת פְּסוּקֵי זִכְרוֹנוֹת עִם זִכְרוֹן נֹחַ הַצַּדִּיק, הַמַּרְמֵז עַל קְדֻשַּׁת שְׁמוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁכָּל עִנְיָנוֹ הוּא רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְאוֹמְרִים אֶת הַפָּסוּק (שָׁם ח, א): **וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת נֹחַ וְאֵת כָּל הַחַיָּה וְאֶת כָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה, וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם.** כִּי זֶה עִקַּר לְמוּדוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל – לְגַלּוֹת לְכָל בָּאֵי־עוֹלָם אֶת גֹּדֶל כֹּחַ הַתֵּבָה שֶׁהוּא תֵּבֵת הַתְּפִלָּה (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק א׳, סִימָן ט׳), וְעַל יָדָהּ נְצוֹלִים מִכָּל מֵימֵי הַמַּבּוּל עַד שֶׁמִּתְקַיֵּם ״וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם״, שֶׁהֵם הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים שֶׁל הַמַּבּוּל, וְזוֹכִים לְמַיִם קְדוֹשִׁים שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְכָל זֶה תַּזְכִּיר לְעַצְמְךָ בַּאֲמִירַת פְּסוּקֵי זִכְרוֹנוֹת, וְיָאִיר לְךָ לְכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

וּבְסִיּוּם **בְּרָכַת זִכְרוֹנוֹת** מַזְכִּירִים אֶת הַזְּכוּת הַגְּדוֹלָה שֶׁל עֲקֵדַת־יִצְחָק הַמְּגִנָּה עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים: **וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדָה שֶׁעָקַד אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ,** וּמְסַיְּמִים: **וַעֲקֵדַת יִצְחָק לְזַרְעוֹ הַיּוֹם בְּרַחֲמִים תִּזְכֹּר, בָּרוּךְ אַתָּה ה׳ זוֹכֵר הַבְּרִית.** וְאָז תּוֹקְעִים בְּשׁוֹפָר כְּדֵי לְהַעֲלוֹת אֶת זִכְרוֹנֵנוּ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָה, וְרָאוּי לִזְכֹּר עִנְיָן זֶה, שֶׁבְּתְקִיעוֹת אֵלּוּ שֶׁל תְּפִלַּת לַחַשׁ, מְתַקָּנִים כָּל־מִינֵי עֲוֹונוֹת שֶׁל גִּלּוּי־עֲרָיוֹת וּפְגַם־הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וּמִסְגָּל מְאֹד לְבַקֵּשׁ עַל זֶה, וּבִפְרָט עַכְשָׁו שֶׁהִזְכִּירָנוּ: **בָּרוּךְ אַתָּה ה׳ זוֹכֵר הַבְּרִית** – רָאוּי לְבַקֵּשׁ שֶׁיִּמְחַל לָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל מַה שֶּׁפָּגַמְנוּ מֵעוֹדָנוּ בִּבְרִית־קֹדֶשׁ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ יִזְכֹּר לָנוּ

אַהֲבַת אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, וְנִזְכֶּה לִהְיוֹת קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים בֶּאֱמֶת.

יח.

הַבְּרָכָה הַשְּׁלִישִׁית הִיא בִּרְכַּת שׁוֹפְרוֹת

דַּע לְךָ, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, שֶׁבַּבְּרָכָה הַשְּׁלִישִׁית שֶׁהִיא **בִּרְכַּת שׁוֹפָרוֹת**, מַזְכִּירִים אֶת מַעֲמַד הַר־סִינַי וְקַבָּלַת־הַתּוֹרָה, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים: **אַתָּה נִגְלֵית בַּעֲנַן כְּבוֹדֶךָ** וְכוּ׳ **עַל הַר סִינַי לְלַמֵּד לְעַמְּךָ תּוֹרָה וּמִצְוֹות.** כִּי אָז בִּשְׁעַת קַבָּלַת־הַתּוֹרָה הָיְתָה תְּקִיעַת־שׁוֹפָר, וְרָאוּי לְהִתְעוֹרֵר מְאֹד בִּבְרָכָה זוֹ עִם קַבָּלוֹת טוֹבוֹת – לְהִתְחַדֵּשׁ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, שֶׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה, כִּי קוֹל הַשּׁוֹפָר מְעוֹרֵר מִן הַשֵּׁנָה, וְכָךְ הָיָה בְּקַבָּלַת־הַתּוֹרָה בְּהַר־סִינַי שֶׁהִתְעוֹרְרוּ נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל מִן הַשֵּׁנָה, וּמֹשֶׁה־רַבֵּנוּ הֵבִיא אוֹתָם לִקְרַאת הָהָר לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה. וְעַל־כֵּן עַכְשָׁו **בִּשְׁעַת בִּרְכַּת שׁוֹפָרוֹת**, רָאוּי לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל זֶה, שֶׁנִּזְכֶּה לִשְׁמֹעַ אֶת קוֹל תּוֹכַחַת הַצַּדִּיקִים שֶׁמְּרִימִים כַּשּׁוֹפָר קוֹלָם לְעוֹרֵר אוֹתָנוּ מֵהַשֵּׁנָה, וּמְזַכִּים אוֹתָנוּ עִם לִמּוּד תּוֹרָה – שֶׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה, וּמְסַיְּמִים אֶת הַבְּרָכָה **בָּרוּךְ אַתָּה ה׳ שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים**, כִּי לִמּוּד הַתּוֹרָה מְעוֹרֵר רַחֲמִים אֵצֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְלֹא רַק רַחֲמִים פְּשׁוּטִים אֶלָּא רַחֲמִים

רַבִּים וּגְדוֹלִים (לקוטי־מוהר״ן, חלק א׳, סימן קה), וְזוֹכִים לִישׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת בְּכָל הָעִנְיָנִים.

וְגַם אָז תּוֹקְעִים בַּשּׁוֹפָר. כִּי בָּזֶה מַעֲלִים אֶת כָּל לִמּוּדֵי הַתּוֹרָה שֶׁלָּמַדְנוּ כָּל הַשָּׁנָה, וְאוּלַי לֹא הָיָה הַכֹּל כָּרָאוּי וְכַהֹגֶן, אֲבָל עַכְשָׁו בִּתְקִיעַת־הַשּׁוֹפָר מִתְקַבְּצִים כָּל הַנִּדָּחִים שֶׁנִּדְחוּ, וּמִתְאַסְּפוֹת וְנִמְצָאוֹת כָּל הָאֲבֵדוֹת שֶׁאִבַּדְנוּ, וְכֻלָּם חוֹזְרִים אֶל מְקוֹמָם, וְרָאוּי לִזְכֹּר אֲשֶׁר בַּתְּקִיעוֹת הָאֵלּוּ מְתַקְּנִים כָּל־מִינֵי עֲוונוֹת שֶׁל עֲרָיוֹת וּפְגַם־הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְעַכְשָׁו עַל־יְדֵי הִתְחַדְּשׁוּת בְּלִמּוּד תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה זוֹכִים לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל, וּכְהַבְטָחַת רַבֵּנוּ זַ״ל (שיחות־הר״ן, סימן יט): שֶׁאִם אָדָם יַעֲשֶׂה לְעַצְמוֹ קְבִיעוּת חֲזָקָה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם כָּךְ וְכָךְ – הַתּוֹרָה תּוֹצִיא אוֹתוֹ מִן הַמְּצוּדָה הָרָעָה שֶׁנִּלְכַּד בָּהּ, וְתָבִיא אוֹתוֹ לְחַיּוֹת חַיִּים קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים בִּדְבֵקוּת הַבּוֹרֵא, יִתְבָּרַךְ־שְׁמוֹ.

יט.

וּנְתַנֶּה תֹּקֶף קְדֻשַּׁת הַיּוֹם

אַחַר כָּךְ חוֹזֵר שְׁלִיחַ־הַצִּבּוּר אֶת הַתְּפִלָּה בְּקוֹל רָם, וְאוֹמְרִים הַפִּיּוּטִים וְהַתְּפִלּוֹת כָּל מָקוֹם כְּפִי מִנְהָגוֹ. וּבַפִּיּוּט ׳וּנְתַנֶּה־תֹּקֶף׳ שֶׁאוֹמְרִים לִפְנֵי קְדֻשַּׁת כֶּתֶר, כָּל יִשְׂרָאֵל מִתְעוֹרְרִים מְאֹד, כִּי אָז מַזְכִּירִים אֶת כָּל הַנַּעֲשֶׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ מֵאֵימַת הַדִּין שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, עַד שֶׁגַּם מַלְאָכִים יֶחְפָּזוּן וְחִיל וּרְעָדָה יֹאחֲזוּן,

וְנוֹפְלִים פַּחַד וְיִרְאָה גְּדוֹלָה עַל כֻּלָּם. וְהִנֵּה כְּבָר הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (שיחות־הַר״ן, סימן כא): ׳בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה צְרִיכִין לִהְיוֹת חָכָם – לַחֲשֹׁב רַק מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת, שֶׁייטִיב הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ׳. וְעַל־כֵּן רָאוּי לְכַוֵּן בְּעֵת אֲמִירַת: **בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה יִכָּתֵבוּן וּבְיוֹם צוֹם כִּפּוּר יֵחָתֵמוּן – כַּמָּה יַעַבְרוּן? וְכַמָּה יִבָּרְאוּן?! – כַּמָּה יַעַבְרוּן עַל הַ־גֶּשֶׁר־צַר־מְאֹד׳ שֶׁל הָעוֹלָם־הַזֶּה לְשָׁלוֹם, וְיִזְכּוּ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֵיהֶם. וְכַמָּה יִבָּרְאוּן?!** – וְיִהְיוּ בְּעֵינֵיהֶם בְּכָל יוֹם כְּבְרִיָּה חֲדָשָׁה וּכְאִלּוּ נִבְרְאוּ הַיּוֹם מֻחְדָּשׁ. **מִי יִחְיֶה?!** וְיִשַּׂמַּח אֶת עַצְמוֹ עִם כָּל נְקֻדָּה שֶׁזּוֹכֶה לַחֲטֹף מִקְּדֻשַּׁת יַהֲדוּתוֹ. **וּמִי יָמוּת?!** וְיִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ לִלְמֹד אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וְלַעֲבֹד אֶת עֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא בְּמִסִּירוּת־נֶפֶשׁ, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת סג ע״ב): ׳אֵין דִּבְרֵי־תוֹרָה מִתְקַיְּמִין אֶלָּא בְּמִי שֶׁמֵּמִית עַצְמוֹ עָלֶיהָ׳. **מִי בְּקִצּוֹ?!** – שֶׁיְּמַלֵּא יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו בַּתּוֹרָה וַעֲבוֹדָה כְּפִי קֶצֶר הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים שֶׁנִּתְּנוּ לוֹ. **וּמִי לֹא בְּקִצּוֹ?!** שֶׁיְּזַדֵּרֵז כָּל־כָּךְ בַּעֲבוֹדַת־הַשֵּׁם עַד שֶׁיְּמַלֵּא תַּפְקִידוֹ וְתַכְלִיתוֹ עוֹד לִפְנֵי קִצּוֹ, וְיַשִּׂיג הַשָּׂגוֹת גְּבוֹהוֹת וְרָמוֹת עֲדַיִן בִּימֵי צְעִירוּתוֹ.

וְכַאֲשֶׁר תַּגִּיעַ לַמִּלִּים, בּוֹ הַפִּיּוּט מְפָרֵט: **מִי בַּמַּיִם?! וּמִי בָּאֵשׁ?! מִי בַּחֶרֶב?! וּמִי בַּחַיָּה?!** – כָּאן רָאוּי לְעוֹרֵר רַחֲמֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עַל נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל שֶׁמָּסְרוּ אֶת נַפְשָׁם כָּל הַדּוֹרוֹת עַל קְדֻשַּׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלַהֲפֹךְ אֶת כָּל הַדִּינִים עַל אֻמּוֹת־הָעוֹלָם

שֶׁרְדְפוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת, וּלְכֵן וְלוֹמַר: **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! מִי בַּמַּיִם וּמִי בָּאֵשׁ?!** רְאֵה וְהִסְתַּכֵּל! מִי הָיוּ אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר קָפְצוּ לְתוֹךְ מַיִם אוֹ עָבְרוּ בָּאֵשׁ בִּמְסִירוּת־נַפְשָׁם עַל קְדֻשַּׁת שִׁמְךָ, כְּדֵי לְהַשְׁאִיר קַיְמִים בֶּאֱמוּנָה טְהוֹרָה בְּךָ תִּתְבָּרֵךְ וְתִתְעַלֶּה. מִי **בַּחֶרֶב** וּמִי **בַּחַיָּה** – מִי נֶהֱרָג בַּחֶרֶב? וְמִי נִטְרָף עַל־יְדֵי חַיָּה, שֶׁהֵם כְּלָלְיוּת אֻמּוֹת־הָעוֹלָם שֶׁנֶּחְשָׁבִים כְּחַיּוֹת רָעוֹת בִּדְמוּת אָדָם שֶׁטָּרְפוּ רַבִּים מִבְּנֵי עַמֵּנוּ, הֲלוֹא בָּנֶיךָ הֵם! **מִי בָרָעָב?! וּמִי בַצָּמָא?!** מִי הָיוּ אֵלּוּ אֲשֶׁר סָבְלוּ חֶרְפַּת רָעָב וְקשִׁי הַצָּמָא מֵחֲמַת שֶׁהָיוּ נִרְדָּפִים מֵאֻמּוֹת־הָעוֹלָם הָרְשָׁעִים בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת, הֲלֹא הֵם אֲהוּבֶיךָ בְּנֵי יְדִידֶיךָ! **מִי בָרַעַשׁ? וּמִי בַּמַּגֵּפָה?** מִי סָבַל יִסּוּרֵי רַעַשׁ מִכָּל מַה שֶּׁהִרְעִישׁוּ עֲלֵיהֶם הַגּוֹיִים, וְגָרְמוּ לָהֶם אֶת מַכַּת הַמַּגֵּפָה, הֲלֹא הֵם עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ! **מִי בַּחֲנִיקָה? וּמִי בַּסְּקִילָה?** מִי סָבַל הֶרֶג, חֶנֶק, סְקִילָה וּשְׂרֵפָה בִּידֵי אֻמּוֹת־הָעוֹלָם הָרְשָׁעִים הֲלֹא זֶה עַם קְדֻשָּׁתְךָ שֶׁבָּחַרְתָּ בָּהֶם מִכָּל הַגּוֹיִים.

וְעַל־כֵּן **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם!** עָלֶיךָ לְהַגִּיד: **מִי יָנוּחַ? וּמִי יָנוּעַ?** מִי רָאוּי לָנוּחַ בִּמְנוּחָה שְׁלֵמָה כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְעַל מִי צָרִיךְ לְהַכְרִיז "נוֹעַ תָּנוּעַ אֶרֶץ כַּשִּׁכּוֹר" (ישעיה כד, כ) אִם לֹא אַרְצוֹת הַגּוֹיִם שֶׁל אֻמּוֹת הָעוֹלָם הָרְשָׁעִים. **מִי יִשָּׁקֵט? וּמִי יִטָּרֵף?** מִי רָאוּי לִזְכּוֹת לְשֶׁקֶט וְשַׁאֲנַן כִּבְנֵי יְדִידֶיךָ, וּמִי רָאוּי לְהִטָּרֵף כְּאֻמּוֹת־הָעוֹלָם – 'מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה' שֶׁטָּרְפוּ אֶת נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל, מִי

יִשָּׂלֵו? ! וּמִי יִתְיַסָּר? ! מִי רָאוּי לְקַבֵּל שַׁלְוָה, שָׁלוֹם וּבִטָּחוֹן כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וּמִי רָאוּי לְקַבֵּל מַכּוֹת וְיִסּוּרִים כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת שֶׁעָנוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מִינֵי יִסּוּרִים וְעִנּוּיִים, הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ, וְאַתָּה מַכִּיר אֶת מַעֲשֵׂה כֻלָּם.

וּמְסַיְּמִים: מִי יַעֲנִי? ! וּמִי יַעֲשֵׂר? ! מִי יַחְשֹׁב אֶת עַצְמוֹ כְּעָנִי וְאֶבְיוֹן לְפָנֶיךָ וְיִהְיֶה שָׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ וְאָז הוּא הֶעָשִׁיר הֲכִי גָּדוֹל. **מִי יִשָּׂפֵל? ! וּמִי יָרוּם? ! מִי יִזְכֶּה לְמִדַּת הַשִּׁפְלוּת בֶּאֱמֶת, שֶׁאָז הוּא הַמְּרוֹמָם וְהַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר, שֶׁהֲרֵי עִקַּר הַגְּדֻלָּה הִיא הַשִּׁפְלוּת** (לקוטי־מוהר"ן, חלק ב', סימן עב). **וּבְכָנוּעוּת אֵלּוּ אַתָּה זוֹכֶה לַחֲשֹׁב מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת וְחִיּוּבִיּוֹת בְּכָל הַדְּבָרִים הַמְפֹרָטִים בַּפִּיּוּט, מִתּוֹךְ כַּוָּנָה עֲמֻקָּה לְלָמֵד זְכוּת עַל כָּל נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל וּלְהַטִּיל אֶת הַדִּינִים עַל אֻמּוֹת־הָעוֹלָם, וְאָז בְּוַדַּאי – וּתְשׁוּבָה וּתְפִלָּה וּצְדָקָה מַעֲבִירִין אֶת רַע הַגְּזֵרָה – שֶׁמַּעֲבִירִים אֶת כָּל הַגְּזֵרוֹת הָרָעוֹת מֵעַל יִשְׂרָאֵל אֶל אֻמּוֹת־הָעוֹלָם, בִּבְחִינַת** (ישעיה מג, ד): "וְאֶתֵּן אָדָם תַּחְתֶּיךָ וּלְאֻמִּים תַּחַת נַפְשֶׁךָ", וְנִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים זַכָּאִים בַּדִּין וְזוֹכִים לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה.

כ.

וְכֹל מַאֲמִינִים – 'הַטּוֹב', 'הַסּוֹבֵל', 'הָרַחוּם'

אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! בַּפִּיּוּט וְכֹל מַאֲמִינִים – בַּקֶּשׁ הַרְבֵּה בְּכַוָּנָה עַל אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לִהְיוֹת

נִכְלָל בְּתוֹךְ כָּל הַמַּאֲמִינִים בְּגֹדֶל הַחֲסָדִים וְהָרַחֲמִים שֶׁל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ. וּמִנְהַג הַנָּסָח שֶׁל אַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ לַחְזֹר עַל תֵּבוֹת 'הַטּוֹב', 'הַסּוֹבֵל', 'הָרַחוּם' בְּנִגּוּן בְּקוֹל רָם אַרְבַּע פְּעָמִים. וְהַכַּוָּנָה הַפְּשׁוּטָה הִיא – לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַטּוֹב, הַסַּבְלָנוּת וְהָרַחֲמָנוּת שֶׁל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ דֶּרֶךְ כָּל אַרְבַּעַת הָעוֹלָמוֹת: אֲצִילוּת, בְּרִיאָה, וְיצִירָה עַד עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה הַזֶּה, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ הַטּוֹב וּמֵטִיב לַכֹּל, וְסוֹבֵל אוֹתָנוּ עִם כָּל הַחֲסָרוֹנוֹת שֶׁלָּנוּ, וּמְרַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמָנוּת שֶׁאֵין לָהּ סוֹף. וְעַל־כֵּן רָאוּי לְהִתְעוֹרֵר אָז לְהִתְחַדֵּשׁ מְאֹד בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה, וּלְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ לִזְכּוֹת לֶאֱמוּנָה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה שֶׁתָּאִיר בְּךָ בְּמֶשֶׁךְ כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה הַבָּאָה עָלֵינוּ לְטוֹבָה.

כא.

בְּקֹשֶׁת הַמְּחִילָה עַל כַּעַס וּקְפִדָּה בְּעֵת הַתְּקִיעוֹת

עָלֶיךָ לָדַעַת אָהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, שֶׁאִיתָא בִּכְתְבֵי הָאֲרִיזַ"ל (פְּרִי־עֵץ־חַיִּים, שַׁעַר־הַשּׁוֹפָר, פֶּרֶק ג'), שֶׁבִּתְקִיעוֹת שֶׁל חֲזָרַת־הַשְׁלִיחַ־צִבּוּר שֶׁתּוֹקְעִים עַל סֵדֶר הַבְּרָכוֹת: מַלְכִיּוֹת זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת, מִתְקַנִּים כָּל מִינֵי חֲטָאִים שֶׁל שְׁפִיכוּת־דָּמִים, רְצִיחָה, כַּעַס וּקְפִדוּת שֶׁפָּגְמוּ כָּל הַשָּׁנָה, וְעַל־כֵּן בְּעֵת הַתְּקִיעוֹת שֶׁל חֲזָרַת־הַשַּׁ"ץ מְסַגְּלִ מְאֹד לְבַקֵּשׁ עַל זֶה, שֶׁיִּמְחֹל לָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל מַה שֶׁפָּגַמְנוּ בְּכַעַס וּבְקִפְּדוּת כָּל הַשָּׁנָה, הֵן בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ וְהֵן

בֵּין אָדָם לְאִשְׁתּוֹ, וְנִזְכֶּה לְחַיִּים שֶׁל שָׁלוֹם וְאַהֲבָה, חַיִּים שֶׁל סַבְלָנוּת וַאֲרִיכוּת אַפַּיִם, וְנִהְיֶה רְגוּעִים וּמְיַשָּׁבִים בִּישׁוּב־הַדַּעַת אֲמִתִּי וּבְדִבֵּקוּת הַבּוֹרֵא, יִתְבָּרַךְ־שְׁמוֹ, וְכֵן לְכָל הָעִנְיָנִים הַמְּזְכָּרִים לְמַעְלָה אֵצֶל תְּקִיעוֹת הָעֲמִידָה בְּלַחַשׁ, וּבְכֹחַ הַתְּקִיעוֹת יַעֲלוּ כָּל תְּפִלָּתֵנוּ לְמַעְלָה לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן, וְנִזְכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה שְׁמֵחָה וְעַלִּיזָה.

כב.

מַאֲה קוֹלוֹת הַשּׁוֹפָר כְּנֶגֶד מַאֲה בְּרָכוֹת

דַּע לְךָ, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! שֶׁכַּאֲשֶׁר מְסַיְּמִים אֶת הַתְּפִלָּה עִם קְדִישׁ 'תִּתְקַבַּל', אָז תּוֹקְעִים עוֹד סֵדֶר אֶחָד, לִפְנֵי אֲמִירַת 'תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן' וְכוּ', כְּדֵי לְהַשְׁלִים אֶת מִסְפַּר הַתְּקִיעוֹת לְמֵאָה קוֹלוֹת. וּמְבֹאָר בְּדִבְרֵי מוֹהַרְנַ"תְ זַ"ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, עֲרֵבִית, הֲלָכָה ד'): שֶׁמֵּאָה קוֹלוֹת שֶׁל הַשּׁוֹפָר הֵם כְּנֶגֶד הַמֵּאָה בְּרָכוֹת שֶׁצְּרִיכִים לְבָרֵךְ בְּכָל יוֹם, וְהֵם מְבִיאִים אֶת הָאָדָם לְבִטּוּל גָּמוּר מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי מֵאָה בְּרָכוֹת לוֹמְדִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְנָחוֹת מג ע"ב) מִן הַפָּסוּק (דְּבָרִים י', יב): "מָה ה' אֱלֹקֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי אִם לְיִרְאָה" – 'אַל תִּקְרֵי מָה אֶלָּא מֵאָה'. כִּי הַמֵּאָה־בְּרָכוֹת שֶׁמְּבָרְכִים בְּכָל יוֹם עַל כָּל פְּרָטֵי הַחַיִּים מְבִיאִים אֶת הָאָדָם אֶל הַבִּטּוּל הַגָּמוּר מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁהוּא נַעֲשֶׂה מָ"ה לְגַמְרֵי, בָּטֵל וּמְבֻטָּל בְּאוֹר הָאֵין־סוֹף, בָּרוּךְ־הוּא, וְכֵן נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַתְּקִיעוֹת

הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, שֶׁמֵּאָה קוֹלוֹת הַשּׁוֹפָר הֵם כְּמוֹ רְעָמִים הַפּוֹגְעִים בְּגַלְגַּלְתָּא דְמוֹחָא, וּמְיַשְּׁרִים אֶת כָּל הָעַקְמוּמִיּוֹת שֶׁבַּלֵּב, עַד שֶׁאָדָם מִתְבַּטֵּל מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי (עֵין לְקוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ה׳).

לִבְקֹשׁ עַל קְדֻשַּׁת הַדִּבּוּר

וְאִיתָא בְּכְתְבֵי־הָאֲרִיזַ״ל שָׁם, שֶׁבַּתְּקִיעוֹת הָאֵלּוּ שֶׁאָנוּ נוֹהֲגִים לִתְקֹעַ בְּאֶמְצַע הַקְּדִישׁ־שֶׁלְּאַחַר־הַתְּפִלָּה – אָנוּ מְתַקְּנִים כָּל־מִינֵי פְּגָמֵי הַדִּבּוּר שֶׁל לָשׁוֹן־הָרַע וּרְכִילוּת, וְכֵיוֹצֵא בָּהֶם, כִּי אָז נִשְׁלְמוּ הַמֵּאָה קוֹלוֹת שֶׁהוּא עִנְיַן מֵאָה בְּרָכוֹת, הַנִּזְכָּר לְעֵיל, עַד שֶׁכָּל דִּבּוּרוֹ בְּשֶׁבַח וְהוֹדָיָה אֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְעַל־כֵּן מְסֻגָּל אָז מְאֹד לְבַקֵּשׁ עַל קְדֻשַּׁת הַדִּבּוּר, שֶׁיִּמְחֹל לָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל מַה שֶּׁפָּגַמְנוּ מֵעוֹדֵנוּ בַּדִּבּוּרִים שֶׁדִּבַּרְנוּ שֶׁלֹּא כַּהֹגֶן וּבְלָשׁוֹן־הָרַע וּרְכִילוּת, וְנִזְכֶּה מֵעַכְשָׁו לְחַיִּים טוֹבִים וּמְתוּקִים עִם דִּבּוּר קָדוֹשׁ וְטָהוֹר, וְאָז נִהְיֶה חֲבוּקִים וּדְבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.

כג

קְדֻשַּׁת שַׁבָּת נֶחְשֶׁבֶת כְּמוֹ תְּקִיעַת שׁוֹפָר

עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, שֶׁגַּם בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת שֶׁלֹּא תּוֹקְעִים בְּשׁוֹפָר בְּפֹעַל־מַמָּשׁ, נַעֲשִׂים כָּל

הַתְּקוּנִים הָאֵלּוּ מֵעַצְמָם, כִּי עַל־יְדֵי שֶׁיֵּשׁ לָנוּ אֱמוּנַת־חֲכָמִים וְלֹא תּוֹקְעִים בְּשׁוֹפָר בְּשַׁבָּת, כָּל הַתְּקוּנִים הַנִּפְלָאִים הָאֵלּוּ נַעֲשִׂים מֵאֲלֵיהֶם, וְכָל הַדִּינִים נִמְתָּקִים לְגַמְרֵי. וְעַל־כֵּן (תְּהִלִּים פא, ד): תִּקְעוּ בַּחֹדֶשׁ שׁוֹפָר רָאשֵׁי־חֳדָשֵׁנוּ: שַׁבָּת, כִּי קְדֻשַּׁת שַׁבָּת נֶחְשֶׁבֶת כְּמוֹ תְּקִיעַת שׁוֹפָר מַמָּשׁ, וְעַל־יְדֵי שֶׁמִּתְפַּלְּלִים אֶת הַתְּפִלּוֹת שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וּמַזְכִּירִים אֶת הַפְּסוּקִים שֶׁל מַלְכִיּוֹת, זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת וְכָל הַשַּׁיָּךְ אֲלֵיהֶם, וּמְקַיְּמִים (וַיִּקְרָא כג כד): "זִכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קֹדֶשׁ" (רֹאשׁ־הַשָּׁנָה כט ע"ב), עַל־יְדֵי־זֶה פּוֹעֲלִים אֶת כָּל הַתְּקוּנִים כְּאִלּוּ תּוֹקְעִים בַּשּׁוֹפָר מַמָּשׁ.

כד.

וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל חַטֹּאותָם

אֲהוּבֵי אָחִי הַיָּקָר! אַחַר תְּפִלַּת מִנְחָה בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, נוֹהֲגִים לָלֶכֶת לְיַד הַנָּהָר לֵאָמְרַת פְּסוּקֵי רַחֲמִים הַנִּקְרָאִים 'תַּשְׁלִיךְ', וּכְשֶׁתִּזְכֶּה לַעֲמֹד שָׁם וְלוֹמַר בְּהִתְעוֹרְרוּת אֶת הַפְּסוּקִים וְהַתְּפִלּוֹת – הִשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה מְאֹד. וְזָכוֹר תִּזְכּוֹר כִּי בְּמִנְהָג תַּשְׁלִיךְ, מְרַמְּזִים לָנוּ שֶׁמַּשְׁלִיכִים אֶת כָּל חֲטָאֵינוּ לִמְצוּלוֹת־יָם, וְלֹא יִשָּׁאֵר מֵהֶם שׁוּם זֵכֶר כְּלָל. וְאַל יִהְיֶה מִנְהָג זֶה קַל בְּעֵינֶיךָ, כִּי לְכָל מִנְהָג יִשְׂרָאֵל יֵשׁ מְקוֹר נֶאֱמָן לְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְרַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה'): שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת מוּכָן לְהִתְגַּלְגֵּל בְּכָל־מִינֵי רֶפֶשׁ וְטִיט, כְּדֵי לְקַיֵּם אֲפִלּוּ מִנְהָג יִשְׂרָאֵל

כְּדֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת־רוּחַ לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ. וּמוּבָא בַּפּוֹסְקִים (בְּאוּר הַגְּרַ״א, סִימָן תקפג) שֶׁבַּאֲמִירַת תַּשְׁלִיךְ מַזְכִּירִים אֶת הַמְּסִירוּת־נֶפֶשׁ שֶׁהָיְתָה לְאַבְרָהָם וְיִצְחָק לָלֶכֶת אֶל הָעֲקֵדָה, כִּי אִיתָא בַּמִּדְרָשׁ (תַּנְחוּמָא וַיֵּרָא), שֶׁהַסָּ״ךְ־מֵ״ם הָפַךְ עַצְמוֹ לְנָהָר כְּדֵי לְעַכֵּב אֶת הִלּוּכָם, אֲבָל הֵם מָסְרוּ אֶת נַפְשָׁם וְקָפְצוּ לְתוֹךְ הַמַּיִם וְאָמְרוּ (תְּהִלִּים סט, ב): ״הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹקִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ״, וְאָז הִתְיַבֵּשׁ הַנָּהָר וְהָיָה כְּלֹא הָיָה וְהָלְכוּ לְהֵר הַמּוֹרִיָּה. וְעַל־כֵּן הוֹלְכִים בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה אֶל הַנָּהָר לוֹמַר תַּשְׁלִיךְ, כְּדֵי לְעוֹרֵר אוֹתָנוּ לִזְרֹק לְמְצוּלוֹת יָם אֶת כָּל הַבִּלְבּוּלִים וְהַמְנִיעוֹת שֶׁל הַמּחַ שֶׁרוֹצִים לִמְנֹעַ אוֹתָנוּ מֵעֲבוֹדַת ה׳, וְנִמְסֹר נַפְשֵׁנוּ לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת.

כה.

דינא קשיא ודינא רפיא

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! שְׁמַח מְאֹד עִם הַמַּתָּנָה הַגְּדוֹלָה שֶׁנִּתְּנָה לָנוּ מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, שֶׁנָּתַן לָנוּ אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים־טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַנּוֹהֲגִים גַּם בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁדָּבָר זֶה אֵינוֹ בִּשְׂאָר מוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה, וּמוּבָא מִצַּדִּיקִים, שֶׁזֶּה מֵחֲמַת שֶׁאִי־אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הַקְּדֻשָּׁה הַגְּדוֹלָה שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְלִפְעֹל אֶת כָּל הַתִּקּוּנִים הַנִּזְרָאִים בְּיוֹם אֶחָד לְבַד, וְעַל־כֵּן יֵשׁ שְׁנֵי יָמִים אֲבָל שְׁנֵיהֶם ׳כְּיוֹמָא אֲרִיכְתָּא דְּמֵיָא׳ – שֶׁנֶּחְשָׁבִים כְּיוֹם אֶחָד אָרוֹךְ (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן א׳), וּכְמוֹ שֶׁמַּזְכִּיר בַּשֻּׁלְחָן־עָרוּךְ (אוֹרַח־חַיִּים, סִימָן שצג, סָעִיף א׳),

וּמוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (פִּנְחָס רלא ע״ב) שֶׁהַיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה נִקְרָא בְּשֵׁם: דִּינָא קַשְׁיָא, וְהַיּוֹם הַשֵּׁנִי שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה נִקְרָא בְּשֵׁם: דִּינָא רַפְיָא (פְּרִי־עֵץ־חַיִּים, רֹאשׁ־הַשָּׁנָה א׳). וּפֵרְשׁוּ צַדִּיקִים, שֶׁאִם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לֹא הָיוּ לָאָדָם מוֹחִין מְיֻשָּׁבִים לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים כָּרָאוּי, יֵשׁ לוֹ עוֹד הִזְדַּמְּנוּת בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי כְּדֵי לְתַקֵּן וּלְמַלְאוֹת אֶת אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ, כִּי עִקַּר הַתִּקּוּן וְהַהַמְתָּקָה שֶׁל דִּינָא קַשְׁיָא הוּא עַל־יְדֵי שֶׁמְּקַיְּמִים (תְּהִלִּים כו, ז): שְׁ׳מַע יְיָ קוֹלִי אֶ׳קְרָא – רָאשֵׁי־תֵבוֹת: קַשְׁיָ״א (לְקוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן מה), הֵינוּ עַל־יְדֵי קְרִיאָה וְשִׂיחָה אֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, שֶׁהֵם כְּלָלִיּוּת הַתְּפִלּוֹת וְהַפִּיּוּטִים וְהַזְּמִירוֹת שֶׁאוֹמְרִים בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, שֶׁעַל יָדָם מִתְבַּטְּלִים כָּל הַקַּשְׁיוֹת וְהַסְּפֵקוֹת וְנִמְתָּקִים כָּל הַדִּינִים הַקָּשִׁים לְגַמְרֵי. וְאַחַר־כָּךְ בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי, כְּשֶׁכְּבָר נִמְתְּקוּ וְנִתְרַכְּכוּ הַדִּינִים, אָז הוּא דִּינָא רַפְיָא, וְזוֹכִים לִרְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף, וּמְתַקְּנִים (שְׁמוֹת כא ט): ״וְרִפֹּא יְרַפֵּא״; יְרַפֵּא אוֹתְיוֹת: רַפְיָא, וְאָז מִתְגַּלֶּה וּמְתַקְּנִים (תְּהִלִּים קמט, ד): ״כִּי רוֹצֶה ה׳ בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה״; יְפָאֵר אוֹתְיוֹת: רַפְיָא, וְזוֹכֶה לְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה מֵאִיר וְשָׂמֵחַ.

כו.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! כַּמָּה עָלֶיךָ לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחָה אֵין־סוֹפִית שֶׁזָּכִיתָ לְקַבֵּל אֶת יְמֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה, וּלְקַיֵּם אֶת כָּל הַמִּצְוֹוֹת הַתְּלוּיוֹת בָּהֶם! וּבִפְרָט אִם גַּם זָכִיתָ

בְּחֶסֶד חִנָּם לִהְיוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה – זֶה עוֹלֶה עַל הַכֹּל, כִּי מֵרַבֵּנוּ זַ״ל אָנוּ מְקַבְּלִים אֶת הִתְחַדְּשׁוּת הַכֹּחוֹת לְכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ. וְרָאוּי לְךָ לָשׁוּב לְבֵיתְךָ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וְעִם מִזְוָדוֹת מְלֵאוֹת שֶׂל יְשׁוּעוֹת וְרַחֲמִים, וּלְהַחֲיוֹת אֶת כָּל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ וַאֲנָשֵׁי בֵּיתְךָ, בְּהַבְטָחָה בְּרוּרָה, שֶׁבְּוַדַּאי פָּעַלְתָּ בִּשְׁבִיל כֻּלָּם שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת, שְׁנַת גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה, וְתִהְיֶה לְכֻלָּם שָׁנָה מְאִירָה וּשְׂמֵחָה, אָמֵן וְאָמֵן.

תַּם וְנִשְׁלַם, שֶׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם

תְּפִלּוֹת נִפְלָאוֹת לְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁזִּכִּיתָ אוֹתִי לְהַגִּיעַ לְעוֹד חֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי בֵּימֵי חַיַּי וּלְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהוּא הַתְּחָלַת שָׁנָה חֲדָשָׁה מִשְּׁנוֹת בְּרִיאָה, וַאֲנִי מוֹדֶה לְךָ יְיָ אֱלֹהַי עַל כָּל הַבְּרִיאָה כֻּלָּהּ שֶׁבָּרָאתָ לְפָנַי 'חֲמִשָּׁה אֲלָפִים שְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁמוֹנִים וְשֵׁשׁ שָׁנָה' (בְּכָל שָׁנָה פָּרֵט אֶת מִסְפַּר הַשָּׁנִים שֶׁהִגִּיעַ עוֹמֵד בָּהֶן), **אִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם אֵין אָנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל הַחֶסֶד־חִנָּם שֶׁעָשִׂיתָ לְבָרֹא עוֹלָם כָּל־כָּךְ יָפֶה מְהֻדָּר וּמְשֻׁכְלָל בִּשְׁבִילֵנוּ, וּבְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה אַתָּה מַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם יוֹתֵר יָפֶה וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב** (קֹהֶלֶת ג, ו): **"אַל תֹּאמַר מֶה הָיָה שֶׁהַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה", וְהַכֹּל כְּדֵי שֶׁנַּכִּיר אוֹתְךָ וְשֶׁנְּקַיֵּם מִצְוֹתֶיךָ וְנַעֲשֶׂה לְךָ נַחַת־רוּחַ, וּבִפְרָט עַכְשָׁו בְּחֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי שֶׁהוּא יֶרַח הָאֵיתָנִים, חֹדֶשׁ**

מָלֵא וְתַקִּיף בְּמִצְוֹות, אֲנִי מוֹדֶה לְךָ מְאֹד שֶׁזָּכִיתִי לְעוֹד חֹדֶשׁ קָדוֹשׁ כָּזֶה בִּימֵי חַיַּי, וַאֲנִי שָׂר אֵלֶיךָ זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לִשְׁמְךָ הַגָּדוֹל, וַאֲנִי מְקַיֵּם אֶת דִּבְרֵי הַפָּסוּק (שיר־השירים ה, ח): "תָּבוֹאִי תָּשׁוּרִי מֵרֹאשׁ אֲמָנָה", שֶׁבְּיוֹם רֹאשׁ־חֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי, שֶׁהוּא רֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְרֹאשׁ הִתְגַּלּוּת הָאֱמוּנָה, אֲנִי בָּא לָשִׁיר אֵלֶיךָ זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וּמְבַקֵּשׁ מִמְּךָ שֶׁתְּזַכֵּנִי לְקַבֵּל אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה בִּקְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה, וּלְקַיֵּם אֶת כָּל הַמִּצְוֹות הַנּוֹהֲגוֹת בּוֹ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה נִמְשֶׁכֶת עָלַי שִׂמְחָה עֲצוּמָה לְכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה מֵאִיר וְשָׂמֵחַ וְלִהְיוֹת אֵצֶל צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, כִּי בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה אַתָּה דָּן אֶת כָּל בְּרוּאֵי עוֹלָם וְכֻלָּם עוֹבְרִים לְפָנֶיךָ כִּבְנֵי מָרוֹן, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לִהְיוֹת אֵצֶל צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה כִּי הֵם עוֹרְכֵי־דִּין הַמַּמְלִיצִים טוֹב עַל כָּל הַבָּא אֲלֵיהֶם, וּמַעֲלִים אוֹתוֹ מִכַּף־חוֹב לְכַף־זְכוּת, עַל־כֵּן עֲזֹר לִי לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת וּלְהַגִּיעַ לְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה,

וּלְכָל הַפָּחוֹת לְקַשֵּׁר עַצְמִי עִמָּהֶם, וְאַתָּה תִּשְׁמַע וּתְקַבֵּל תְּפִלָּתָם שֶׁמִּתְפַּלְּלִים בַּעֲדֵינוּ וּגְזֹר עָלֵינוּ גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת וְתִהְיֶה לָנוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה - שְׂנַת חַיִּים וְשָׁלוֹם [וְאִם תּוּכָה לִהְיוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה הוֹסֵף תְּפִלָּה זוֹ:

וַאֲנִי מוֹדֶה לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי שֶׁזִּכִּיתָ אוֹתִי לִהְיוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, אָנָּא, זַכֵּנִי לְקַבֵּל אֶת כָּל הַתִּקּוּנִים הַנִּפְלָאִים שֶׁהַצַּדִּיק עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְאֶזְכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה, שָׁנָה מְעֻטֶּרֶת וּמְבֹרֶכֶת, שָׁנָה שֶׁתְּמַלֵּא לָנוּ אֶת כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה, אָמֵן סֶלָה].

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לַחֲשֹׁב מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת בְּמֶשֶׁךְ כָּל הָרֹאשׁ־הַשָּׁנָה שֶׁבְּוַדַּאי אָזְכֶּה בְּשָׁנָה זוֹ לְכָל הַיְשׁוּעוֹת שֶׁאֲנִי צָרִיךְ הֵן בְּרוּחָנִיּוּת וְהֵן בְּגַשְׁמִיּוּת, וְלֹא אֶתֵּן לְשׂוּם מַחֲשָׁבָה שְׁלִילִית לְהִכָּנֵם בְּדַעְתִּי כְּלָל, רַק בְּכָל פַּעַם שֶׁאֶזְכֹּר בְּאֵיזֶה עִנְיָן הַנִּצְרָךְ לִי אַגִּיד בְּפֶה מָלֵא: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! בְּוַדַּאי אֶזְכֶּה לִרְאוֹת יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה בָּעִנְיָן זֶה הַשָּׁנָה, כִּי כָּךְ שָׁמַעְנוּ מִפִּי הַצַּדִּיקִים (שִׂיחוֹת־חַר"ן, סִימָן כא) שֶׁהַכֹּל תָּלוּי בְּמַחְשֶׁבֶת הָאָדָם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאִם יַחְשֹׁב טוֹב — כָּךְ יִהְיֶה.

וְעָזְרֵנִי לִשְׁמֹר מְאֹד עַל הַדִּבּוּר בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה שֶׁלֹּא אֲדַבֵּר רַק מַה שֶּׁנִּצְרָךְ מְאֹד, וְכָךְ אֶהְיֶה נִשְׁמָר שֶׁלֹּא לְהוֹצִיא מִפִּי שׁוּם דִּבּוּר רַע שֶׁיָּכוֹל לִגְרֹם אֵיזוֹ גְּזֵירָה רָעָה, חַס וְשָׁלוֹם, אֶלָּא אֶזָּהֵר בְּיוֹתֵר עַל שְׁמִירַת הַדִּבּוּר לְדַבֵּר רַק דִּבּוּרִים טוֹבִים וְנָעִימִים, שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה טוֹב וְתִהְיֶה שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת, וְעַל־יְדֵי־זֶה אֶזְכֶּה לִרְאוֹת בִּישׁוּעָתְךָ בְּכָל הָעִנְיָנִים וְתִהְיֶה לִי שָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לְמַלֵּא אֶת כָּל הַשָּׁעוֹת שֶׁל יְמֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים עִם נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְנַעֲנוּעִים אֵלֶיךָ, תִּתְבָּרֵךְ וְתִתְעַלֶּה, כִּי כָּךְ קִבַּלְנוּ מֵהַצַּדִּיקִים, אֲשֶׁר בְּפִי שֶׁמִּתְנַהֲגִים בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה - כָּךְ תִּתְנַהֵל כָּל הַשָּׁנָה, כִּי הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הָרֹאשׁ, עַל־כֵּן זַכֵּנִי לְהִתְפַּלֵּל אֶת כָּל הַתְּפִלּוֹת שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה בִּמְתִינוּת גְּדוֹלָה, מִלָּה בְּמִלָּה, וְכֵן לַחְטֹף שְׁעוּרֵי־תּוֹרָה בְּסִדְרָן בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה

אֲפִלּוּ אִם אֲצְטָרֵךְ לְלָמֵד רַק מְעַט מִכָּל לִמּוּד, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה הַתְּחָלָה טוֹבָה לְכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ, וְכֵן כַּאֲשֶׁר תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן, זַכֵּנִי לָשֶׂבֶת בִּזְמַן הַפְּעָדוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְלֶאֱכֹל בְּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה וּבְדֶרֶךְ־אֶרֶץ גָּדוֹל, וְזַכֵּנִי לְקַיֵּם אֶת מִנְהָג יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים לֶאֱכֹל אֶת הַסִּימָנִים בְּרֵישׁ שַׁתָּא, וְאֹמַר בְּכַוָּנָה גְּדוֹלָה וּבִתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, עַל כָּל סִימָן אֶת סֵדֶר נָפְחּ 'יְהִי רָצוֹן' שֶׁתִּקְנוּ לְאָמְרוֹ לְכָל סִימָן בִּפְרָטִיּוּת, לְהַמְשִׁיךְ עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל סִימָן טוֹב וּמַזָּל טוֹב לְכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ, וְזַכֵּנִי לְבָרֵךְ אֶת 'בִּרְכַּת־הַמָּזוֹן' בְּמִתְינוּת וּבְכַוָּנָה מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר הַיָּקָא.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לְקַדֵּשׁ אֶת הַלֵּילוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁל הַשָּׁנָה בְּקְדֻשָּׁה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְזַכֵּנִי לוֹמַר לִפְנֵי הַשָּׁנָה אֶת סֵדֶר קְרִיאַת־שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה כְּמִלָּה בְּמִלָּה מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר, וּבְכַוָּנָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד. וְכַאֲשֶׁר תַּגִּיעַ עֵת־רָצוֹן בַּחֲצוֹת לֵיל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, אָזְכֶּה לְהִתְעוֹרֵר לוֹמַר בְּכַוָּנָה גְּדוֹלָה וַעֲצוּמָה אֶת חֵלֶק 'תִּקּוּן־לֵאָה' שֶׁאוֹמְרִים אָז בְּתִקּוּן חֲצוֹת, כִּי זֶה הַיּוֹם תְּחִלַּת מַעֲשֶׂיךָ

זְכָרוֹן לְיוֹם רִאשׁוֹן שֶׁל הַשָּׁנָה, לְהַתְחִילוּ בְּהַתְחָלָה טוֹבָה שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה וַעֲבוֹדָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה תִּתְבָּרַךְ וְתִתְעַלֶּה, וַעֲבוֹדוֹת אֵלּוּ תִּהְיֶינָה רְצוּיוֹת לְפָנֶיךָ, וּמֵהֶן יִמָּשֵׁךְ לִי אוֹר גָּדוֹל אֶל עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ בְּמֶשֶׁךְ כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לָבוֹא לְבֵית־הַכְּנֶסֶת בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה בְּזְרִיזוּת וּלְהִתְפַּלֵּל אֶת כָּל הַתְּפִלּוֹת בְּיַחַד עִם הַצִּבּוּר, וּמִיָּד כְּשֶׁמַּתְחִילִים 'בָּרְכוּ' בְּלֵיל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה אֶשְׂמַח בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה שֶׁשָּׂמְתָּ אֶת חֶלְקִי בְּתוֹךְ הַצִּבּוּר הַקָּדוֹשׁ הַמַּמְלִיכִים וּמַכְתִּירִים אֶת הוֹד כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ וְעַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. וְאַחַר בִּרְכוֹת 'שְׁמַע' זַכֵּנִי לִקְרֹא בְּהִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה אֶת קְרִיאַת־שְׁמַע עִם הַצִּבּוּר, בְּכַוָּנָה וּבְמִתְינוּת בְּאַהֲבָה וּבְיִרְאָה, וְכַאֲשֶׁר נַעֲמֹד בִּתְפִלַּת הָעֲמִידָה אָזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל בְּכַוָּנָה עֲצוּמָה, בְּאֵימָה, בְּיִרְאָה וּבְאַהֲבָה, וְכָל סֵדֶר הַתְּפִלָּה יֵאָמֵר בְּמִתְינוּת גְּדוֹלָה - מִלָּה בְּמִלָּה. וּבְכָל פַּעַם שֶׁאֲבַקֵּשׁ עַל 'חַיִּים' - אֲבַקֵּשׁ לְחַיִּים אֲמִתִּיִּים בִּדְבֵקוּתְךָ הַנִּצְחִית, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ד, ד): "וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם

חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם". וְכַאֲשֶׁר אָבוֹא לוֹמַר בְּסֵדֶר תְּפִלַּת הַלַּחַשׁ אַרְבַּע פְּעָמִים 'וּבְכֵן' אֲעוֹרֵר עַצְמִי לְאָמְרוֹ בְּהִתְעוֹרְרוּת רַבָּה, וַאֲכַוֵּן לְעוֹרֵר אֶת חֲסָדֶיךָ הָרַבִּים שֶׁיַּגִּיעוּ אֵלֵינוּ דֶּרֶךְ הָאַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת, כִּי בְּכֵן עוֹלֶה בְּגִימַטְרִיָּא חֶסֶד, וְאָזְכֹּר אֶת תְּפִלַּת אֶסְתֵּר־הַמַּלְכָּה שֶׁאָמְרָה (אֶסְתֵּר ה, ח) וּבְכֵן אָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ, כִּי אֲנַחְנוּ עַכְשָׁו בָּאִים אֵלֶיךָ, מֶלֶךְ־מַלְכֵי־הַמְּלָכִים וּמְקַבְּלִים אֶת עַל מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ. אָנָּא! פְּתַח אֶת פִּינוּ לְדַבֵּר אֵלֶיךָ בְּכָל עֵת, וְיִתְקַיֵּם אָצְלֵנוּ: וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ; שֶׁנּוֹצִיא מִפִּינוּ אֶת כָּל הָרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים הַמְיַחֲלִים בְּלִבֵּנוּ דֶּרֶךְ פִּינוּ, וְנִזְכֶּה לִפְעֹל אֶת כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה, וְנַקְרֵב אֶת קֵץ הַגְּאֻלָּה, שֶׁאָז תִּתְגַּלֶּה עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה לְכָל הָעוֹלָם, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (צְפַנְיָה ג, ט): כִּי אָז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שָׂפָה בְרוּרָה לִקְרֹא כֻּלָּם בְּשֵׁם ה' לְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד, וְיִתְגַּלֶּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ לְכָל יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל.

וּבָעֵת זָכְרִי אֶת יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ וְצִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, גַּם אֲכַוֵּן עַל קְדֻשַּׁת הַצִּיּוֹן וְהַמִּשְׁכָּן הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים הַמְעוֹרְרִים אוֹתָנוּ עַל יִרְאָה שְׁלֵמָה שֶׁהִיא קְדֻשַּׁת יְרוּשָׁלַיִם. וְאֶתֵּן לְךָ שֶׂבַח

וְהוֹדָיָה עֲצוּמָה שֶׁזָּכִיתִי לְהַגִּיעַ לְצִיּוּן רַבֵּנוּ לְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְיֵשׁ לִי חֵלֶק בְּקֶץ הַגְּאֻלָּה. וּכְמוֹ שֶׁשָּׁמַעְנוּ מִפִּי הַצַּדִּיקִים, כִּי עַל־יְדֵי הִתְגַּלּוּת אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבֵּנוּ - יָבוֹא מָשִׁיחַ וְתִתְגַּלֶּה שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל בָּאֵי הָעוֹלָם.

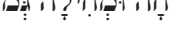
רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לְהִתְעוֹרֵר מְאֹד בְּכָל פַּעַם שֶׁאוֹמְרִים מִזְמוֹר לְדָוִד לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָּהּ וְגוֹ' (תְּהִלִּים כד) בְּצִבּוּר וּבְפִתְיחַת הַהֵיכָל, לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְפַּלֵּל עַל פַּרְנָסָה טוֹבָה וְכַלְכָּלָה, שֶׁזֶּה כּוֹלֵל פַּרְנָסַת הַנֶּפֶשׁ וּפַרְנָסַת הַגּוּף גַּם יַחַד, כִּי מְקַבֵּל מִצַּדִּיקִים שֶׁיֵּשׁ בְּמִזְמוֹר זֶה סְגֻלּוֹת גְּדוֹלוֹת לְהַמְשִׁיךְ פַּרְנָסָה בְּנַחַת, בְּרֶוַח וּבְהֶתֵּר וְשֶׁלֹּא יֶחְסַר לְאָדָם כְּלוּם כָּל הַשָּׁנָה, וְעַל־כֵּן אַגִּיד אֶת הַמִּזְמוֹר בְּהִתְעוֹרְרוּת רַבָּה מִלָּה בְּמִלָּה, וְזַכֵּנִי לְשַׁלֵּב בֵּין הַפְּסוּקִים תְּפִלּוֹת חֲמוֹת עַל פַּרְנָסַת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף, וּבִפְרָט בְּאָמְרִי פָּסוּק יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ, אֲכַוֵּן לְהַמְשִׁיךְ בְּרָכָה עֲצוּמָה מִמְּקוֹר כָּל הַבְּרָכוֹת, וּלְקַבֵּל צְדָקָה וּמַתָּנַת־חִנָּם מִמְּךָ בּוֹרֵא־כָּל־הָעוֹלָמִים, עַד שֶׁלֹּא יֶחְסַר לִי כְּלוּם כָּל הַשָּׁנָה.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לָבוֹא לְבֵית־הַכְּנֶסֶת בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַשְּׁבִם בְּשָׁעָה שֶׁהַצִּבּוּר מִתְפַּלְּלִים, וְאַתְחִיל לְהַגִּיד אֲדוֹן־עוֹלָם בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה בְּנֹסַח הַמְּקֻבָּל בָּעוֹלָם, וְכֵן אַגִּיד בִּרְכוֹת־הַשַּׁחַר וּפְסוּקֵי הַקָּרְבָּנוֹת וּפְסוּקֵי־דְּזִמְרָה בְּמִתִינוּת גְּדוֹלָה מִלָּה בְּמִלָּה, וְאֶזְכֹּר שֶׁעַכְשָׁו אֲנִי מְעוֹרֵר אֶת כָּל הַבְּרִיאָה לְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ לְשִׁמְךָ יִתְבָּרַךְ, וְכַאֲשֶׁר אַגִּיעַ בְּיַחַד עִם הַצִּבּוּר לַאֲמִירַת הַמֶּלֶךְ אֶתְעוֹרֵר בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה שֶׁעַכְשָׁו אֲנִי מִבְּנֵי הֵיכָלָא־דְּמַלְכָּא שֶׁמַּמְלִיכִים וּמַכְתִּירִים אֶת הַמֶּלֶךְ בְּיוֹם גְּנוּסְיָא שֶׁלּוֹ, וְאַגִּיד אֶת זֶה בְּקוֹל רָם וּבְהַמְחָאַת־כַּפַּיִם, עַל דֶּרֶךְ שֶׁפָּתוּב (מְלָכִים־ב, יא יב): "וַיַּכּוּ כָף וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ". וַאֲכַוֵּן שֶׁאֲנִי עַכְשָׁו מַמְלִיךְ אוֹתְךָ יִתְבָּרַךְ עָלַי וְכָל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, מֵרֹאשִׁית הָאֲצִילוּת עַד סוֹף נְקֻדַּת הַמֶּרְכָּז שֶׁל עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה הַנַּשְׁמִי הַזֶּה, וְאֶשְׁמַח מְאֹד עִם נַעַם חֶלְקִי וְגוֹרָלִי שֶׁזָּכִיתִי לִהְיוֹת בֵּין מַכְתִּירֵי הַמֶּלֶךְ בְּיוֹם הִתְחַדְּשׁוּת מַלְכוּתוֹ.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לְהִתְעוֹרֵר מְאֹד בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה
בְּעֵת אֲמִירַת שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ
יְיָ (תְּהִלִּים קל) בֵּין 'יִשְׂתַּבַּח' לְ'יוֹצֵר' בְּכָל עֲשֶׂרֶת־יְמֵי־תְּשׁוּבָה,
כִּי יֵשׁ בְּמִזְמוֹר זֶה כֹּחַ עָצוּם לְהַעֲלוֹת אֶת נֶפֶשׁ הָאָדָם
מִן הָעֲמֹק הַכִּי שָׁפֵל, 'עֲמֹק עָכוֹר' מַמָּשׁ (יְהוֹשֻׁעַ ז, כו), אֶל
הָעֲמֹק הַכִּי גָּבוֹהַ שֶׁהוּא 'עֲמֹק בְּרָכָה' (דִּבְרֵי־הַיָּמִים־ב ב, כו),
וַאֲגַיֵּן אָז שֶׁאֲנִי מְקַיֵּם אֶת דִּבְרֵי הַנָּבִיא (יוֹנָה ב, ג): מִבִּטְנ
שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי. וַאֲנִי צוֹעֵק אֵלֶיךָ מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּית, וְעַל־
יְדֵי־זֶה אֶזְכֶּה לִסְלִיחָה וּמְחִילָה גְּמוּרָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתַי,
וְיִתְקַיֵּם בִּי (סוֹף מִזְמוֹר קל) וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה,
כְּמוֹ שֶׁצִּוּוּ אוֹתָנוּ הַצַּדִּיקִים, וּלְקַיֵּם אֶת דִּבְרֵי
נְחֶמְיָה־בֶּן־חֲכַלְיָה עַל יוֹם רֹאשׁ־הַשָּׁנָה (נְחֶמְיָה ח, י): לְכוּ
אִכְלוּ מַשְׁמַנִּים וּשְׁתוּ מַמְתַקִּים וְשִׁלְחוּ מָנוֹת לְאֵין נָכוֹן
לוֹ כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדֹנֵינוּ וְאַל תֵּעָצְבוּ כִּי חֶדְוַת יְהוָה
הִיא מָעֻזְּכֶם. כִּי אֵין עוֹד שִׂמְחָה לְאָדָם כְּמוֹ בְּעֵת שֶׁהוּא
מְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ עֹל־מַלְכוּת־שָׁמַיִם מֵחָדָשׁ, וְהוּא תְּתִינוֹק
שֶׁנּוֹלָד דָּמִי, מַמָּשׁ, וּבְאוֹתָהּ עֵת גַּם אֶזְכֶּה לִבְכּוֹת לְפָנֶיךָ,

וְהַבְכִיָּה שֶׁלִּי תִּהְיֶה מִתּוֹךְ שִׂמְחָה וְרוֹב גַּעְגּוּעִים אֵלֶיךָ, עַד שֶׁיֵּרְדוּ וְיִנָּשְׁרוּ הַדְּמָעוֹת מֵעֵינַי מֵרֹב אַהֲבָתִי אֵלֶיךָ, וּכְמוֹ שֶׁגָּלָה רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים פס, יז): כִּי בְשִׂמְחָתְךָ יְגִילוּן כָּל הַיּוֹם, שֶׁהוּא רָאשֵׁי־תֵּבוֹת: בְּכִיָּה! וְיִתְיַחֲדוּ אֶצְלוֹ שִׂמְחוֹת וּבְכִיּוֹת בְּיַחַד, וְאָזְבֶּה לִשְׂמֹחַ בְּמִלְכוּתְךָ כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

אָנָּא יְיָ! רַחֵם עָלַי וְיַשֵּׁב דַּעְתִּי בִּישׁוּב דַּעַת אֲמִתִּי, שֶׁאֶבִין, שֶׁבְּיוֹם רֹאשׁ־הַשָּׁנָה שֶׁהוּא יוֹם בְּרִיאַת אָדָם הָרִאשׁוֹן, אֲנִי עַכְשָׁו בְּדֶגֶמֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן, כִּי אֲנִי מְצֻאֶצָאָיו וְיוֹצְאֵי חֲלָצָיו, וּכְמוֹ שֶׁהָיָה בִּתְחִלַּת הַבְּרִיאָה, שֶׁבָּרָאתָ כָּל הָעוֹלָמוֹת בִּשְׁבִילוֹ כְּדֵי שֶׁיַּכִּיר אוֹתְךָ וְיִקַּיֵּם אֶת רְצוֹנְךָ, כֵּן עָלַי לָדַעַת עַכְשָׁו בְּיוֹם רֹאשׁ־הַשָּׁנָה שֶׁהוּא יוֹם תְּחִלַּת מַעֲשֶׂיךָ זִכָּרוֹן לְיוֹם רִאשׁוֹן, שֶׁכָּל הָעוֹלָם נִבְרָא בִּשְׁבִילִי, וְעָלַי לִרְאוֹת וּלְעַיֵּן בְּכָל עֵת בִּתְקוּן הָעוֹלָם וּלְמַלְאוֹת חִסָּרוֹן הָעוֹלָם וּלְהִתְפַּלֵּל בַּעֲבוּרָם (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח'). וּמֵחֲמַת שֶׁבְּיוֹם רִאשׁוֹן שֶׁל הַבְּרִיאָה עָבַר אָדָם הָרִאשׁוֹן עַל צִוּוּי בּוֹרְאוֹ עַל־יְדֵי הַסַּתַּת הַנָּחָשׁ, וְאָכַל מִן הָ'עֵץ טוֹב וְרַע' שֶׁצִּוִּיתָ

אוֹתוֹ שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ, וְגָרְמָה אֲכִילָתוֹ זוֹ יְרִידָה לְכָל הַקְּדֻשׁוֹת וְהִתְנַּבְּרוּת הַקְּלִפּוֹת. בִּגְלַל כֵּן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְתַקֵּן פְּגַם זֶה בְּכָל הַדּוֹרוֹת וּלְקַבֵּל עָלֵינוּ עֹל־מַלְכוּת־שָׁמַיִם בְּיוֹם רִאשׁוֹן שֶׁל הַבְּרִיאָה, וּלְגַלּוֹת כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וּבָזֶה מְתַקְּנִים אֶת פְּגַם עֵץ־הַדַּעַת, וְחוֹזְרוֹת וְעוֹלוֹת כָּל הַקְּדֻשׁוֹת מֵעֶמְקֵי הַקְּלִפּוֹת, עַל־כֵּן זַכֵּנִי לְהִתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר בַּאֲמִירַת הַתְּפִלּוֹת וְשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּיוֹם רֹאשׁ־הַשָּׁנָה. וַאֲצַיֵּר לְעַצְמִי שֶׁאֲנִי עַכְשָׁו בְּדֶגְמַת אָדָם הָרִאשׁוֹן, וּבְמָקוֹם לָלֶכֶת אַחַר עֲצַת הַנָּחָשׁ שֶׁדִּבֵּר לָשׁוֹן־הָרַע עַל בּוֹרְאוֹ וְגָרַם לְאָדָם לְהִתְנַתֵּק וּלְהִתְרַשֵּׁל מֵעֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה, אֲנִי עַכְשָׁו מִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר בַּעֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה וְשָׁר אֵלֶיךָ זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, עַד שֶׁיָּפִירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן, וְיִקַּבְּלוּ כֻּלָּם עַל מַלְכוּתְךָ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה.

אָנָּא יְיָ זַכֵּנִי לְהַטּוֹת אָזֶן וּלְצַיֵּת הֵיטֵב לִקְרִיאַת־הַתּוֹרָה בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, כִּי בְּיוֹם רִאשׁוֹן קוֹרְאִים פָּרָשַׁת (בְּרֵאשִׁית בא, א) וַיְיָ פָּקַד אֶת שָׂרָה, וּמְקַבֵּל מִצַּדִּיקִים שֶׁמְּסַגֵּל

אָז לִפְעֹל זֶרַע־שֶׁל־קַיָּמָא לְכָל חֲשׁוּבֵי בָּנִים, כִּי בְּרֹאשׁ־
הַשָּׁנָה נִפְקְדָה שָׂרָה, רָחֵל וְחַנָּה, וְזֶה כְּבָר כּוֹלֵל כָּל־מִינֵי
פְּקִידוֹת לְטוֹבָה בִּמְצִיאַת־הַזִּוּוּג וּבִשְׁלוֹם־בַּיִת, כִּי הַכֹּל
קָשׁוּר בְּיַחַד, עַל־כֵּן זַכֵּנִי לְבַקֵּשׁ אָז, הֵן עַל עַצְמִי וְהֵן
עַל כָּל נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל שֶׁצְּרִיכִים לְהִפָּקֵד בִּדְבַר יְשׁוּעָה
וְרַחֲמִים, וְנִזְכֶּה כֻּלָּנוּ לִרְאוֹת יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת.

וּבְיוֹם שֵׁנִי, כְּשֶׁקּוֹרְאִים אֶת פָּרָשַׁת הָעֲקֵדָה אֶתְעוֹרֵר
מְאֹד מִגֹּדֶל מְסִירוּת נַפְשָׁם שֶׁל אַבְרָהָם וְיִצְחָק
לְקַיֵּם אֶת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם וּבְלִי לִשְׁאֹל שׁוּם שְׁאֵלוֹת
כְּלָל, וְאָזְכֹּר הֵיטֵב שֶׁהַזְּכוּת שֶׁלָּהֶם עוֹמֶדֶת לָנוּ בְּכָל
הַדּוֹרוֹת לְהַמְתִּיק מֵעָלֵינוּ אֶת כָּל הַדִּינִים וּלְהָפְכָם
לְרַחֲמִים וַחֲסָדִים, וְכָךְ נִזְכֶּה לָצֵאת זַכָּאִים בְּיוֹם הַדִּין
וּלְקַבֵּל שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתְּזַכֵּנִי לְקַיֵּם
אֶת עִקַּר מִצְוַת הַיּוֹם שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא
מִצְוַת תְּקִיעַת־שׁוֹפָר, בִּדְבֵקוּת גְּדוֹלָה, וְאָזְכֶּה לִשְׁמֹעַ
אֶת כָּל הַקּוֹלוֹת שֶׁל הַשּׁוֹפָר: תְּקִיעָה, שְׁבָרִים, תְּרוּעָה,

תְּקִיעָה עִם כָּל הַסְּדָרִים שֶׁלָּהֶם בְּהִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה עַד שֶׁאֶתְעוֹרֵר מִן הַשֵּׁנָה שֶׁלִּי. וְאַחֲלִיט בְּדַעְתִּי שֶׁמַּעֲכְשָׁו אֲנִי חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וְאֶהְיֶה דָּבוּק בְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַקּוֹלוֹת שֶׁל הַשּׁוֹפָר יִפְנְמוּ הֵיטֵב בְּנַלְגַּל מֹחִי עַד שֶׁיִּהְיוּ נִפְשָׁטִים כָּל הָעַקְמִימוּת שֶׁבִּלְבִּי וְאָזְבֶּה לְלֵב קָדוֹשׁ וְטָהוֹר בִּדְבֵקוּת אֱלוֹקוּתְךָ יִתְבָּרַךְ, וַאֲבַנֵּן הֵיטֵב, שֶׁכָּל אֵלּוּ הַקּוֹלוֹת הֵם צַעֲקַת לִבִּי אֵלֶיךָ, שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר בֶּאֱמֶת וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כָּל יְמֵי חַיַּי, וּפַעַם אֲנִי צוֹעֵק קוֹל פָּשׁוּט וּמְמֻשָּׁךְ כִּתְקִיעָה, וּפַעַם אֲנִי גּוֹנֵחַ וּבוֹכֶה קוֹלוֹת קְצָרִים כִּשְׁבָרִים, וּפַעַם אֲנִי מְיַלֵּל וּמִתְיַפֵּחַ בִּבְכִי כִּתְרוּעָה, אֲבָל כֻּלָּם הֵם צַעֲקַת לִבִּי אֵלֶיךָ, שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת דָּבוּק בְּךָ תָּמִיד בִּדְבֵקוּת אֱמִתִּית, וַאֲפִלּוּ אִם יֵשׁ בְּלִבִּי אֵיזֶה שֹׂרֶשׁ פּוֹרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה, חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁהוּא רָאשֵׁי־תֵבוֹת: שׂוֹפָר, וְהַשָּׂטָן רוֹצֶה לְקַטְרֵג עָלַי שֶׁאֵינִי רָאוּי לִהְיוֹת דָּבוּק בְּךָ, עַל־יְדֵי קוֹל הַשּׁוֹפָר יִסְתַּתְּמוּ כָּל טַעֲנוֹתָיו וְקִטְרוּגָיו וְיִתְקַיֵּם: אֵין שָׂטָן וְאֵין פֶּגַע רַע, שֶׁהוּא גַּם רָאשֵׁי־תֵבוֹת: שׂוֹפָר, וְתַעֲלֶינָה כָּל הַתְּקִיעוֹת לִפְנֵי כִּסֵּא כְּבוֹדֶךָ וְיִפְעֲלוּ שֶׁתַּעֲמֹד מִכִּסֵּא הַדִּין וְתֵשֵׁב עַל כִּסֵּא הָרַחֲמִים וּתְקָרֵב אוֹתִי אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת בְּרֹב רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לִנְצֹל רְגָעִים אֵלּוּ שֶׁל תְּקִיעַת שׁוֹפָר בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת. וְאֶזְכֹּר הֵיטֵב אֶת דִּבְרֵי הַצַּדִּיקֵי־אֱמֶת שֶׁבְּתַקִּיעוֹת דְּמְיָשָׁב לִפְנֵי תְּפִלַּת מוּסָף, אָז מְסֻגָּל בְּיוֹתֵר לִפְעֹל סְלִיחָה מְחִילָה וְכַפָּרָה עַל כָּל־מִינֵי חֲטָאִים שֶׁל עֲבוֹדָה־זָרָה וּפְגָם הָאֱמוּנָה. וְעַל־כֵּן אִתְּדָה לְפָנֶיךָ עַל זֶה, וַאֲבַקֵּשׁ מִמְּךָ שֶׁמַּעֲכְשָׁו אֶזְכֶּה לֶאֱמוּנָה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה, אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻקֶּקֶת, אֱמוּנָה בְּךָ תִּתְבָּרַךְ וְתִתְעַלֶּה וּבְצַדִּיקָיו הָאֱמִתִּיִּים, וְלֹא תִּהְיֶה הָאֱמוּנָה נִשְׁכַּחַת מִפִּנֵי לְעוֹלָם.

אָנָּא יְיָ! זַכֵּנִי לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מוּסָף בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה בְּהִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה, וְאָבִין הֵיטֵב, שֶׁתְּפִלַּת מוּסָף שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הִיא תְּפִלָּה מְיֻחֶדֶת בְּמִינָהּ יוֹתֵר מִכָּל תְּפִלוֹת הַשָּׁנָה, וְהַבְּרָכוֹת הָאֶמְצָעִיּוֹת מְחֻלָּקֹת לְשִׁלְשָׁה חֲלָקִים: מַלְכֻיּוֹת, זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת, וְאֶתְפַּלֵּל כָּל חֵלֶק מֵהַחֲלָקִים הָאֵלּוּ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּבְכַוָּנָה רְצוּיָה, וַאֲכַוֵּן בִּבְרִכַּת מַלְכֻיּוֹת לְקַבֵּל עַל עַצְמִי אֶת עֹל מַלְכוּתְךָ

בְּאַהֲבָה, וַאֲבַקֵּשׁ בְּהִתְעוֹרְרוּת רַבָּה: גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָל חַי. וְאָזְכֶה לִשְׁמֹחַ בִּיוֹתֵר בַּאֲמִירַת תְּפִלַּת 'עָלֵינוּ־לְשַׁבֵּחַ', שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה שֶׁתִּקְּנָה יְהוֹשֻׁעַ־בִּן־נוּן בִּכְנִיסָתוֹ לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֶתֵּן שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לִשְׁמְךָ שֶׁנָּתַתָּ לָנוּ אֶת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא עִקַּר מְקוֹם קִבָּלַת עֹל־מַלְכוּת־שָׁמַיִם, וְאֶתְפַּלֵּל שֶׁיִּתְגַּלֶּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וְיִקַּבְּלוּ כֻּלָּם אֶת עֹל מַלְכוּתֶךָ וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד, וְאָז אַגִּיד אֶת הָעֲשָׂרָה פְּסוּקֵי מַלְכֻיּוֹת, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הָעֲשָׂרָה קְדֻשׁוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּתִמִּימוּת וּבְפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה. וַאֲסַיֵּם עִם הַבְּרָכָה: בָּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן. וְאֶזְכֶּה לְכַוֵּן אָז בְּסִיּוּם הַבְּרָכָה לְצֵרוּף שֵׁם הַוָּיָ"ה הַקָּדוֹשׁ הַמֵּאִיר בְּחֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי שֶׁהוּא: וְהָיָה, הַיּוֹצֵא מִפּוֹפֵי־תֵּבוֹת הַפָּסוּק (בראשית יב, טו): "וַיִּרְאוּ אֹתָ֖ה שָׂרֵ֣י פַרְעֹ֑ה וַיְהַלְלוּ֙ אֹתָ֣ה אֶל פַּרְעֹ֔ה". כִּי פָּסוּק זֶה נֶאֱמַר עַל שָׂרָה־אִמֵּנוּ הַמְּרֻמָּזֶת עַל הָ'אִשָּׁה יִרְאַת ה" הָעוֹסֶקֶת תָּמִיד בִּתְפִלָּה, וְעַל יָדָהּ נִכְנַעַת מַלְכוּת פַּרְעֹה הָרִשָּׁעָה וְכָל שָׂרָיו, וְכֻלָּם זוֹכִים לְהַכִּיר אֶת יְפִי

תִּפְאֶרֶת הַדִּבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֵלֶיךָ וּמְקַבְּלִים עַל מַלְכוּתְךָ עֲלֵיהֶם.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לִזְכֹּר אֶת דִּבְרֵי הַצַּדִּיקֵי־אֱמֶת שֶׁבַּתְּקִיעוֹת עַל סֵדֶר הַתְּפִלָּה בְּלַחַשׁ, אָז מִסָּגֶל בְּיוֹתֵר לִפְעֹל סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה עַל כָּל־מִינֵי עֲוֹונוֹת שֶׁל גִּלּוּי־עֲרָיוֹת וּפְגַם־הַבְּרִית, רַחֲמָנָא־לִיצְלָן, וְעַל־כֵּן אֲבַקֵּשׁ אָז מְאֹד עַל זֶה, שֶׁתִּמְחַל לִי עַל כָּל מַה שֶּׁפָּגַמְתִּי בִּבְרִית מֵעוֹדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְאָזְכֶּה מֵהַיּוֹם לִהְיוֹת קָדוֹשׁ וְטָהוֹר וְשׁוֹמֵר הַבְּרִית בֶּאֱמֶת.

וְזַכֵּנִי לוֹמַר בִּרְכַּת זִכְרוֹנוֹת בְּהִתְעוֹרְרוּת עֲצוּמָה, וַאֲכַוֵּן שֶׁיַּעֲלֶה זִכְרוֹנֵנוּ לְפָנֶיךָ לְטוֹבָה וְתִפְקְדֵנוּ בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, וּבְאָמְרִי: מִי לֹא נִפְקַד כְּהַיּוֹם הַזֶּה - אֲכַוֵּן לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל כָּל־מִינֵי פְּקִידוֹת לְטוֹבָה, זֶרַע־שֶׁל־קַיָּמָא מְצִיאַת־חֵן וּשְׁלוֹם־בַּיִת, וְגַם אֲכַוֵּן לִפְעֹל אָז זִכָּרוֹן קָדוֹשׁ, שֶׁלֹּא אֶשְׁפַּח מִפִּיךָ לְרֶגַע כָּל יְמֵי חַיַּי, אֶלָּא תָּמִיד אָחוּשׁ בְּמוּחָשׁ שֶׁאֲנִי עוֹמֵד לְפָנֶיךָ כְּפֹה

כְּבוֹדֶךָ, וְאָז יִתְקְעוּ: וְאֵין שִׂכְחָה לִפְנֵי כִּסֵּא כְּבוֹדֶךָ, וְלֹא יִמּוֹט זִכְרוֹנְךָ הַקָּדוֹשׁ מִדַּעְתִּי לְעוֹלָם.

וְכַאֲשֶׁר אָמַר אֶת עֲשֶׂרֶת פְּסוּקֵי הַזִּכְרוֹנוֹת הַמַּתְחִילִים עִם הַפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית ח, א): וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת נֹחַ וְאֵת כָּל הַחַיָּה וְאֶת כָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה, אֲבִנּוּן לָתֵת שֶׂבַח וְהוֹדָיָה עֲצוּמָה אֵלֶיךָ שֶׁאֲנִי זוֹכֶה לָדַעַת מֵרַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ, שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית ה, כט): "זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ". כִּי רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ הוּא בֶּן הַשִּׁמְחָה הַמְנַחֵם וּמְשַׂמֵּחַ אֶת הַכֹּל, וְהוּא אֲשֶׁר בּוֹנֶה לָנוּ אֶת תֵּבַת הַתְּפִלָּה, שֶׁעַל יָדָהּ נִצּוֹלִים מִמֵּימֵי הַמַּבּוּל, וְזוֹכִים לִזְכֹּר מִפְּךָ תָּמִיד, וְאָז מִתְקְעִים (יִרְמְיָה לא, יט): כִּי מִדֵּי דַּבְּרִי בּוֹ זָכוֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד וְגוֹ' רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם ה', וְאַזְכִּיר אֶת זְכוּת בְּרִית־אַבְרָהָם וַעֲקֵדַת־יִצְחָק, שֶׁעוֹמֶדֶת לָנוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת. וַאֲסָמִים עִם בְּרָכַת: בָּרוּךְ אַתָּה ה' זוֹכֵר הַבְּרִית. וְאֶשְׁמַע אָז קוֹל הַשּׁוֹפָר, וַאֲבִנּוּן לְבַקֵּשׁ מְחִילָה, סְלִיחָה וְכַפָּרָה עַל כָּל סוּגֵי פְּגַם־הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִיצְלָן, וְאֶזְכֶּה לִשְׁמִירַת הַבְּרִית בֶּאֱמֶת.

וְנֶבֱנִי לוֹמַר בִּרְכַּת שׁוֹפָרוֹת בְּהִתְעוֹרְרוּת עֲצוּמָה, וְאֶזְכֹּר אֶת קוֹלוֹת הַשּׁוֹפָר שֶׁהִשְׁמַעְתָּ בְּשָׁעַת מַתַּן־תּוֹרָה,

וּמְקוֹלוֹת הַצַּדִּיקִים הַמְּרִימִים קוֹלָם כַּשּׁוֹפָר לְהַדְרִיךְ אוֹתָנוּ בְּהַתְמָדַת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. וַאֲקַבֵּל אָז הִתְעוֹרְרוּת חֲדָשָׁה לַעֲסֹק בְּשִׁעוּרֵי תּוֹרָה כְּסִדְרָן בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. וַאֲמַיֵּם אֶת הַבְּרָכָה: בָּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם, שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. וְאֶזְכֹּר אֶת דִּבְרֵי הַצַּדִּיקִים (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן קה) שֶׁעַל־יְדֵי לִמּוּד הַתּוֹרָה מְעוֹרְרִים אֶת רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְרַחֲמֶיךָ הַגְּדוֹלִים עָלֵינוּ וְזוֹכִים לִישׁוּעָה שְׁלֵמָה.

וְגַם אָז אֲבַוֵּן בְּעֵת הַתְּקִיעוֹת לִפְעֹל סְלִיחָה מְחִילָה וְכַפָּרָה עַל כָּל־מִינֵי פְּגַם־הַבְּרִית, רַחֲמָנָא־לִיצְלָן. וְאֶזְכֹּר אֶת דִּבְרֵי הַצַּדִּיקִים (שיחות־הר"ן, סימן יט): שֶׁעַל־יְדֵי הַתְמָדַת הַתּוֹרָה לִלְמֹד בָּךְ וְכָךְ בְּכָל יוֹם - זוֹכִים לָצֵאת מִיַּד הַסִּטְרָא־אַחֲרָא וְזוֹכִים לִשְׁמִירַת־הַבְּרִית בֶּאֱמֶת.

וּבַחֲזָרַת הַשְּׁלִיחַ־צִבּוּר אֶת הַתְּפִלָּה אֶזְכֶּה לוֹמַר אֶת כָּל הַפִּיּוּטִים שֶׁנּוֹהֲגִים לְאָמְרָם עִם הַנֶּפֶשׁ וְהַנִּגּוּן שֶׁלָּהֶם בִּנְעִימָה קְדוֹשָׁה וּבְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּבְהַגִּיעִי אֶל פִּיּוּט 'וְנִתַּנָּה תֹּקֶף קְדֻשַּׁת הַיּוֹם כִּי הוּא נוֹרָא וְאָיוֹם' אֶתְעוֹרֵר בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה וּבְחֶרְדַּת־קֹדֶשׁ לוֹמַר אוֹתוֹ בְּכַוָּנָה שְׁלֵמָה, כִּי מַזְכִּירִים אָז אֶת כָּל מַה

שֶׁנַּעֲשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ מֵאֵימַת הַדִּין שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, עַד שֶׁגַּם מַלְאָכִים יֵחָפְזוּן וְחִיל וּרְעָדָה יֹאחֲזוּן, וְנוֹפְלִים פַּחַד וְיִרְאָה גְּדוֹלָה עַל כֻּלָּם. וּמֵחֲמַת שֶׁכְּבָר הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ"ל (שיחות־הַר"ן, סִימָן בא): שֶׁבְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה צְרִיכִין לִהְיוֹת חָכָם, וְלַחְשֹׁב רַק מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת, שֶׁיֵּיטִיב הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ עִמָּנוּ, לָכֵן אֲבַקֵּשׁ מִמְּךָ, אָנָּא! זַכְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וּבַחֲסָדֶיךָ הָעֲצוּמִים, שֶׁאֶזְכֶּה לְכַוֵּן בְּכָל הַפִּיּוּט עַל דְּבָרִים טוֹבִים וְחִיּוּבִיִּים, וְכַאֲשֶׁר אֹמַר: 'בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה יִכָּתֵבוּן וּבְיוֹם צוֹם כִּפּוּר יֵחָתֵמוּן — כַּמָּה יַעַבְרוּן וְכַמָּה יִבָּרֵאוּן'; אֲכַוֵּן 'כַּמָּה יַעַבְרוּן' עַל הַגֶּשֶׁר־צַר מְאֹד שֶׁל הָעוֹלָם־הַזֶּה לְשָׁלוֹם, וְיִזְכּוּ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֵיהֶם. 'וְכַמָּה יִבָּרֵאוּן' — וְיִהְיוּ בְּעֵינֵיהֶם בְּכָל יוֹם כִּבְרִיָּה חֲדָשָׁה וּכְאִלּוּ נִבְרְאוּ הַיּוֹם מֵחָדָשׁ. 'מִי יִחְיֶה', וִישַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ עִם כָּל נְקֻדָּה שֶׁזּוֹכֶה לַחֲטֹף מִקְּדֻשַּׁת יַהֲדוּתוֹ. 'וּמִי יָמוּת' וְיִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ לִלְמֹד תּוֹרָה וְלַעֲבֹד אֶת עֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא בְּהִתְמַסְּרוּת, 'מִי בְקִצּוֹ' שֶׁיִּמָּלֵא יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו בְּתוֹרָה וַעֲבוֹדָה כְּפִי קֵץ הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים שֶׁנָּתְנוּ לוֹ. 'וּמִי לֹא בְקִצּוֹ', שֶׁיְּזַדְּרֵז כָּל־כָּךְ בַּעֲבוֹדַת־הַשֵּׁם עַד שֶׁיִּמָּלֵא תַּפְקִידוֹ וְתַכְלִיתוֹ עוֹד לִפְנֵי קִצּוֹ, וְיַשִּׂיג הַשָּׂגוֹת גְּבוֹהוֹת וְרָמוֹת עַדַיִן בִּימֵי צְעִירוּתוֹ.

וְכַאֲשֶׁר אֹמַר: ׳מִי בַּמַּיִם, וּמִי בָּאֵשׁ, מִי בַּחֶרֶב, וּמִי בַּחַיָּה׳ — אֶזְכֶּה לְעוֹרֵר אֶת רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עַל נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל שֶׁמָּסְרוּ אֶת נַפְשָׁם בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת עַל קִדֻּשַׁת שִׁמְךָ תִּתְבָּרַךְ, וְלַהֲפֹךְ אֶת כָּל הַדִּינִים שֶׁיִּהְיוּ עַל אֻמּוֹת־הָעוֹלָם שֶׁרָדְפוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת. וַאֲבַוֵּן לוֹמַר: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! ׳מִי בַּמַּיִם וּמִי בָּאֵשׁ׳ - רְאֵה וְהִסְתַּכֵּל! מִי הָיוּ אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר קָפְצוּ לְתוֹךְ מַיִם אוֹ עָבְרוּ בָּאֵשׁ בִּמְסִירוּת־נַפְשָׁם עַל קִדֻּשַׁת שִׁמְךָ, כְּדֵי לְהַשְׁאִיר קַיָּמִים בֶּאֱמוּנָה טְהוֹרָה בְּךָ תִּתְבָּרַךְ וְתִתְעַלֶּה. ׳מִי בַּחֶרֶב וּמִי בַּחַיָּה׳ — מִי נֶהֱרַג בַּחֶרֶב? וְמִי נִטְרַף עַל־יְדֵי חַיָּה, שֶׁהֵם בְּלֵלְיוּת אֻמּוֹת־הָעוֹלָם שֶׁנֶּחְשָׁבִים בְּחַיּוֹת רָעוֹת בִּדְמוּת אָדָם שֶׁטָּרְפוּ רַבִּים מִבְּנֵי עַמֵּנוּ, הֲלוֹא בָּנֶיךָ הֵם! ׳מִי בָרָעָב וּמִי בַּצָּמָא׳ - מִי הָיוּ אֵלּוּ אֲשֶׁר סָבְלוּ רָעָב וְצָמָא מֵחֲמַת שֶׁהָיוּ נִרְדָּפִים מֵאֻמּוֹת־הָעוֹלָם בְּכָל הַדּוֹרוֹת, הֲלֹא הֵם אֲהוּבֶיךָ בְּנֵי יְדִידֶיךָ! ׳מִי בָרַעַשׁ וּמִי בַּמַּגֵּפָה׳ - מִי סָבַל יִסּוּרֵי רַעַשׁ מִכָּל מַה שֶּׁהֵרְעִישׁוּ עֲלֵיהֶם הַגּוֹיִים, וְגָרְמוּ לָהֶם אֶת מַכַּת הַמַּגֵּפָה, הֲלֹא הֵם עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ! ׳מִי בַּחֲנִיקָה וּמִי בַּסַּקִילָה׳ - מִי סָבַל הֶרֶג, חֲנֶק, סְקִילָה

וּשְׂרָפָה בִּידֵי אֻמּוֹת־הָעוֹלָם הָרְשָׁעִים הֲלֹא זֶה עַם קָדֶשְׁךָ שֶׁבָּחַרְתָּ בָּהֶם מִכָּל הַגּוֹיִם.

וְעַל כֵּן רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! עָלֶיךָ לְהַגִּיד: 'מִי יָנוּחַ וּמִי יָנוּעַ' - מִי רָאוּי לָנוּחַ בִּמְנוּחָה שְׁלֵמָה בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְעַל מִי צָרִיךְ לְהַכְרִיז: "נוֹעַ תָּנוּעַ אֶרֶץ כַּשִּׁכּוֹר" (יְשַׁעְיָה כד, כ), אִם לֹא אַרְצוֹת הַגּוֹיִם שֶׁל אֻמּוֹת־הָעוֹלָם הָרְשָׁעִים. 'מִי יִשָּׁקֵט וּמִי יִטָּרֵף' - מִי רָאוּי לִזְכּוֹת לְשֶׁקֶט וְשַׁאֲנָן בִּבְנֵי יְדִידֶיךָ, וּמִי רָאוּי לְהִטָּרֵף בְּאֻמּוֹת־הָעוֹלָם — 'מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה' שֶׁטָּרְפוּ אֶת נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל, 'מִי יִשָּׁלֶו וּמִי יִתְיַסָּר' מִי רָאוּי לְקַבֵּל שַׁלְוָה, שָׁלוֹם וּבִטָּחוֹן בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וּמִי רָאוּי לְקַבֵּל מַכּוֹת וְיִסּוּרִים בְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת שֶׁעָנוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מִינֵי יִסּוּרִים וְעִנּוּיִים, הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ, וְאַתָּה מַכִּיר אֶת מַעֲשֵׂה כֻלָּם.

וְכַאֲשֶׁר אֲמַיֵּם: 'מִי יַעֲנִי וּמִי יֵעָשֵׁר' אֲבַוֵּן: מִי יַחְשֹׁב אֶת עִצְמוֹ בְּעָנִי וְאֶבְיוֹן לְפָנֶיךָ וְיִהְיֶה שָׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ, וְאָז הוּא הֶעָשִׁיר הַכִּי גָּדוֹל. 'מִי יִשָּׁפֵל וּמִי יָרוּם' - מִי יִזְכֶּה לְמִדַּת הַשִּׁפְלוּת בֶּאֱמֶת, שֶׁאָז הוּא הַמְּרוֹמָם וְהַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר, שֶׁהֲרֵי עִקַּר הַגְּדֻלָּה הִיא הַשִּׁפְלוּת (לקוטי־

מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עב). וּבְכַוָּנוֹת אֵלּוּ אֶזְכֶּה לַחֲשֹׁב מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת וְחִיּוּבִיּוֹת בְּכָל הַדְּבָרִים הַמִּפֹּרָטִים בַּפִּיּוּט, מִתּוֹךְ כַּוָּנָה עֲמֻקָּה לְלַמֵּד זְכוּת עַל כָּל נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל וּלְהַטִּיל אֶת הַדִּינִים עַל אֻמּוֹת־הָעוֹלָם, וְאָז בְּוַדַּאי — 'וּתְשׁוּבָה וּתְפִלָּה וּצְדָקָה מַעֲבִירִין אֶת רֹעַ הַגְּזֵרָה' — שֶׁמַּעֲבִירִים אֶת כָּל הַגְּזֵרוֹת הָרָעוֹת מֵעַל יִשְׂרָאֵל אֶל אֻמּוֹת־הָעוֹלָם, בִּבְחִינַת (יְשַׁעְיָה מג, ד): "וְאֶתֵּן אָדָם תַּחְתֶּיךָ וּלְאֻמִּים תַּחַת נַפְשֶׁךָ", וְנִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל יֵצְאוּ זַכָּאִים בַּדִּין וְיִזְכּוּ לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה.

וּבַפִּיּוּט 'וְכָל מַאֲמִינִים' אֲבַוֵּן לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת בְּךָ תִּתְבָּרַךְ וְתִתְעַלֶּה, וּבַאֲמִירַת תֵּבוֹת: 'הַטּוֹב' 'הַסּוֹבֵל' 'הָרַחוּם' שְׁנוֹהֲגִים אֲנַשֵּׁי־שְׁלוֹמֵנוּ לַחֲזֹר עֲלֵיהֶם אַרְבַּע פְּעָמִים בִּתְנוּעָה שֶׁל הִתְעוֹרְרוּת, אֲבַוֵּן לְהַמְשִׁיךְ אֶת טוּבָתְךָ וְסַבְלָנוּתְךָ וְרַחֲמָנוּתְךָ דֶּרֶךְ כָּל הָאַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוּת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עַד עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה הַזֶּה, וְאֶזְכֶּה לֶאֱמוּנָה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה כָּל הַשָּׁנָה בְּיַחַד עִם כָּל נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל.

וּבְעֵת הַתְּקִיעוֹת עַל סֵדֶר הַבְּרָכוֹת בַּחֲזָרַת הַשְּׁלִיחַ־צִבּוּר אֶזְכֹּר אֶת דִּבְרֵי הָאֲרִיזַ"ל (פְּרִי־עֵץ־חַיִּים, שַׁעַר הַשּׁוֹפָר, פֶּרֶק ג),

שֶׁאָז הַזְּמַן מְסֻגָּל בְּיוֹתֵר לִפְעֹל סְלִיחָה מְחִילָה וְכַפָּרָה עַל כָּל־מִינֵי פְּגָמִים שֶׁל רְצִיחָה כַּעַס וְקִפְּדוּת, וְעַל־כֵּן אֶתְוַדֶּה אָז עַל זֶה וְאֶתְפַּלֵּל הַרְבֵּה שֶׁתִּמְחֹל לָנוּ כָּל מַה שֶּׁפָּגַמְנוּ בְּכַעַס וּרְצִיחָה כָּל הַשָּׁנָה וְכָל הַחַיִּים, וַאֲבַקֵּשׁ, שֶׁמֵּהַיּוֹם וָהָלְאָה אָזְכֶּה לְסַבְלָנוּת וַאֲרִיכוּת־אַפַּיִם נִפְלָאָה, הֵן עִם חֲבֵרַי וְהֵן עִם אַנְשֵׁי בֵּיתִי, וְאָזְכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה שְׂמֵחָה וַעֲלִיזָה.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לְהַשְׁלִים אֶת הַמֵּאָה קוֹלוֹת שֶׁל הַשּׁוֹפָר בְּעֵת הַתְּקִיעוֹת שֶׁבְּתוֹךְ 'קַדִּישׁ' 'תִּתְקַבַּל' שֶׁלְּאַחַר הַתְּפִלָּה, כִּי יָדַעְנוּ מִפִּי הַצַּדִּיקִים (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, עֲרָבִית, הֲלָכָה ד) שֶׁמֵּאָה קוֹלוֹת הַשּׁוֹפָר הֵם כְּמוֹ מֵאָה בְּרָכוֹת שֶׁצְּרִיכִים לְבָרֵךְ בְּכָל יוֹם, שֶׁמְּבִיאִים אֶת הָאָדָם לִידֵי בִּטּוּל גָּמוּר מִלְּפָנֶיךָ תִּתְבָּרֵךְ וְתִתְעַלֶּה, עַד שֶׁנִּזְכֶּה לִהְיוֹת 'מָה' לְנַמְרֵי, בָּטֵל וּמְבֻטָּל בְּתוֹךְ אוֹרְךָ הָאֵין־סוֹף, בָּרוּךְ־הוּא, וּכְמוֹ שֶׁלָּמְדוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִנְחוֹת מג ע"ב) אֶת הַמֵּאָה־בְּרָכוֹת מִן הַפָּסוּק (דְּבָרִים י, יב): "מָה ה' אֱלֹקֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי אִם לְיִרְאָה" — 'אַל תִּקְרֵי מָה אֶלָּא מֵאָה'. וְכָךְ נַעֲשֶׂה בִּשְׁמִיעַת מֵאָה קוֹלוֹת הַשּׁוֹפָר

שֶׁהַקּוֹלוֹת כְּמוֹ רְעָמִים הַפּוֹגְעִים בְּגַלְגַּל הַמּוֹחַ וּמְיַשְּׁרִים אֶת כָּל הָעַקְמִימִיּוּת שֶׁבַּלֵּב, עַד שֶׁאָדָם מִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי, וְנִכְלָל בְּתוֹךְ אוֹרְךָ הָאֵין־סוֹף, אַשְׁרֵי לוֹ.

וְזַכֵּנִי לִזְכֹּר אָז אֶת דִּבְרֵי הָאֲרִיזַ"ל: שֶׁבַּתְּקִיעוֹת הָאֵלּוּ שֶׁתּוֹקְעִים בְּאֶמְצַע הַקַּדִּישׁ שֶׁלְּאַחַר הַתְּפִלָּה — מִתַּקְּנִים כָּל־מִינֵי פְּגָמֵי הַדִּבּוּר שֶׁל לְשׁוֹן־הָרַע וּרְכִילוּת, וְכַיּוֹצֵא בָּהֶם, כִּי אָז נִשְׁלְמוּ הַמֵּאָה קוֹלוֹת, שֶׁהוּא עִנְיַן מֵאָה בְּרָכוֹת שֶׁמְּבָרְכִים אֵלֶיךָ תִּתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁכָּל דִּבּוּרֵנוּ יִהְיוּ בְּשֶׁבַח וְהוֹדָיָה אֵלֶיךָ לִבָּד, וְעַל־כֵּן זַכֵּנִי לְבַקֵּשׁ אָז הַרְבֵּה עַל קְדֻשַּׁת הַדִּבּוּר, שֶׁתִּמְחֹל לָנוּ עַל כָּל מַה שֶּׁפָּגַמְנוּ מֵעוֹדֵנוּ בְּדִבּוּרִים שֶׁלֹּא כַּהֶגֶן וּבְלָשׁוֹן־הָרַע וּרְכִילוּת, וְאָזְפָה מֵעַכְשָׁו לְחַיִּים טוֹבִים וּמְתֻקִּים עִם דִּבּוּר קָדוֹשׁ וְטָהוֹר, וְלִהְיוֹת חָבוּק וְדָבוּק בְּךָ תִּתְבָּרֵךְ תָּמִיד מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

אָנָּא יְיָ! זַכֵּנִי לוֹמַר אֶת סֵדֶר אֲמִירַת 'תַּשְׁלִיךְ' לְאַחַר תְּפִלַּת מִנְחָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֵלֵךְ לְיַד הַנָּהָר, וַאֲבַוֵּן, שֶׁאֲנִי זוֹרֵק עַכְשָׁו לִמְצוּלוֹת־יָם אֶת כָּל חַטֹּאתַי

וַעֲוֹנוֹתַי, וְאָזְכֹּר אָז אֶת עֹצֶם מְסִירוּת נַפְשָׁם שֶׁל אַבְרָהָם וְיִצְחָק לָלֶכֶת אֶל הָעֲקֵדָה בְּהַר־הַמּוֹרִיָּה, כִּי הַיֵּצֶר־הָרַע הָפַךְ אֶת עֵצְמוֹ לְנָהָר שֶׁל מַיִם כְּדֵי לִמְנֹעַ אוֹתָם לָלֶכֶת, אֲבָל הֵם קָפְצוּ לְתוֹךְ הַמַּיִם, וְאָמְרוּ (תְּהִלִּים סט,ב): "הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹקִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ". וְאָז הִתְיַבֵּשׁ הַנָּהָר וְהָיָה כְּלֹא הָיָה וְהָלְכוּ לְהַר הַמּוֹרִיָּה, וְאֶקַח מִזֶּה לְמוּד חַי, עַד כַּמָּה צְרִיכִים לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת הַמִּתְהַוּוֹת לְפָנַי, כְּדֵי לִמְנֹעַ אוֹתִי מֵעֲבוֹדָתֶךָ, וְאֵדַע, שֶׁהַכֹּל תְּמִיוֹן וַאֲחִיזַת עֵינַיִם, וּמִיָּד כְּשֶׁאֶתְגַּבֵּר לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹנְךָ תִּתְבַּטֵּלְנָה כָּל הַמְּנִיעוֹת לְנַמְרֵי וְאֶזְכֶּה לְמַלְאוֹת רְצוֹנְךָ בִּשְׁלֵמוּת.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמִי מְאֹד עִם שְׁנֵי הַיָּמִים שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְאֵדַע, שֶׁקְּדֻשַּׁת רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הִיא כָּל־כָּךְ נִשְׂגָּבָה, עַד שֶׁאִי־אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הָאָרַת קְדֻשָּׁתָהּ בְּיוֹם אֶחָד בִּלְבַד, וְאֵדַע, שֶׁשְּׁנֵי יָמִים אֵלּוּ הֵם בֶּאֱמֶת 'יוֹמָא אֲרִיכְתָּא' — יוֹם אֶחָד אָרוֹךְ כִּשְׁנֵי יָמִים, וְנֶחְלַק לִשְׁנֵי חֲלָקִים: הַחֵלֶק הָאֶחָד בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, בּוֹ שׁוֹרֶה הִינָא קַשְׁיָא. וְהַחֵלֶק הַשֵּׁנִי בַּיּוֹם

הַשֵּׁנִי, בּוֹ שׁוֹרָה דִּינָא רַפְיָא, כַּמּוּבָא בַּזֹּהַר (פִּנְחָס רלא ע"ב)• כִּי בְּיוֹם רִאשׁוֹן צְרִיכִים לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּין עַל־יְדֵי קַשְׁיָא, שֶׁהוּא רָאשֵׁי־תֵּבוֹת (תְּהִלִּים כג, ז): שְׁמַע יְיָ קוֹלִי אֶקְרָא, לְקַרֹא וְלִצְעֹק הַרְבֵּה אֵלֶיךָ תִּתְבָּרַךְ וְתִתְעַלֶּה בְּכָל הַתְּפִלּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, בְּעֵת 'תְּקִיעַת־שׁוֹפָר' וּבְמַהֲלַךְ אֲמִירַת הַפִּיּוּטִים. וּבְיוֹם שֵׁנִי נַעֲשֶׂה רַפְיָא שֶׁהוּא עִנְיַן רְפוּאָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת כא, יט): "וְרַפֹּא יְרַפֵּא"; יְרַפֵּא אוֹתִיּוֹת רַפְיָא, וְאָז מְקַבְּלִים מִמְּךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה וְאַתָּה מִתְרַצֶּה בָּנוּ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמט, ד): "כִּי רוֹצֶה יְיָ בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה"; יְפָאֵר אוֹתִיּוֹת רַפְיָא, וְזוֹכִים כֻּלָּנוּ לְשָׁנָה מְאִירָה וּשְׂמֵחָה אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן: בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה מְאוּדִים וּשְׂמֵחִים

א

יְמִים מְעֻלִּים לְתַקֵּן בָּהֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר פָּגַם בְּכָל יְמוֹת שָׁנָה שֶׁעָבְרָה

אָהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, מִיָּד אַחַר רֹאשׁ הַשָּׁנָה תָּכִין עַצְמְךָ בְּשִׂמְחָה וּבְרָעָדָה לִקְרַאת עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, הַנִּקְרָאִים "בֵּין כֻּסֵּה לֶעָשׂוֹר", וְזָכֹר תִּזְכֹּר שֶׁאֵלּוּ הַשִּׁבְעָה יָמִים שֶׁבֵּין רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים, הֵם יָמִים מְעֻלִּים מְאֹד, שֶׁאֶפְשָׁר לְתַקֵּן בָּהֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר פָּגַם בְּכָל יְמוֹת שָׁנָה שֶׁעָבְרָה, וְגַם אֶת כָּל אֲשֶׁר פָּגַם בְּכָל יְמֵי חַיָּיו, וּכְדַאִיתָא בְּפִרוּשׁ בְּדִבְרֵי הָאֲרִיזַ"ל (פְּרִי עֵץ חַיִּים שַׁעַר תְּפִלּוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה פֶּרֶק ז) שֶׁשִּׁבְעָה יָמִים אֵלּוּ, הַכּוֹלְלִים כָּל יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ, אֶפְשָׁר לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל, כְּמוֹ לְמָשָׁל - אִם הַיּוֹם שֶׁלְּאַחַר רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא יוֹם שֵׁנִי, אָז אֶפְשָׁר בְּיוֹם זֶה לְתַקֵּן אֶת כָּל אֲשֶׁר פָּגַם בִּימֵי שֵׁנִי שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, וְשֶׁל כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְכֵן בְּיוֹם שְׁלִישִׁי, וְכֵן בְּיוֹם רְבִיעִי וְכֵן שְׁאָר כָּל הַיָּמִים, כִּי יָמִים אֵלּוּ הֵם כּוֹלְלִים כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה, וְכֵן כָּל יְמוֹת הַחַיִּים, וְאִם אָדָם מְנַצֵּל אוֹתָם כָּרָאוּי הוּא זוֹכֶה לְסִלִּיחָה מְחִילָה וְכַפָּרָה עַל הַכֹּל.

ב

״צוֹם גְּדַלְיָה״

אָהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁאַחַר רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא ״צוֹם גְּדַלְיָה״, שֶׁבּוֹ נֶהֱרַג גְּדַלְיָה בֶּן אֲחִיקָם, שֶׁהָיָה הַנָּצִיב שֶׁל שְׁאֵרִית הַפְּלֵיטָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְאַחַר הַחֻרְבָּן, וְהוּא הֶחֱזִיק אֶת הָעָם בְּיִחַד, וּכְשֶׁהוּא נֶהֱרַג קָבְעוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים צוֹם כְּמוֹ בְּחֻרְבַּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי ״שְׁקוּלָה מִיתָתָן שֶׁל צַדִּיקִים כִּשְׂרֵפַת בֵּית אֱלֹקֵינוּ״ (רֹאשׁ הַשָּׁנָה יח, ב), וּמַזְכִּירִין אוֹתָנוּ בְּצוֹם זֶה מְיֻד אַחֲרֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְעוֹרֵר אוֹתָנוּ כַּמָּה צְרִיכִין לְהִזָּהֵר בִּכְבוֹד הַצַּדִּיקִים הַמְּחַיִּים וּמְחַזְּקִים אוֹתָנוּ, וְלִשְׁמֹר עֲלֵיהֶם מֵרִשְׁעַת הָרְשָׁעִים, וְלִזְכֹּר שֶׁהֵם הָעוֹשִׂים אֶת רֹאשׁ הַשָּׁנָה וּמְזַכִּים אוֹתָנוּ בַּדִּין (לִקּוּטֵי מוֹהַ״רַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן א׳), וְנִתְעוֹרֵר מֵחָדָשׁ לְתִמְכּוֹ בְּהֶם בְּכָל מִינֵי תְּמִיכָה.

ג

שַׁבַּת שׁוּבָה

דַּע לְךָ אָהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, הַשַּׁבָּת שֶׁבֵּין כֻּסֶּה לֶעָשׂוֹר, שֶׁנִּקְרֵאת ״שַׁבַּת שׁוּבָה״, הִיא שַׁבָּת נַעֲלֵית בְּיוֹתֵר, וְאֶפְשָׁר לִזְכּוֹת בָּהּ לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי גַּם כָּל שַׁבָּת נִקְרֵאת עַל שֵׁם הַתְּשׁוּבָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ד, ל): ״וְשַׁבְתָּ עַד ה׳ אֱלֹקֶיךָ״, וְשַׁבָּתָ אוֹתִיּוֹת

וְשַׁבָּת (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן עט) וְכַמָּה בְּיוֹתֵר שַׁבָּת זוֹ, שֶׁהִיא בְּתוֹךְ עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, שֶׁכָּל כָּלָּה עַל שֵׁם הַתְּשׁוּבָה, וְעַל כֵּן קוֹרִין אָז הַפְּטָרָה ׳שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל׳ (הוֹשֵׁעַ יד, ב) וְנִתְעוֹרְרִין בְּיוֹתֵר מִדְּבְרֵי הַנָּבִיא הוֹשֵׁעַ (שָׁם פְּסוּק ג) ״קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה׳״, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה פָּרָשָׁה לח סִימָן ד): ׳אֵינִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם אֶלָּא דְּבָרִים׳, כִּי עִקַּר הַתְּשׁוּבָה תְּלוּיָה בִּלְקִיחַת דִּבּוּרִים טוֹבִים שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה וּצְדָקָה וָחֶסֶד, וְאָז הָעֲוֹונוֹת מִתְהַפְּכִים לִזְכִיּוֹת, וּכְמוֹ שֶׁמַּמְשִׁיךְ הַכָּתוּב: ׳אִמְרוּ אֵלָיו כָּל תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח טוֹב׳ וְגוֹ׳, שֶׁתִּשְׁאוּ וְתָרִימוּ אֶת הֶעָוֹון וְקַח מִמֶּנּוּ טוֹב, שֶׁהֲרֵי עַכְשָׁו נֶהְפַּךְ לִזְכוּת. וְהַכֹּל תָּלוּי בַּקְּדֻשַּׁת הַדִּבּוּר, שֶׁשּׁוֹמֵר לְשׁוֹנוֹ מִכָּל רָע, וּמַרְגִּיל עַצְמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְזֶה הַמְּבִיאוֹ לִידֵי תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

וְנוֹהֲגִים לָבוֹא לִשְׁמֹעַ דְּרָשַׁת חָכָם וְצַדִּיק בְּשַׁבַּת שׁוּבָה, הַמְּעוֹרֵר לְמִדַּת הַתְּשׁוּבָה, כִּי עִקַּר הַתְּשׁוּבָה זוֹכִים עַל יְדֵי הַצַּדִּיקִים, וְיֵשׁ לָזֶה סָמָךְ בַּמִּדְרָשׁ (מִדְרַשׁ מִשְׁלֵי י): ׳שֶׁבָּשָׁעָה שֶׁהֶחָכָם יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ אֲנִי מוֹחֵל וּמְכַפֵּר עֲוֹונוֹתֵיהֶן שֶׁל יִשְׂרָאֵל׳, וְאַשְׁרֵי הַמַּגִּיעַ לְדָרְשַׁת חָכָם וְצַדִּיק הַמְּעוֹרֵר עַל קְדֻשַּׁת יָמִים אֵלּוּ, כִּי יְזֻכֶּה לְתְשׁוּבָה נְכוֹנָה עַל יָדוֹ.

ד

מִנְהַג 'כַּפָּרוֹת'

אֲהוּבֵי אָחִי הַיָּקָר, מִנְהַג יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים בַּעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה לְקַיֵּם מִנְהַג 'כַּפָּרוֹת', לָקַחַת תַּרְנְגוֹל לָבָן וּלְסַבֵּב אוֹתוֹ סְבִיב הָרֹאשׁ, לְתָמוּרָה וּלְהַחְלָפָה וּלְכַפָּרָה, וּכְמוּבָא בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ (אֹרַח חַיִּים סִימָן תר"ה). וְיֵשׁ הַמַּדְקְדְּקִים לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים לִפְנוֹת בֹּקֶר, וְיֵשׁ שֶׁמַּקְדִּימִים זֹאת לְיוֹם 'שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת', שֶׁהוּא יוֹם לִפְנֵי עֶרֶב יוֹם כִּפּוּרִים שֶׁאוֹמְרִים אָז בְּסֵדֶר הַסְּלִיחוֹת [לְפִי מִנְהַג אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָאַשְׁכְּנַזִּים] אֶת הַפִּיּוּט הַמַּתְחִיל הוי"ה הוי"ה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן וְגוֹ', שֶׁהֵם הַשְּׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת, וְעַל יְדֵי זֶה מִתְעוֹרְרִים רַחֲמִים רַבִּים מִן הַשָּׁמַיִם עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן מְצָרְפִים לְקִדֻּשַּׁת הַיּוֹם גַּם אֶת מִנְהַג 'כַּפָּרוֹת'.

וְלוֹקְחִים תַּרְנְגוֹל וּמְסַבְּבִים אוֹתוֹ סְבִיב הָרֹאשׁ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים, וְאוֹמְרִים בְּכָל פַּעַם 'זֶה חֲלִיפָתִי, זֶה תְּמוּרָתִי, זֶה כַּפָּרָתִי, זֶה הַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה וַאֲנִי אֶכָּנֵס וְאֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרֻכִּים וּלְשָׁלוֹם' (כְּמוֹ שֶׁנִּדְפַּס בְּסִדּוּרִים). וּמוּבָא מְצַדִּיקִים שֶׁיֵּשׁ לְכַוֵּן בְּחֻבּוֹת חֲלִיפָתִי תְּמוּרָתִי כַּפָּרָתִי רָאשֵׁי תֵּבוֹת חֵת"ךְ שֶׁהוּא הַשֵּׁם שֶׁל פַּרְנָסָה, וְיוֹצֵא מִסּוֹפֵי תֵּבוֹת הַפָּסוּק (תהלים קמ"ה טז) פּוֹתֵחַ' אֶת' יָדֶיךָ', וְהוּא גַּם הַשֵּׁם שֶׁל חַיִּים, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים (בְּפִיּוּט 'זְכֹל

מַאֲמִינִים׳ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים) **הַחֹתֵךְ** – חַיִּים לְכָל חַי, וּמְכַוְּנִים אָז שֶׁהַתַּרְנְגוֹל יִהְיֶה הַכַּפָּרָה שֶׁלָּנוּ, וּכְרִגְמַת הַשָּׂעִיר עִזִּים שֶׁשָּׁלְחוּ לַעֲזָאזֵל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים לְכַפֵּר עַל עֲוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ וְנִכָּנֵס לְחַיִּים טוֹבִים אֲרֻכִּים וּלְשָׁלוֹם.

וְיֵשׁ מְדַקְדְּקִים מִיָּד לְהָבִיא שׁוֹחֵט הָגוּן וְלִרְאוֹת אִיךְ שֶׁשּׁוֹחֲטִים הַתַּרְנְגֹלֶת לְפָנָיו וּלְהִתְעוֹרֵר מְאֹד בִּתְשׁוּבָה שֶׁהֲרֵי זֶה תְּמוּרָתוֹ וַחֲלִיפָתוֹ מַמָּשׁ, וְאִם אֶפְשָׁר לְקַיֵּם בְּאוֹתָהּ עֵת גַּם מִצְוַת כִּסּוּי הַדָּם בֶּעָפָר, אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי מִצְוָה זוֹ מְעוֹרֶרֶת אַהֲבַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל יִשְׂרָאֵל וְכִפֶּרֶת עֲוֹנוֹת, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי י׳, יב): ׳וְעַל כָּל פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה אַהֲבָה׳ (לְקוּטֵי מוֹהֲר״ן חֵלֶק ב׳ סִימָן פ״ג), וְנוֹהֲגִין לְחַלֵּק בְּשַׂר עוֹפוֹת כַּפָּרוֹת לַעֲנִיִּים, אוֹ לְפַדּוֹת אוֹתָם עִם כֶּסֶף וּלְחַלְּקוֹ לִצְדָקָה, וּבְדֶרֶךְ זֶה גַּם מִצְוַת צְדָקָה עוֹמֶדֶת לִזְכוּת הָאָדָם בְּיוֹם הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה.

תְּפִלּוֹת נִפְלָאוֹת לְעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי עַל יְמֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים שֶׁעָבְרוּ עָלַי לְשָׁלוֹם, וְזָכִיתִי לְהַתְחִיל שָׁנָה חֲדָשָׁה וּלְהִיוֹת בְּעֵינֵי כִּבְרִיָּה חֲדָשָׁה,

אָנָּא יְיָ! זַכְּנִי לְנַצֵּל אֶת עֲשֶׂרֶת יְמֵי הַתְּשׁוּבָה בְּקָדָשָׁה וְטָהֳרָה כָּרָאוּי, וְלִזְכֹּר הֵיטֵב שֶׁבִּשְׁבִילָהּ יָמִים אֵלּוּ שֶׁבֵּין רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם הַכִּפּוּרִים אֲפָשָׁר לְתַקֵּן אֶת כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה וּלְחַדֵּשׁ אֶת כָּל הַיָּמִים שֶׁעָבְרוּ עָלַי בַּחֹשֶׁךְ וּלְהוֹסִיף בָּהֶם אוֹר גָּדוֹל, וְלֹא רַק שֶׁל שָׁנָה זוֹ אֶלָּא שֶׁל כָּל יְמֵי חַיַּי, שֶׁבְּיוֹם רִאשׁוֹן שֶׁבְּתוֹךְ עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה אֲפָשָׁר לְתַקֵּן כָּל יְמֵי רִאשׁוֹן שֶׁל כָּל יְמֵי חַיַּי, וְכֵן יוֹם שֵׁנִי וְכֵן יוֹם שְׁלִישִׁי וְכֵן כָּל הַיָּמִים, כִּי יָמִים אֵלּוּ הֵם יָמִים הַכְּוֹלְלִים, וְאֲפָשָׁר לְתַקֵּן בָּהֶם כָּל מַה שֶּׁפָּגַמְתִּי בְּכָל יְמֵי חַיַּי, וְעַל יָמִים אֵלּוּ נֶאֱמַר (יְשַׁעְיָה נה, ו): "דִּרְשׁוּ יְיָ בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב" - שֶׁאָתָּה נִמְצָא וְקָרוֹב אֵלַי בְּיוֹתֵר בְּיָמִים אֵלּוּ, וְעַל־כֵּן זַכְּנִי לִדְרֹשׁ אוֹתְךָ בְּכָל לִבִּי וְלִקְרֹא אֵלֶיךָ מֵעֹמֶק נַפְשִׁי, וְעַל־יְדֵי־זֶה אֶזְכֶּה לִסְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתַי וּלְקַבֵּל שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת הֵן בְּרוּחָנִיּוּת וְהֵן בְּגַשְׁמִיּוּת.

אָנָּא יְהוָ"ה! זַכְּנִי לְהִתְעוֹרֵר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּיוֹם צוֹם גְּדַלְיָה, וְלִזְכֹּר שֶׁמִּיתַת גְּדַלְיָה בֶּן אֲחִיקָם הָיְתָה

עַל־יְדֵי רְשָׁעִים שֶׁפָּגְמוּ בִּכְבוֹד חֲכָמִים וְרָדְפוּ אֶת הַצַּדִּיקִים, וְזֶה הָיָה קָשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל כִּשְׁרַפַת בֵּית אֱלֹהֵינוּ, עַל־כֵּן אֶתְעוֹרֵר מִיּוֹם צוֹם גְּדַלְיָה לְזָהֵר מְאֹד בִּכְבוֹד הַצַּדִּיקִים וְלִשְׁמֹר עֲלֵיהֶם בְּכָל מִינֵי שְׁמִירָה, וְאֶזְכֹּר הֵיטֵב שֶׁכָּל קְדֻשַּׁת רֹאשׁ הַשָּׁנָה עַל יְדֵיהֶם, כִּי הֵם דָּנִים אֶת הַבְּרִיּוֹת לְכַף־זְכוּת וּמְזַכִּים אוֹתָם בַּדִּין, וְעַל־יְדֵי־זֶה אֶמְסֹר אֶת נַפְשִׁי לִהְיוֹת מְקֹרָב אֲלֵיהֶם כָּל יְמֵי חַיַּי וּלְכַבֵּד אוֹתָם בְּכָל מִינֵי כָּבוֹד.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לְקַבֵּל אֶת 'שַׁבַּת־שׁוּבָה' בְּקְדֻשָּׁה גְּדוֹלָה וּבְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלַחֲזֹר בָּהּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי כָּל שַׁבָּתוֹת הַשָּׁנָה מְסֻגָּלִים מְאֹד לִתְשׁוּבָה וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ה ל): "וְשַׁבְתָּ עַד יְהוָ"ה אֱלֹהֶיךָ" - 'וְשַׁבְתָּ' אוֹתִיּוֹת 'שַׁבָּת', וּמַה מְּאֹד בְּ'שַׁבַּת־שׁוּבָה' שֶׁכָּלָּהּ נִקְרֵאת עַל־שֵׁם הַתְּשׁוּבָה, וְאֶתְעוֹרֵר מְאֹד בִּקְרִיאַת הַהַפְטָרָה "שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְיָ אֱלֹהֶיךָ", לְהַגִּיעַ עִם תְּשׁוּבָתִי עַד כִּסֵּא הַכָּבוֹד, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא פו:): 'גְּדוֹלָה תְּשׁוּבָה שֶׁמַּגַּעַת עַד כִּסֵּא הַכָּבוֹד'; וַאֲקַיֵּם פְּשׁוּטוֹ

כְּמַשְׁמָעוֹ דִּכְתִיב הַנָּבִיא (הושע יד, ג): "קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל יְיָ" - שֶׁאֶקַּח הַרְבֵּה דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְאָשׁוּב אֵלַיִךְ יִתְבָּרַךְ בְּכָל לֵב, וְאֶזְכֶּה עַל־יְדֵי־זֶה שֶׁכָּל עֲוֹנוֹתַי יִתְהַפְּכוּ לִזְכֻיּוֹת, וְיִקָּיֵם בִּי "כָּל תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח טוֹב" - שֶׁמִּנְּשִׂיאַת הֶעָוֹן אֶקַּח טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְאֶזְכֶּה לְהִכָּלֵל לְגַמְרֵי בְּתוֹךְ הָאוֹר־אֵין־סוֹף.

וְזַכֵּנִי לִשְׁמֹעַ דְּרָשַׁת 'שַׁבַּת־שׁוּבָה' מִפִּי חָכָם וְצַדִּיק אֲמִתִּי שֶׁיְּעוֹרֵר אוֹתִי בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֶזְכֶּה עַל־יָדוֹ לְכַפָּרַת עֲוֹנוֹת, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (משלי טז, יד): "חֵמַת מֶלֶךְ מַלְאֲכֵי מָוֶת וְאִישׁ חָכָם יְכַפְּרֶנָּה"; וְאֶתְעוֹרֵר עַל־יָדוֹ לִשְׁמֹר עַל קְדֻשַּׁת יָמִים אֵלּוּ וּלְמַלְאוֹת אוֹתָם עִם הַרְבֵּה טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

אָנָּא יְהוָ"ה! זַכֵּנִי לְקַיֵּם בַּעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה מִנְהָג יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים שֶׁל 'סַפָּרוֹת', וְאֶקַּח תַּרְנְגוֹל וַאֲסַבֵּב אוֹתוֹ סָבִיב רֹאשִׁי, וְאַנִּיד בְּפִי מָלֵא: 'זֶה חֲלִיפָתִי זֶה תְּמוּרָתִי זֶה כַּפָּרָתִי, זֶה הַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה וַאֲנִי אֶבָּנֵם לְחַיִּים טוֹבִים אֲרֻכִּים וּלְשָׁלוֹם', וַאֲכַוֵּן שֶׁזֶּה כַּפָּרָתִי מַמָּשׁ, וְשֶׁכָּל

חַדִּים וְהָעֲנָשִׁים יֵלְכוּ עַל רֹאשׁוֹ, וּכְדָגְמַת בַּפָּרַת הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל שֶׁעָשָׂה הַכֹּהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְלַבְּנוּ כָּל כִּתְמֵי עֲוֹנוֹתַי וְאֶהְיֶה נָקִי וְטָהוֹר כְּמוֹ תִּינוֹק שֶׁנּוֹלַד, וְגַם אֲבִיו בְּרֹאשִׁי־תֵּבוֹת חֲלִיפָתִי תְּמוּרָתִי כַּפָּרָתִי, לְשֵׁם חֲתָ"ךְ שֶׁהוּא הַשֵּׁם שֶׁל פַּרְנָסָה וְחַיִּים טוֹבִים, וְאָזְכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה שֶׁל פַּרְנָסָה טוֹבָה וְחַיִּים טוֹבִים, וְהַתַּרְנְגוֹל אוֹ בֶּסֶף פִּדְיוֹנוֹ אֶתֵּן לִצְדָקָה שֶׁיִּהְיֶה לִי לְמֵלִיץ יֹשֶׁר וּלְפִדְיוֹן נַפְשִׁי.

תַּם וְנִשְׁלַם שֶׁבַח לָאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם

יוֹם־הַכִּפּוּרִים מֵאִיד וְשָׂמֵחַ

א

עֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים

אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, תִּתְעוֹרֵר מְאֹד בְּשַׁלְהוֹבִין שֶׁל אַהֲבָה בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְתִתְפַּלֵּל שַׁחֲרִית בְּגִילָה וּרְעָדָה, וְתַזְכִּיר עַצְמְךָ בְּעֵת אֲמִירַת הַקָּרְבָּנוֹת וְסֵדֶר פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת שֶׁעַכְשָׁו אַתָּה עוֹמֵד בַּזְּמַן הַגָּדוֹל הַזֶּה שֶׁל 'וּמַחֲזִירִין לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים כְּדֵי שֶׁתְּהֵא דַּקָּה מִן הַדַּקָּה', כִּי בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים נִכְנָס הַכֹּהֵן גָּדוֹל לִפְנֵי וְלִפְנִים עִם הַקְּטֹרֶת לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹונוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאַף עַל פִּי שֶׁלְּעֵת עַתָּה אֵין הַמִּקְדָּשׁ בָּנוּי בְּפֹעַל מַמָּשׁ, אֲבָל עַל יְדֵי אֲמִירָתֵנוּ וְחֶשְׁקָ נַפְשֵׁינוּ לִרְאוֹת הַמִּקְדָּשׁ בָּנוּי עַל תִּלּוֹ, מַעֲלֶה עָלֵינוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּאִלּוּ קִיַּמְנוּ אֶת זֶה בְּפֹעַל מַמָּשׁ, עַל דֶּרֶךְ (הוֹשֵׁעַ יד, ג): 'וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ', וְהַכֹּל עוֹלֶה לְרֵיחַ נִיחוֹחַ לַה'.

וְנוֹהֲגִים כָּל יִשְׂרָאֵל לִטְבֹּל בְּמִקְוֶה כָּשֵׁר בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים כְּדֵי לְקַבֵּל קְדֻשַּׁת הַיּוֹם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה, וְאַשְׁרֵי הַמְכַוֵּן אָז

לְהָסִיר מֵעַל עַצְמוֹ כָּל הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים שֶׁאוּלַי הִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה, וּלְהִתְלַבֵּשׁ עַכְשָׁו עִם בְּגָדִים חֲדָשִׁים קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים לִקְרַאת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, וְלִהְיוֹת כִּבְרִיָּה חֲדָשָׁה.

וְנוֹהֲגִים לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מִנְחָה מֻקְדָּם, כְּדֵי שֶׁיּוּכְלוּ לֶאֱכֹל סְעֻדָּה הַמַּפְסֶקֶת לִפְנֵי כְּנִיסַת הַיּוֹם, וְתִתְעוֹרֵר מְאֹד בִּתְפִלַּת מִנְחָה שֶׁל עֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְתֹאמַר אֶת סֵדֶר הַוִּדּוּי בְּסוֹף הָעֲמִידָה, וּכְמוֹ שֶׁנִּדְפַּס בַּסִּדּוּרִים, וּתְכַוֵּן הֵיטֵב שֶׁעַכְשָׁו מַתְחִילָה עֲבוֹדַת הַתְּשׁוּבָה שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֶׁהֲרֵי כְּבָר מַתְחִילִים לְהַגִּיד וִדּוּי שֶׁהוּא עִקַּר הַתְּשׁוּבָה וַעֲבוֹדַת הַיּוֹם.

וּמִנְהַג יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים לַעֲסֹק בַּחֲלָקַת כֶּסֶף לִצְדָקָה בְּעֵת מִנְחָה כְּדֵי לְהַרְבּוֹת זְכִיּוֹת לִפְנֵי כְּנִיסַת הַיּוֹם, וְלִפְתֹּחַ עַל יָדוֹ אֶת שַׁעֲרֵי הַתְּפִלָּה, שֶׁיִּתְקַבְּלוּ כָּל הַתְּפִלּוֹת שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן לִפְנֵי כִּסֵּא כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ.

סְעֻדָּה הַמַּפְסֶקֶת

אַחַר־כָּךְ תֹּאכַל אֶת סְעֻדָּה הַמַּפְסֶקֶת בְּאַהֲבָה וְיִרְאָה קְדוֹשָׁה, וּתְדַקְדֵּק בְּיוֹתֵר בְּכָל מְצוֹת הַסְּעֻדָּה, כְּמוֹ נְטִילַת יָדַיִם וּבִרְכַּת הַמּוֹצִיא וּבִרְכַּת הַמָּזוֹן בְּחֶרְדַּת קֹדֶשׁ, וּתְכַוֵּן בָּאֲכִילָה זֹאת שֶׁתִּהְיֶה לְךָ כֹּחַ לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה מִן הַתּוֹרָה לָצוּם בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, וְתִזְכֹּר אֶת דִּבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא פא:): ״כָּל הָאוֹכֵל בַּתְּשִׁיעִי, שֶׁהוּא עֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים, מַעֲלָה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִלּוּ

הִתְעַנָּה תְּשִׁיעִי וַעֲשִׂירִי; נִמְצָא שֶׁאָכִילָה זוֹ בְּעַצְמָהּ נֶחְשֶׁבֶת כְּמוֹ צוֹם, וְאֵצֶל צַדִּיקִים הָיָה נִכָּר עַל פְּנֵיהֶם בְּעֵת סְעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת קְדֻשַּׁת הַיּוֹם הַמְמַשְׁמֵשׁ וּבָא, עַד שֶׁהָיוּ דְּמָעוֹת קְדוֹשׁוֹת נוֹשְׁרוֹת מֵעֵינֵיהֶם, וְהַכֹּל מֵחֲמַת גֹּדֶל קְדֻשַּׁת הַיּוֹם הַמְמַשְׁמֵשׁ וּבָא.

לִפְנֵי כְּנִיסַת הַיּוֹם

וּמְנַהֵג יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים לְבָרֵךְ אֶת הַבָּנִים לִפְנֵי כְּנִיסַת הַיּוֹם, וְהַיְלָדִים נוֹהֲגִים לְבַקֵּשׁ מִחֵילָה מֵהוֹרֵיהֶם אִם פָּגְמוּ בִּכְבוֹדָם בְּמֶשֶׁךְ יְמוֹת הַשָּׁנָה, וְכָל זֶה גּוֹרֵם נַחַת רוּחַ גָּדוֹל לְמַעְלָה לְאָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם.

אַחַר־כָּךְ מְסִירִים אֶת הַנַּעֲלַיִם וְלוֹבְשִׁים בְּגָדִים לְבָנִים לְכָבוֹד קְדֻשַּׁת הַיּוֹם, וְהוֹלְכִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת בְּאֵימָה וְיִרְאָה וּקְדֻשָּׁה גְּדוֹלָה, וּמִתְכּוֹנְנִים לִקְרֹאת תְּפִלַּת 'כָּל נִדְרֵי', וְצַדִּיקִים הָיוּ מִתְפָּאֲרִים לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם גֹּדֶל הַיִּרְאָה הַנִּתּוֹנָה עַל פְּנֵי הֲכִי פָּשׁוּט בְּיִשְׂרָאֵל בְּעֵת הִלּוּכוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים, כִּי אֵימַת יוֹם הַכִּפּוּרִים אֲפִלּוּ עַל עַם הָאָרֶץ. וְנוֹהֲגִים לוֹמַר לִפְנֵי 'כָּל נִדְרֵי' 'תְּפִלָּה זַכָּה' הַנִּדְפֶּסֶת בַּמַּחֲזוֹרִים, וְעוֹד תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים כָּל אֶחָד כְּפִי מִנְהָגוֹ, הַכֹּל בְּתוֹר הֲכָנָה קְדוֹשָׁה לִקְרֹאת קְדֻשַּׁת הַיּוֹם.

ב

"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! הֲרֵינִי מְקַיֵּם עֶכְשָׁו אֶת רְצוֹנְךָ לְעַנּוֹת אֶת נַפְשִׁי!"

אָהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, בְּהַגִּיעֲךָ לִקְדֻשַּׁת הַיּוֹם רָאוּי לְךָ לִשְׂמֹחַ עַל שֶׁזָּכִיתָ לְהַגִּיעַ לַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה - יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה שֶׁבּוֹ אַתָּה מִתְעַלֶּה כְּדִגְמַת הַמַּלְאָכִים, וְאַתָּה נִמְצָא בְּמָקוֹם אַחֵר לְגַמְרֵי מִכָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה. כִּי חֲמֵשֶׁת הָעִנּוּיִים, שֶׁהֵם מְנִיעָה מֵאֲכִילָה, שְׁתִיָּה, סְכָּה, תַּשְׁמִישׁ הַמִּטָּה וּנְעִילַת הַסַּנְדָּל עוֹשִׂים אֶת הָאָדָם כְּדִגְמַת מַלְאֲכֵי מַעְלָה, שֶׁאֵין אֲצָלָם מַשָּׂג שֶׁל אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה וּשְׁאָר עִסְקֵי עוֹלָם־הַזֶּה, וּבְיוֹם זֶה אַתָּה מִשְׁתַּנֶּה וְנֶהֱפָךְ לִהְיוֹת כְּאֶחָד מֵהֶם.

וְלָכֵן אַף עַל פִּי שֶׁמְּצַד אֶחָד אַתָּה מַרְגִּישׁ קֶצֶת חֲלִישׁוּת וְתַשּׁוּת כֹּחַ, אֲבָל בְּכָל רֶגַע עָלֶיךָ לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמְךָ שֶׁאַתָּה מְקַיֵּם אֶת מִצְוַת־עֲשֵׂה שֶׁל (ויקרא כג, לב) "שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִיא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם", וְרָאוּי לְךָ לְהוֹצִיא אֶת זֶה מִפִּיךָ בְּפֶה מָלֵא וּבְשִׂמְחָה עֲצוּמָה בְּכָל פַּעַם שֶׁאַתָּה מַרְגִּישׁ אֵיזֶה עִנּוּי וּרְעָבוֹן וְצַמָּאוֹן וְכַיּוֹצֵא בּוֹ: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! הֲרֵינִי מְקַיֵּם עַכְשָׁו אֶת רְצוֹנְךָ לְעַנּוֹת אֶת נַפְשִׁי בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים וְיִהְיֶה הַכֹּל לְנַחַת־רוּחַ לִפְנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ, כְּדֵי לְכַפֵּר עַל כָּל חֲטָאַי, עֲוֹנוֹתַי וּפְשָׁעַי, וְיִהְיֶה נֶחְשָׁב כְּאִלּוּ הִקְרַבְתִּי אֶת כָּל עַצְמִי לְפָנֶיךָ וּכְאִלּוּ חֶלְבִּי וְדָמִי מֻנָּחִים לְפָנֶיךָ עַל הַמִּזְבֵּחַ וְתִרְצֵנִי".

ג

כַּמָּה שִׂמְחָה יֵשׁ לְמֶלֶךְ כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהוֹצִיאוּ אֶת כָּל הַלְּכְלוּךְ

דַּע לְךָ אָהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, שֶׁאֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת אִי אֶפְשָׁר לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית כו ע״ב) ״לֹא הָיוּ יָמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל כַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב וּכְיוֹם הַכִּפּוּרִים״, וְאִיתָא בְּתַנָּא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ (פֶּרֶק א) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים קלט טז): יָמִים יֻצָּרוּ וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם - זֶה יוֹם הַכִּפּוּרִים לְיִשְׂרָאֵל שֶׁאֵין שִׂמְחָה לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּמוֹ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, וְאִיתָא שָׁם: מָשָׁל לְמֶלֶךְ שֶׁצִּוָּה לְעַבָדָיו לְנַקּוֹת הַפַּלְטֵרִין שֶׁלּוֹ, וְכֵן עָשׂוּ, וְהוֹצִיאוּ כָּל שַׁקִּיּוֹת הַזֶּבֶל לַחוּץ, כַּמָּה שִׂמְחָה יֵשׁ לַמֶּלֶךְ כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהוֹצִיאוּ אֶת כָּל הַלְּכְלוּךְ וְהַזֶּבֶל מֵאַרְמוֹנוֹ וְעַכְשָׁו הַפַּלְטֵרִין שֶׁלּוֹ נְקִי וּמְצֻחְצָח מִכֹּל וְכֹל. וְכֵן הוּא בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, כְּשֶׁנִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִתְוַדִּים וְעוֹשִׂים תְּשׁוּבָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵיהֶם מוֹצִיאִים אֶת כָּל הָרַע וְהַזֶּבֶל שֶׁהָיוּ בְּתוֹכָם, וְנִשְׁאָרִים נְקִיִּים וּטְהוֹרִים מֵהַכֹּל.

ד

שִׂמְחַת קַבָּלַת הַתּוֹרָה שֶׁהָיְתָה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים

דַּע לְךָ, אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! אֲשֶׁר חֵלֶק גָּדוֹל מִשִּׂמְחַת יוֹם כִּפּוּרִים הוּא מִצַּד שִׂמְחַת קַבָּלַת הַתּוֹרָה שֶׁהָיְתָה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים,

כִּי בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים יָרַד מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עִם הַלּוּחוֹת שְׁנִיּוֹת וְנִתְּנוּ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית ל ע״ב), נִמְצָא, שֶׁיּוֹם כִּפּוּרִים הוּא כְּמוֹ יוֹם קַבָּלַת הַתּוֹרָה מַמָּשׁ, אִם כֵּן רָאוּי לָאָדָם ׳לַחֲטֹף׳ בְּמֶשֶׁךְ הַיּוֹם אֶת הַלִּמּוּדִים הָאֵלּוּ בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁהוּא רָגִיל, וְאַף עַל פִּי שֶׁרֹב שָׁעוֹת הַיּוֹם מְבֻלִּים עִם תְּפִלָּה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, אֲבָל תָּמִיד נִשְׁאָרִים רְגָעִים קְדוֹשִׁים בֵּין גַּבְרָא לְגַבְרָא שֶׁאֶפְשָׁר לִלְמֹד בָּהֶם שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן, וְאַף שֶׁאַתָּה גַּם חָלָשׁ וְתַשׁ־כֹּחַ, אֲבָל כְּדַאי שֶׁתִּזְכֹּר אֶת שִׂיחַת רַבֵּנוּ זַ״ל: ״אַ בִּיסֶל אִיז אוֹיךְ גוּט״ [מְעַט גַּם כֵּן טוֹב]. וּבִפְרָט בְּיוֹם קָדוֹשׁ כָּזֶה, הַמְּעַט הַזֶּה שֶׁתִּזְכֶּה לִלְמֹד בּוֹ - שָׁוֶה פִּי אֶלֶף מִלְּמוּד בְּזְמַן אַחֵר מִתּוֹךְ כֹּחַ וְיִשּׁוּב הַדַּעַת.

עַל כֵּן אַל יִהְיֶה דָּבָר זֶה קָטָן בְּעֵינֶיךָ, לַחֲטֹף כַּמָּה שִׁעוּרֵי תּוֹרָה פֹּה וָשָׁם, הֵן לִפְנֵי הַתְּפִלָּה, הֵן בְּשָׁעַת הַפְּסָקָה בֵּין שַׁחֲרִית לְמוּסָף, אוֹ בֵּין מוּסָף לְמִנְחָה, אוֹ בֵּין מִנְחָה לִנְעִילָה, כִּי זֶהוּ יוֹם קַבָּלַת הַתּוֹרָה, וּכְפִי שֶׁתַּחֲטֹף גַּם אָז שִׁעוּרֵי תּוֹרָה יִתְקַיְּמִים אֶצְלְךָ דִּבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְרַשׁ רַבָּה קֹהֶלֶת פָּרָשָׁה ב) עַל הַפָּסוּק (קֹהֶלֶת ב ט) אַף חָכְמָתִי עָמְדָה לִי - הַתּוֹרָה שֶׁלָּמַדְתִּי בְּאַף, הֵינוּ בְּצַעַר וּבְדַחַק, זֶה מַה שֶּׁעָמְדָה לִי, וְכָךְ תִּזְכֶּה לִהְיוֹת דָּבוּק בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיַּחֲטֹף לִלְמֹד הַשְׁמוֹנָה פְּרָקִים שֶׁל מִשְׁנָיוֹת מַסֶּכֶת יוֹמָא בְּמֶשֶׁךְ הַיּוֹם, וְכֵן לִלְמֹד בְּרַמְבַּ״ם הִלְכוֹת ׳עֲבוֹדַת יוֹם

הַכִּפּוּרִים׳, שֶׁשָּׁם מְפֹרָט כָּל הָעֲבוֹדָה שֶׁל הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ בְּסֵדֶר נָאֶה וְיָפֶה, וְיִהְיֶה נֶחְשָׁב כְּאִלּוּ עוֹמֵד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְרוֹאֶה אֶת כָּל הָעֲבוֹדָה בְּמוֹ עֵינָיו, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּמִּשְׁנָה (יוֹמָא, פֶּרֶק א, מִשְׁנָה ח): ׳וְלֹא הָיְתָה קְרִיאַת הַגֶּבֶר מַגַּעַת עַד שֶׁהָיְתָה עֲזָרָה מְלֵיאָה מִיִּשְׂרְאֵל׳.

ה

עִצּוּם מַעֲלוֹת תְּפִלּוֹת יוֹם הַכִּפּוּרִים אִי אֶפְשָׁר לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל

דַּע, אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, שֶׁבְּיוֹם הַכִּפּוּרִים יֵשׁ חֲמֵשׁ תְּפִלּוֹת - עַרְבִית שַׁחֲרִית מוּסָף מִנְחָה נְעִילָה, וְעִצּוּם מַעֲלוֹת תְּפִלּוֹת אֵלּוּ שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים אִי אֶפְשָׁר לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי הֵן מְכֻוָּנִים נֶגֶד חֲמִשָּׁה חֶלְקֵי נֶפֶשׁ הָאָדָם, נֶפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה חַיָּה יְחִידָה, וּבְכָל תְּפִלָּה אָדָם מְזַכֵּךְ אֶת נַפְשׁוֹ וְעוֹלֶה לְמָקוֹם אַחֵר לְגַמְרֵי.

וּזְכֹר נָא, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! שֶׁבְּכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה יֵשׁ כֹּחַ לַשָּׂטָן לְקַטְרֵג וּלְהַסְטִין עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲבָל לֹא בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא כ ע״א) הַשָּׂטָ״ן בְּגִימַטְרִיָּא שס״ד, שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ לְקַטְרֵג כָּל שס״ד יְמוֹת הַשָּׁנָה, אֲבָל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא יוֹם שס״ה, וּבוֹ אֵין לוֹ שׁוּם כֹּחַ לְקַטְרֵג. וְעַל כֵּן נִצַּל כָּל רֶגַע כְּפִי כֹּחֲךָ, לְבַקֵּשׁ עַל נַפְשְׁךָ וְעַל בְּנֵי בֵיתְךָ וְעַל כָּל עַמְּךָ, כִּי בְּיוֹם כִּפּוּרִים הַתְּפִלּוֹת עוֹלוֹת בְּאֵין מַפְרִיעַ וְאֵין שָׂטָן וְאֵין פֶּגַע רָע, וְאַשְׁרֵי הַמְדַקְדֵּק לְהִתְפַּלֵּל

אוֹתָם בְּמִתְינוּת מִלָּה בְּמִלָּה, וְגַם מוֹסִיף בְּכָל פַּעַם תְּפִלּוֹת וְדִבּוּרֵי הִתְבּוֹדְדוּת מֵעֹמֶק הַלֵּב, כִּי אָז הוּא עֵת רָצוֹן גָּדוֹל מְאֹד לְקַבָּלַת כָּל הַתְּפִלּוֹת, וּזְכֹר נָא אֶת דִּבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה פָּרָשָׁה כא סִימָן ד׳) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים כז) ה׳ אוֹרִי וְיִשְׁעִי, אוֹרִי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיִשְׁעִי בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, כִּי בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים אֶפְשָׁר לִפְעֹל אָז אֶת הַיְשׁוּעוֹת הֲכִי גְּדוֹלוֹת.

ו

עַל יְדֵי תִּקּוּן נְדָרִים זוֹכִים לְהָקִים הָאֱמוּנָה הַנִּפּוֹלָה

דַּע לְךָ, אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, שֶׁלְּפָנֵי תְּפִלַּת עַרְבִית מַקְדִּימִים תְּפִלַּת כָּל ״כָּל נִדְרֵי״, וְהוּא בִּכְדֵי לְהַתִּיר כָּל חֲשַׁשׁ שֶׁל אִסּוּר נֶדֶר וּשְׁבוּעָה שֶׁאוּלַי נִכְשַׁלְנוּ בּוֹ בִּימוֹת הַשָּׁנָה, וּמְבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק א׳ סִימָן נ״ז) שֶׁעַל יְדֵי תִּקּוּן נְדָרִים זוֹכִים לְהָקִים הָאֱמוּנָה הַנִּפּוֹלָה, וְלַעֲלוֹת לַמָּקוֹם גְּבוֹהַּ הַנִּקְרָא ״פְּלִיאוֹת חָכְמָה״ וְלִזְכּוֹת לֶאֱמוּנַת חֲכָמִים בִּשְׁלֵמוּת, וְעַל כֵּן מַתְחִילִים קְדֻשַּׁת יוֹם הַכִּפּוּרִים עִם תְּפִלַּת כָּל נִדְרֵי, כְּדֵי לְהַתְחִיל אֶת קְדֻשַּׁת הַיּוֹם עִם זְכוּךְ הָאֱמוּנָה בִּכְלָל, וְעִם אֱמוּנַת חֲכָמִים בִּפְרָט, וְאָז יָאִיר עָלֵינוּ עֹצֶם קְדֻשַּׁת הַיּוֹם בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי.

וְנוֹהֲגִים לִפְנֵי תְּפִלַּת ״כָּל נִדְרֵי״ לְהוֹצִיא הַסְּפָרֵי תּוֹרָה מִן הַהֵיכָל, וּמְסַבְּבִים הַבִּימָה כַּמָּה פְּעָמִים. וּמִנְהַג צַדִּיקִים לְחַבֵּק

וּלְנַשֵּׁק הַסְּפָרֵי תּוֹרָה וּלְבַקֵּשׁ אָז מְחִילָה סְלִיחָה וְכַפָּרָה אִם פָּגַמְנוּ בִּכְבוֹד הַתּוֹרָה חַס וְשָׁלוֹם בְּמֶשֶׁךְ יְמוֹת הַשָּׁנָה.

עַל יְדֵי הָעֲבֵרָיְנִים תִּהְיֶה שִׁלֵּמוּת הַתְּפִלָּה

וְלִפְנֵי שֶׁמַּתְחִילִים "כָּל נִדְרֵי" מַתִּירִים לַקָּהָל לְהִתְפַּלֵּל עִם כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד, אֲפִלּוּ עִם הָעֲבֵרָיְנִים, כִּי בָּדֶרֶךְ כְּלָל אָסוּר לְהִתְפַּלֵּל עִם עֲבֵרָיְן שֶׁעָבַר עַל גְּזֵרַת הַצִּבּוּר, וְכַמּוּבָא בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ (אֹרַח־חַיִּים סִימָן נה), וְעַל כֵּן לִפְנֵי תְּפִלַּת יוֹם הַכִּפּוּרִים מַתִּירִים בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה וּבְבֵית דִּין שֶׁלְּמַטָּה כָּל חֵרֶם וְנִדּוּי מֵעַל הָעֲבֵרָיְנִים כְּדֵי שֶׁנּוּכַל לְהִתְפַּלֵּל כֻּלָּנוּ בְּיַחַד, וְאַדְרַבָּה - עַל יְדֵי הָעֲבֵרָיְנִים שֶׁהֵם בְּחִינַת הַחֶלְבְּנָה שֶׁבִּפְטוּם הַקְּטֹרֶת, דִּיְקָא עַל יָדָם תִּהְיֶה שְׁלֵמוּת הַתְּפִלָּה (עֵין מִזֶּה בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה רֵישׁ סִימָן תריט).

שֶׁהֶחֱיָנוּ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה

וְאַחַר תְּפִלַּת כָּל נִדְרֵי, לִפְנֵי שֶׁמַּתְחִילִים תְּפִלַּת עַרְבִית, כָּל הָעָם אוֹמְרִים שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּקוֹל רָם אֶת הַפָּסוּק (בְּמִדְבַּר יד כ) "וַיֹּאמֶר הוי"ה סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ", כִּי עִקַּר הַסְּלִיחָה תָּלוּי כְּפִי דִּבּוּרוֹ שֶׁל אָדָם, וּכְמוֹ שֶׁשָּׁמַע מוֹהַרַנ"תְ זַ"ל דָּבָר זֶה מִפִּי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת, יוֹם הַכִּפּוּרִים, הֲלָכָה א'), וּבוֹ תָּלוּי כָּל עִקַּר מְצוּת תְּשׁוּבָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (הוֹשֵׁעַ יד, ג): "קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה'". וְאַחַר כָּךְ מְבָרְכִים בִּרְכַּת "שֶׁהֶחֱיָנוּ", וְרָאוּי לְךָ אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, לוֹמַר אֶת בִּרְכַּת שֶׁהֶחֱיָנוּ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי זֶה

שֶׁבַּח וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, שֶׁבּוֹ מוֹחֲלִים לָנוּ כָּל עֲוֹונוֹתֵינוּ וַאֲנַחְנוּ נַעֲשִׂים כְּמוֹ בְּרִיָּה חֲדָשָׁה וּכְתִינוֹק שֶׁנּוֹלַד דָּמֵי, וְהוּא הַהֶמְשֵׁךְ שֶׁל פָּסוּק 'רַ֭יאמֶר י֣י סְ֭לַחְתִּי כִּ֣דְבָרֶ֑ךָ', שֶׁהוּא רָאשֵׁי תֵּבוֹת כּוֹסִי (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן חֵלֶק א׳ סִי׳ קע״ז), כִּי בִּרְכַּת שֶׁהֶחֱיָנוּ בַּחַגִּים וּמוֹעֲדֵי קָדֵשׁ צְרִיכָה לִהְיוֹת עַל הַכּוֹס, וְעַל יְדֵי שֶׁמַּקְדִּימִים הַפְסוּק 'רַ֭יאמֶר ה' סָ֭לַחְתִּי כִּדְבָרֶ֑ךָ' שֶׁהוּא רָאשֵׁי תֵּבוֹת 'כּוֹסִי', זֶה נֶחְשָׁב כְּאִלּוּ מְבָרְכִין בִּרְכַּת שֶׁהֶחֱיָנוּ עַל הַכּוֹס.

בְּלֵיל כָּל נִדְרֵי אֶפְשָׁר לְפַעַל דְּבָרִים גְּדוֹלִים מְאד

וְנוֹהֲגִים בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל לוֹמַר כַּמָּה מִינֵי פִּיּוּטִים אַחַר תְּפִלַּת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה בְּעַרְבִית בְּנִגּוּנֵי הִתְעוֹרְרוּת, כִּי אָז בְּלֵיל כָּל נִדְרֵי שׁוֹרֶה צִמְאוֹן וְהִתְעוֹרְרוּת גָּדוֹל בָּעוֹלָם, וְאֶפְשָׁר לְפַעַל אָז דְּבָרִים גְּדוֹלִים מְאד. וִידוּעָה שִׂיחַת רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁפַּעַם בְּלֵיל כָּל נִדְרֵי רָצָה לְפַעַל אֵצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיְּחַזֵּר לְפָנָיו כָּל הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ בְּהַר סִינַי, רַק נִתְבַּלְבֵּל מֵחֲמַת שֶׁבְּדִיּוּק כְּשֶׁהִתְחִיל הַחַזָּן הַפִּיּוּטִים לְאַחַר הָעֲמִידָה פָּרְצָה שִׂרְפָה בָּעִיר בְּרֶסְלֶב, וְהֻצְרְכוּ כֻּלָּם לָרוּץ וּלְהַצִּיל. לְמֵדִים מִזֶּה עַד הֵיכָן מַגִּיעָה קְדֻשַּׁת לֵיל יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֶׁאֶפְשָׁר לְפַעַל אָז דְּבָרִים הֲכִי עֶלְיוֹנִים בְּלִי סוֹף וְקֵץ כְּלָל.

ז

מִתְוַדִּים עֶשֶׂר פְּעָמִים כְּנֶגֶד הָעֲשָׂרָה חִצִּים שֶׁיָּרָה הַסַּמָּךְ מ״ם

אֲהוּבֵי אָחִי הַיָּקָר, בְּמֶשֶׁךְ יוֹם כִּפּוּרִים הַקָּדוֹשׁ מִתְוַדִּים עֶשֶׂר פְּעָמִים, וְאוֹמֵר מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הָעֲשָׂרָה חִצִּים שֶׁיָּרָה הַמֶּלֶךְ הָאַכְזָר, שֶׁהוּא הַסַּמָּךְ מֵ״ם, בְּתוֹךְ הַבַּת מֶלֶךְ (הַמְּזֻכָּר בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּסִפּוּר ה׳ בָּעטְלֶירְס מִיּוֹם הַשִּׁשִּׁי), וְעַל יְדֵי הַוִּדּוּי מוֹצִיאִים אֶת הַחִצִּים וְהָאֶרֶס שֶׁלָּהֶם וּמְרַפְּאִים אֶת הַבַּת מֶלֶךְ, וְתִזְכֹּר הֵיטֵב שֶׁבְּכָל פַּעַם שֶׁאַתָּה מַכֶּה עַל הֶחָזֶה בְּוִדּוּי וְאַתָּה אוֹמֵר ״אָשַׁמְנוּ בָּגַדְנוּ ״וְגוֹ׳ וְכֵן ״עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ״ וְכוּ׳ – תְּכַוֵּן שֶׁאַתָּה מַכֶּה עַל בְּנֵין הָעֲצָמוֹת שֶׁלְּךָ וְאַתָּה מוֹצִיא מֵהֶם אֶת כָּל הַצְּרוּפִים רָעִים שֶׁנִּצְרְפוּ בָּהֶם בְּמֶשֶׁךְ יְמוֹת הַשָּׁנָה כְּשֶׁעָשִׂיתָ דְּבָרִים בִּלְתִּי מְהֻגָּנִים, כִּי בָּזֶה חָקְקְתָּ צְרוּפִים רָעִים בְּתוֹךְ הָעֲצָמוֹת שֶׁלְּךָ וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְחֶזְקֵאל לב, כז): וַתְּהִי עֲוֹנֹתָם עַל עַצְמוֹתָם, וְזֶה אֲשֶׁר גּוֹרֵם צַעַר וְיִסּוּרִים לָאָדָם כָּל הַשָּׁנָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָה ב, יט): תְּיַסָּרֵךְ רָעָתֵךְ.

אֲבָל בְּהַגִּיעַ יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֶׁאוֹמְרִים וִדּוּי וּמַכִּים עַל הֶחָזֶה, בָּזֶה מוֹצִיאִים כָּל הַצְּרוּפִים רָעִים מִן הָעֲצָמוֹת וְעוֹשִׂים מֵהֶם צְרוּפִים קְדוֹשִׁים, וְאַתָּה מְקַבֵּל חִלּוּץ עֲצָמוֹת מַמָּשׁ.

וְעַל כֵּן מִתְוַדִּים עַל סֵדֶר אוֹתִיּוֹת הָאָלֶף בֵּית אָ׳שַׁמְנוּ בָּ׳גַּדְנוּ גָ׳זַלְנוּ וְכוּ׳, וְכֵן בְּנֻסָּח ״עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאֹנֶס וּבְרָצוֹן,

בְּאֹ׳מוּץ הַלֵּב״ וְכוּ׳, כִּי כָּךְ אַתָּה מִתְוַדֶּה עַל כָּל אוֹתִיּוֹת הָאָל״ף בֵּי״ת, וְאַתָּה מַחֲרִיב כָּל צָרוּף רָע שֶׁנַּעֲשָׂה עַל יְדֵי חֶטְאֶיךָ, וְעַכְשָׁו אַתָּה עוֹשֶׂה מֵהֶם צָרוּף טוֹב עַל יְדֵי הַוִּדּוּי, וְנִהְיָה כְּמוֹ בְּרִיָּה חֲדָשָׁה מַמָּשׁ.

וְדַע לְךָ, אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, שֶׁמְּקַבֵּל בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁאוֹמְרִים אֶת הַוִּדּוּי עִם נִגּוּן נָאֶה שֶׁל הִתְעוֹרְרוּת, וְלִכְאוֹרָה יִפָּלֵא לָמָּה אוֹמְרִים וִדּוּי עִם נִגּוּן נָאֶה, לִכְאוֹרָה הָיוּ צְרִיכִים לְאָמְרוֹ עִם שְׁאָגָה שֶׁל בְּכִי וּמְרִירוּת גְּדוֹלָה, וּלְשִׂמְחָה מָה זוֹ עוֹשָׂה כָּאן?

אֲבָל הַצַּדִּיקִים פֵּרְשׁוּ, שֶׁהֲלֹא עַכְשָׁו כָּל הָעוֹנוֹת מִתְהַפְּכִים לִזְכוּיוֹת, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא פו) שֶׁעַל יְדֵי תְּשׁוּבָה מֵאַהֲבָה הָעֲוֹנוֹת מִתְהַפְּכִים לִזְכוּיוֹת, אִם כֵּן בְּוַדַּאי רָאוּי לְהַגִּיד הַוִּדּוּי עִם נִגּוּן נָאֶה שֶׁל שִׂמְחָה וְהִתְעוֹרְרוּת, כִּי עַכְשָׁו מְקֻבָּלִים זְכוּיוֹת רַבּוֹת בְּלִי סְפוֹר וְקֵץ, וְכֵן מְפֹרָשׁ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן חֵלֶק א׳ סִימָן כ״ב) אֶת הַפָּסוּק (יִרְמְיָה נ כ) בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם ה׳ יְבֻקַּשׁ עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ - שֶׁכְּשֶׁיָּבוֹא מָשִׁיחַ וְכֻלָּם יַעֲשׂוּ תְּשׁוּבָה, אָזַי יְבַקְּשׁוּ וִיחַפְּשׂוּ עוֹד עָוֹן וְעוֹד חֵטְא כְּדֵי לַהֲפֹךְ אוֹתָם לִזְכוּיוֹת, עַד שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה נִכְלָל בְּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא שֶׁזֵּהוּ ״וְאֵינֶנּוּ״.

ח

לְהִתְפַּיֵּס אֶחָד עִם הַשֵּׁנִי

אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, רָאוּי לְךָ לִזְכֹּר מָה דְּאִיתָא בְּתִקּוּנֵי זֹהַר (תִּקּוּן כא נז ע״ב) פּוֹרִים אִתְקָרְיָאת עַל שֵׁם יוֹם הַכִּפּוּרִים, דְּעַתִּידִין לְאִתְעַנָּגָא בֵּיהּ, וּלְשַׁנּוּיֵי לֵהּ מֵעַנּוּי לְעֹנֶג [יוֹם כִּפּוּרִים יִהְיֶה כְּמוֹ פּוּרִים, כִּי יִשְׂרָאֵל עֲתִידִים לְהִתְעַנֵּג בְּיוֹם כִּפּוּרִים, בְּתַעֲנוּג רוּחָנִי שֶׁל הָאֲרַת עוֹלָם הַבִּינָה, וְלֹא יַרְגִּישׁוּ רְעָבוֹן כְּלָל אֶלָּא לִבָּם יִהְיֶה מָלֵא שִׂמְחָה גְּדוֹלָה, וְאָז יִשַּׂנּוּ אֶת יוֹם כִּפּוּרִים מֵעַנּוּי לְעֹנֶג וְיַרְגִּישׁוּ תַּעֲנוּג רוּחָנִי]. וְהוּא דָּבָר הַפָּלֵא וָפֶלֶא, שֶׁיּוֹם כִּפּוּרִים יִהְיֶה נֶחֱשָׁב יוֹם כְּ־פּוּרִים, וְזֶהוּ מַחֲמַת שֶׁבְּיוֹם כִּפּוּרִים מַגִּיעִים נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְשִׂמְחָה עֶלְיוֹנָה כָּזֹאת כְּדֶגְמַת שִׂמְחַת פּוּרִים, שֶׁהוּא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא מַמָּשׁ, וְאֵין תַּעֲנוּג יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה.

וְזֶהוּ עִצֶּם מַעֲלַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁלִּפְנֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים מְבַקְּשִׁים סְלִיחָה וּמְחִילָה, אָדָם מֵחֲבֵרוֹ וְאִישׁ מֵאִשְׁתּוֹ, כִּי הוּא כְּדֶגְמַת יוֹם פּוּרִים, שֶׁכָּלוֹ בָּנוּי וּמְיֻסָּד עַל אַהֲבָה וְאַחְדוּת בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מִשְׁלוֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרָה אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה (אֶסְתֵּר ד, טז): לֵךְ כְּנוֹס אֶת כָּל הַיְּהוּדִים וְגוֹ׳, וְעַל כֵּן הוּא יוֹם כְּפּוּרִים כְּמוֹ פּוּרִים, כִּי כֻּלָּם מִתְאַחֲדִים בְּיַחַד וּמַגִּיעִים לְשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית מֵרֹב אַהֲבָה

וְאַחְדוּת בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל כֵּן לֹא יִהְיֶה קַל בְּעֵינֶיךָ עִנְיָן זֶה שֶׁל בַּקָּשַׁת מְחִילָה וּסְלִיחָה אֶחָד מֵחֲבֵרוֹ לְפָנֵי יוֹם כִּפּוּרִים, שֶׁהֲרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (יוֹמָא פה ע״ב) עֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם חֲבֵרוֹ אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר עַד שֶׁיְּרַצֶּה אֶת חֲבֵרוֹ, וְעַל כֵּן אִם יָדַעְתָּ שֶׁפָּגַמְתָּ בִּכְבוֹד חֲבֵרְךָ וְגָרַמְתָּ צַעַר וְיִסּוּרִין לְזוּלָתֶךָ, וְכֵן בַּבַּיִת בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, רְאוּ לְהִתְפַּיֵּס אֶחָד עִם הַשֵּׁנִי וְכָךְ תִּזְכֶּה לִסְלִיחַת מְחִילַת יוֹם הַכִּפּוּרִים בִּשְׁלֵמוּת.

ט

בְּיוֹם הַזֶּה מִתְקַבְּלוֹת כָּל מִינֵי תְּפִלּוֹת וְלֹא נִנְעָל שׁוּם שַׁעַר מִשַּׁעֲרֵי תְּפִלָּה

אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, תִּשְׁתַּדֵּל לָבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת מֻקְדָּם בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים הַקָּדוֹשׁ כְּדֵי לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת שַׁחֲרִית עִם הַצִּבּוּר, וּמִנְהָגָם שֶׁל הָרַבֶּה צַדִּיקִים לִפְתֹּחַ אֶת הַהֵיכָל וּלְהַתְחִיל אֶת הַתְּפִלָּה עִם ׳שִׁיר הַכָּבוֹד׳, הַמַּתְחִיל ׳אַנְעִים זְמִירוֹת וְשִׁירִים אֶעֱרֹג כִּי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי תַעֲרֹג׳, פְּסוּק בְּפָסוּק, וְאַחַר כָּךְ אוֹמְרִים ׳אֲדוֹן עוֹלָם׳ עִם הַנִּגּוּן הַמְקֻבָּל בְּהַרְבֵּה תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמַמְשִׁיכִים עִם בִּרְכוֹת הַשַּׁחַר וּפְסוּקֵי הַקָּרְבָּנוֹת וּפְסוּקֵי דְזִמְרָה וּבִרְכַּת קְרִיאַת שְׁמַע וְהָעֲמִידָה, כָּל קְהִלָּה כְּפִי מִנְהָגָהּ, הָעִקָּר לְהִתְפַּלֵּל בְּיוֹם קָדוֹשׁ זֶה בְּמִתְינוּת מִלָּה בְּמִלָּה בְּשִׂמְחָה וּבְדִבְקוּת, וְאֵין סִבָּה לְמַהֵר - שֶׁהֲרֵי רוֹב הַיּוֹם נִמְצָאִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, וְכָךְ יָכוֹל הָאָדָם לִפְעֹל בִּתְפִלָּתוֹ יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת לְכָל הַשָּׁנָה.

וְתִזְכֹּר הַיֵּטֵב אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, אֶת דִּבְרֵי הַזֹּהַר (אחרי סד.):
׳בְּהַהוּא יוֹמָא כַּמָּה פִּתְחִין פְּתִיחָן לְקֻבְלֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל לְקַבָּלָא צְלוֹתֵיהוֹן, זַכָּאָה חוּלְקֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעָא לְזַכָּאָה לוֹן, וּלְדַכְּאָה לוֹן, הֲדָא הוּא דִכְתִיב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר וְגוֹ״ [בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים כַּמָּה פְּתָחִים פְּתוּחִים כְּנֶגֶד יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל אֶת תְּפִלָּתָם, כִּי בַּיּוֹם הַזֶּה מִתְקַבְּלוֹת כָּל מִינֵי תְּפִלּוֹת וְלֹא נִנְעָל שׁוּם שַׁעַר מִשַּׁעֲרֵי תְּפִלָּה, אַשְׁרֵי חֶלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רוֹצֶה לְזַכּוֹת אוֹתָם וּלְטַהֲרָם מֵעֲוֹונוֹתֵיהֶם, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם].

אַחַר־כָּךְ קוֹרְאִין בַּתּוֹרָה בְּפָרָשַׁת אַחֲרֵי־מוֹת כָּל סֵדֶר עֲבוֹדַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמִּתְעוֹרֵר אָז בְּגַעְגּוּעִים וְכִסּוּפִים לִרְאוֹת בַּעֲבוֹדַת יוֹם הַכִּפּוּרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁיִּבָּנֶה בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, וְהָרְצוֹנוֹת יַעֲלוּ לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיִהְיֶה נֶחְשָׁב כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ כָּל קָרְבְּנוֹת הַיּוֹם וְעָמַדְנוּ עַל מַעֲמָדָן.

אַחַר קְרִיאַת־הַתּוֹרָה אוֹמְרִים ״יִזְכֹּר׳ בְּעַד הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּפְטְרוּ מֵהָעוֹלָם הַזֶּה, וְנוֹדָרִים צְדָקָה בַּעֲבוּרָם, וְעַל יְדֵי זֶה יֵשׁ לַנְּשָׁמוֹת עֲלֵיָה גְּדוֹלָה, וְגַם הֵם מִתְפַּלְּלִים בְּעַד הַחַיִּים, וְכֻלָּם מְרוּוָחִים רְוָחִים גְּדוֹלִים הֵן בְּרוּחָנִיּוּת וְהֵן בְּגַשְׁמִיּוּת.

אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, אַל תַּחֲשֹׁב לְרֶגַע שֶׁיּוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא יוֹם שֶׁל צַעַר וַאֲבֵלוּת חַס וְשָׁלוֹם, כִּי יֵשׁ טוֹעִים בְּעִנְיָן זֶה וְחוֹשְׁבִים שֶׁהוּא כְּדֶרֶמַת תִּשְׁעָה בְּאָב שֶׁמִּתְאַבְּלִים עַל הַחָרְבָּן וְצָמִים בּוֹ וְנוֹהֲגִים חֻמְשָׁה עִנּוּיִים, וְעַל כֵּן חוֹשְׁבִים שֶׁגַּם יוֹם כִּפּוּרִים הוּא כֵּן, אֲבָל הִיא טָעוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי יוֹם כִּפֻּרִים הוּא יוֹם שִׂמְחָה עֶלְיוֹנָה מְאֹד, וְהוּא כִּפּוּרִים - כְּמוֹ־פּוּרִים, וְגֹדֶל שִׂמְחָתוֹ הוּא מֵעֵין הַשִּׂמְחָה שֶׁל לֶעָתִיד לָבוֹא וּבִנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל כֵּן נוֹהֲגִים לוֹמַר בַּחֲזָרַת תְּפִלַּת מוּסָף בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים אֶת כָּל סֵדֶר הָעֲבוֹדָה שֶׁהָיָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בְּיוֹם כִּפּוּרִים, כָּל פָּרָט וּפָרָט מַמָּשׁ, כִּי עַכְשָׁו אַתָּה עוֹמֵד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְרוֹאֶה אֶת הָעֲבוֹדָה שֶׁל הַכֹּהֵן גָּדוֹל וְאַתָּה חֵלֶק מִזֶּה מַמָּשׁ.

וּכְשֶׁמַּגִּיעִים לְפִיּוּט "וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה" וְכוּ', נוֹהֲגִים בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כּוֹרְעִים, וְלִפֹּל עַל הַפָּנִים מַמָּשׁ כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וּמְסַגְּלִ לְבַקֵּשׁ וְלִפְעֹל אָז יְשׁוּעוֹת וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים, כִּי בְּשָׁעָה שֶׁאָדָם כּוֹרֵעַ וּמִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ חֲרֵי מַגִּיעַ לְבִטּוּל גָּמוּר בְּאוֹר הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְאֶפְשָׁר לִפְעֹל אָז דְּבָרִים גְּדוֹלִים וְעֶלְיוֹנִים מְאֹד.

וּמְנַהֵג רַב הָעוֹלָם לִפֹּל עַל פְּנֵיהֶם ג׳ פְּעָמִים, וּכְמוֹ שֶׁנִּדְפַּס

בְּרֹב הַמַּחֲזוֹרִים, אֲבָל יֵשׁ צַדִּיקִים שֶׁנּוֹהֲגִים לִפֹּל עַל פְּנֵיהֶם ד׳ פְּעָמִים, וְהֵם כְּנֶגֶד הַד׳ עוֹלָמוֹת, אֲצִילוּת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָה, כְּדֵי לְהַגִּיעַ לְבִטּוּל וְהִתְפַּשְׁטוּת הַגַּשְׁמִיּוּת מִתּוֹךְ כָּל הַד׳ הָעוֹלָמוֹת, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּנַצֵּל רְגָעִים קְדוֹשִׁים אֵלּוּ עִם כִּ׳ סוּפִים רְ׳צוֹנוֹת תְּ׳פִלּוֹת (רֹאשׁ תֵּבוֹת כֵּתֶ״ר) גְּדוֹלִים אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי יִהְיֶה נִשְׁפָּע עָלָיו אוֹר גָּדוֹל לְכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

יא

תְּפִלַּת מִנְחָה

אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, בְּהַגִּיעֲךָ לְתְפִלַּת מִנְחָה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, זְכֹר נָא אֵת אֲשֶׁר אִירָע בַּמִּדְרָשׁ, שֶׁעֲקֵדַת יִצְחָק הָיְתָה בְּעֵת תְּפִלַּת מִנְחָה שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְעַל כֵּן אִם יַסְפִּיק לְךָ הַזְּמַן לְהַגִּיד אֶת הַתְּפִלָּה הַמַּדְפֶּסֶת בְּהַרְבֵּה מַחֲזוֹרִים לִפְנֵי תְּפִלַּת מִנְחָה מֵהַחִיד״א זַ״ל הַמַּזְכִּירָה אֶת מַעֲמַד הָעֲקִידָה, אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְדַע לְךָ שֶׁעַל יְדֵי הַזְּכִירָתְךָ זְכוּת עֲקֵדַת יִצְחָק, שֶׁהָיָה מוּכָן לְהִשָּׁחֵט עַל קְדֻשַּׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל יְדֵי זֶה מִתְכַּפְּרִים כָּל הָעֲוֹונוֹת, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת פט ע״ב) עַל הַפָּסוּק (יְשַׁעְיָה סג, טז) כִּי אַתָּה אָבִינוּ, שֶׁזֶּהוּ יִצְחָק אָבִינוּ שֶׁפּוֹטֵר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִכָּל הַמִּקְטְרְגִים וּמִכָּל הָעֲוונוֹת, כִּי בַּתְּחִלָּה הוּא אוֹמֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ ״פְּלִגָא עֲלַי וּפַלְגָא עֲלָךְ״ שֶׁאֲנִי מְקַבֵּל חֲצִי עָלַי, וְאַתָּה רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם תְּקַבֵּל חֲצִי עָלֶיךָ, אֲבָל אִם לֹא תִּרְצֶה

לְקַבֵּל חֵצִי, אֲזַי אֲנִי מְקַבֵּל הַכֹּל עָלַי, כִּי קָרְבְתִּי עַצְמִי עַל הַמִּזְבֵּחַ וְעַל כֵּן יָכוֹל אֲנִי לְקַבֵּל אֶת הַכֹּל.

וְאָז בְּעֵת תְּפִלַּת מִנְחָה קוֹרִין אֶת פָּרָשַׁת הָעֲרָיוֹת (ויקרא יח, א - ל), כְּדֵי לְהַזְכִּיר אוֹתָנוּ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל כָּל מִינֵי פְּגָם הַבְּרִית רַחֲמָנָא לִצְלַן, שֶׁאוּלַי עָבַרְנוּ בְּמֶשֶׁךְ יְמוֹת הַשָּׁנָה, וְעַכְשָׁו עַל יְדֵי קְרִיאַת פָּרָשָׁה זֹאת וּמְהַרְהֲרִים בִּתְשׁוּבָה וּמְבַקְּשִׁים מְחִילָה סְלִיחָה וְכַפָּרָה עַל יְדֵי זֶה מוֹחֲלִים לָנוּ עַל הַכֹּל.

וְאָז בְּמִנְחָה קוֹרִין אֶת מַפְטִיר יוֹנָה שֶׁהוּא הַסִּפּוּר שֶׁל יוֹנָה הַנָּבִיא שֶׁבָּרַח תַּרְשִׁישָׁה וְנִכְנַס לְמֵעֵי הַדָּגָה וְצָעַק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרְךְ (יונה ב ג) "מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי שָׁמַעְתָּ קוֹלִי", וּפֵעַם הִתְבַּטֵּא רַבֵּנוּ זַ"ל (שיחות הר"ן סימן ש"ב) "דֵּעַ עִקָּר אֵיז 'מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי'" [הָעִקָּר הוּא לְקַיֵּם 'מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי'], כִּי כְּשֶׁאָדָם מַרְגִּישׁ עַצְמִי בְּצַר וְדֹחַק כָּזֶה וּכְאִלּוּ הוּא נִמְצָא בְּבֶטֶן שְׁאוֹל מַמָּשׁ, אָז עָלָיו לַעֲשׂוֹת כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה יוֹנָה הַנָּבִיא, שֶׁצָּעַק אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרְךְ "קָרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל ה' וְגוֹ' אַךְ אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ וְגוֹ'" וְזָכָה לִישׁוּעָה גְּדוֹלָה. וַאֲנַחְנוּ מְזִכִּירִים זְכוּתוֹ שֶׁל יוֹנָה הַנָּבִיא תָּמִיד וְאוֹמְרִים "מִי שֶׁעָנָה לְיוֹנָה בְּמֵעֵי הַדָּגָה הוּא יְעַנֵּנוּ", וּמוּבָא מְצַדִּיקִים שֶׁמִּסְגָּל אָז בְּקֶרְיַאת מַפְטִיר יוֹנָה לִפְעֹל יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת בְּכָל הָעִנְיָנִים, וּבִפְרָט בְּעִנְיְנֵי פַּרְנָסָה, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּכַוֵּן לִבּוֹ בָּעֵת הַזֹּאת.

יב

אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, בְּהַגִּיעֲךָ לִתְפִלַּת נְעִילָה, שֶׁהִיא הַשִּׂיא וְהַפְסָגָה שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים, כִּי הִיא תְּפִלָּה מְיֻחֶדֶת שֶׁמּוֹסִיפִים לְכָבוֹד קְדֻשַּׁת הַיּוֹם, שֶׁאֵין בִּשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה, תָּכִין עַצְמְךָ בַּהֲכָנָה דְּרָבָּה, וּתְדַקְדֵּק לְהַגִּיד אוֹתָהּ מִלָּה בְּמִלָּה בְּהִתְעוֹרְרוּת רַבָּה כְּפִי כוֹחֶךָ, כִּי אַף עַל פִּי שֶׁאַתָּה כְּבָר חָלַשׁ וּמָתְשׁ הַרְבֵּה מֵעֲבוֹדַת הַיּוֹם, אֲבָל בִּשְׁעַת נְעִילָה מַשְׁפִּיעִים כּוֹחוֹת מְיֻחָדִים עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַפְשֵׁר לָהֶם לְהִתְפַּלֵּל גַּם תְּפִלָּה זוֹ, וְצַדִּיקִים פֵּרְשׁוּ שֶׁנִּקְרֵאת תְּפִלַּת "נְעִילָה" כִּי אָז אָדָם נוֹעֵל עַצְמוֹ בִּיחִידוּת וּבִפְרָטִיוּת עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאָז אֶפְשָׁר לִפְעֹל כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבּוֹ לְטוֹבָה, וְלָכֵן אַף עַל פִּי שֶׁאַתָּה מַרְגִּישׁ בַּאֲפִיסַת הַכּוֹחוֹת, עִם כָּל זֶה תִּתְגַּבֵּר לוֹמַר הַמִּלִּים בִּתְמִימוּת וּבְפִשְׁיטוּת גְּמוּרָה, וּתְשַׁלֵּב בְּתוֹכָם כַּמָּה תְּפִלּוֹת חֲמוֹת וּרְצוּיוֹת עַל כָּל מָה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ.

וּמְנַהֵג צַדִּיקִים לְהַזְכִּיר שְׁמוֹנֶה פְּעָמִים אֶת סֵדֶר שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הָרַחֲמִים בַּחֲזָרַת הַתְּפִלָּה, וְהוּא עַל פִּי דִּבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוטה י ע"ב) שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ הִתְפַּלֵּל עַל אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ שְׁמוֹנֶה פְּעָמִים (שמואל ב יט א) בְּנִי אַבְשָׁלוֹם אַבְשָׁלוֹם בְּנִי וְגוֹ', כִּי בְּשִׁבְעָה פְּעָמִים הוֹצִיא אוֹתוֹ מִשֶּׁבַע מְדוֹרֵי גֵּיהִנּוֹם וּבַפַּעַם

הַשְּׁמִינִית הִכְנִיס אוֹתוֹ לְגַן עֵדֶן, וְלָכֵן גַּם אֲנַחְנוּ מַזְכִּירִים אָז שְׁמוֹנֶה פְּעָמִים הַשָּׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הָרַחֲמִים, כְּדֵי לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמוֹתֵינוּ מִכָּל הַשִּׁבְעָה מְדוֹרֵי גֵּיהִנּוֹם וּלְהַכְנִיס עַצְמֵנוּ לְגַן עֵדֶן.

וּבְסוֹף הַתְּפִלָּה תּוֹקְעִין תְּקִיעָה גְּדוֹלָה, הַמְּרַמֶּזֶת עַל ׳תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ׳ - שֶׁנִּזְכֶּה לָצֵאת מִמַּאסְרֵי הַיֵּצֶר הָרָע וְלִהְיוֹת בְּנֵי חוֹרִין אֲמִתִּיִּים בְּדֶבֶקוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְהוּא גַּם רֶמֶז עַל סִלּוּק הַשְּׁכִינָה מֵהֵר סִינַי אַחַר קַבָּלַת הַתּוֹרָה וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יט, יג) בִּמְשֹׁךְ הַיֹּבֵל הֵמָּה יַעֲלוּ בָהָר, כִּי עַכְשָׁו אַחַר קַבָּלַת הַתּוֹרָה וְאַחַר קְדֻשַּׁת עִצּוּמוֹ שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים, כְּבָר אֶפְשָׁר לַעֲלוֹת אֶל הָהָר וּלְהִתְדַּבֵּק בִּקְדֻשָּׁה עֶלְיוֹנָה בְּכָל מָקוֹם שֶׁאָדָם נִמְצָא, שֶׁזֶּהוּ **בִּמְשֹׁךְ הַיֹּובֵל** - הֵינוּ בְּתִקְיעָה גְּדוֹלָה שֶׁלְּאַחַר קְדֻשַּׁת הַיּוֹם, ״**הֵמָּה״ יַעֲלוּ בָהָר, הֵמָּה** כְּמוֹ נוֹטָרִיקוֹן ה־מָּה, שֶׁעַכְשָׁו אֲנוּ זוֹכִים לְהַגִּיעַ לְבִטּוּל גָּמוּר בְּאוֹר הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, בְּבְחִינַת ״וְנַחְנוּ מָה״, וּמֵאָז אֲנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת גַּם לְהַר סִינַי וְלֹא יַזִּיק לָנוּ כְּלָל, כִּי כְּבָר נִכְלַלְנוּ לְגַמְרֵי בְּאוֹר הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא.

יג

הַזְּמַן הַקָּדוֹשׁ שֶׁל קִידּוּשׁ לְבָנָה בְּמוֹצָאֵי יוֹם כִּפּוּר

אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, בְּמוֹצָאֵי יוֹם כִּפּוּרִים, אַחַר שֶׁטָּעַמְתָּ קְצָת

וְלָבַשְׁתָּ אֶת הַנַּעֲלַיִם, נוֹהֲגִים לְקַדֵּשׁ אֶת הַלָּבָנָה, וְהוּא מִרְמֵז עַל קַבָּלַת פְּנֵי הַשְּׁכִינָה בִּשְׁלֵמוּתָהּ אַחַר קְדֻשַּׁת יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְרָאוּי לִשְׂמֹחַ אָז מְאֹד, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל מְצִיאַת הַזִּוּוּג וְעַל יְלָדִים, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים שֶׁיּוֹם כִּפּוּרִים (תַּעֲנִית לא ע״א) הָיָה זְמַן מְיֻחָד שֶׁל מְצִיאַת הַזִּוּוּג, וְהָיוּ אוֹמְרִים אָז ״אֵין הָאִשָּׁה אֶלָּא לְבָנִים״, וְעַל כֵּן תְּנַצֵּל אָז אֶת הַזְּמַן הַקָּדוֹשׁ לְבַקֵּשׁ עַל דְּבָרִים אֵלּוּ וְתִפְעַל יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת בַּעֲדָךְ וּבְעַד כָּל יִשְׂרָאֵל.

יד

הַשִּׂמְחָה הַגְּדוֹלָה בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים

אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, תִּרְאֶה לִשְׂמֹחַ מְאֹד בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים כִּי זָכִינוּ לְמָחִילַת וְסִלִּיחַת עֲוֹנוֹת, וְאֵין שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מִזּוֹ, וְכֵן הָיָה נָהוּג אֲצֶל מוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל, שֶׁרָקְדוּ הַרְבֵּה וְשָׂמְחוּ בְּשִׂמְחָה שֶׁאֵין לָהּ קֵץ בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְהַמְּדַקְדְּקִים נוֹהֲגִים לַעֲסֹק אָז בְּבִנְיַן וְתִקּוּן הַסֻּכָּה, וּכְמוֹ שֶׁמּוּבָא בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ (אֹרַח חַיִּים סִימָן תרכ״ה), וְזֶה לְרַמֵּז שֶׁעַכְשָׁו אַחַר מְחִילַת יוֹם כִּפּוּרִים יֵשׁ לָנוּ מָקוֹם קָדוֹשׁ לִבְרֹחַ אֵלָיו שֶׁהוּא הַסֻּכָּה הַקְּדוֹשָׁה, וּמִתְקַיֵּם אָז (תְּהִלִּים כז ה) כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה, וְזוֹ הַהֲכָנָה שֶׁלָּנוּ לִקְרַאת חַג הַסֻּכּוֹת, שֶׁהוּא זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ וְנִזְכֶּה לִשְׂמֹחַ בֶּאֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל הַשָּׁנָה.

תְּפִלּוֹת נִפְלָאוֹת לְיוֹם הַכִּיפּוּרִים

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לְהִתְעוֹרֵר מְאֹד בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים לְהָכִין עַצְמִי לִקְרַאת קְדֻשַּׁת הַיּוֹם הַמְמַשְׁמֶשֶׁת וּבָאָה, וְאֶתְפַּלֵּל תְּפִלַּת שַׁחֲרִית בְּכַוָּנַת הַלֵּב, וְאֶזְכֹּר שֶׁעַכְשָׁו מְכִינִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעְלָה אֶת כָּל הַקָּרְבָּנוֹת וּפִטּוּם הַקְּטֹרֶת שֶׁיַּקְרִיבוּ מָחָר בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, וְאֶכְסוֹף וְאֶשְׁתּוֹקֵק שֶׁאֶזְכֶּה לִרְאוֹת בַּחַיִּים חַיּוֹתִי אֶת הַמִּקְדָּשׁ בָּנוּי עַל תִּלּוֹ וְאֶת עֲבוֹדַת יוֹם הַכִּפּוּרִים בְּמוֹ עֵינַי, וְהָרְצוֹנוֹת שֶׁלִּי יַעֲלוּ לְנַחַת רוּחַ לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ עָשִׂיתִי הַכֹּל בְּפֹעַל מַמָּשׁ.

וְזַכֵּנִי לִטְבֹּל בְּמִקְוֶה כְּשֵׁרָה בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים לִכְבוֹד קְדֻשַּׁת הַיּוֹם, וַאֲכַוֵּן לְהַפְשִׁיט מֵעָלַי כָּל הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים שֶׁלָּבַשְׁתִּי כָּל הַשָּׁנָה מֵעֲוֹנוֹתַי הָרַבִּים, וְאַלְבִּישׁ עַצְמִי עִם לְבוּשׁ קָדוֹשׁ מִגַּן־עֵדֶן, וְיִתְקַיֵּם בִּי (תְּהִלִּים נא, ט-יב):

"תְּחַטְּאֵנִי בְּאֵזוֹב וְאֶטְהָר תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין, תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ, הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי וְכָל עֲוֹנֹתַי מְחֵה, לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי"; וְאֶזְכֹּר מִן הֶחָמֵשׁ טְבִילוֹת שֶׁהָיָה הַכֹּהֵן גָּדוֹל טוֹבֵל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל־יָדָן הָיָה מַמְשִׁיךְ קְדֻשָּׁה וְהֶאָרָה לְכָל יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁגַּם אֲנִי אֶזְכֶּה לִקְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה עֶלְיוֹנָה.

אָנָּא יְהוָ"ה! זַכֵּנִי לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מִנְחָה בְּעֶרֶב יוֹם כִּפּוּרִים בְּהִתְעוֹרְרוּת רַבָּה, וְאַגִּיד אֶת סֵדֶר הַוִּדּוּי בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה, וַאֲבַקֵּשׁ רַחֲמִים שֶׁתִּמְחֹל וְתִסְלַח לִי עַל מַה שֶׁחָטָאתִי עָוִיתִי וּפָשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ כָּל הַשָּׁנָה, וְאֶזְכֹּר שֶׁעִקַּר תְּשׁוּבַת יוֹם כִּפּוּרִים תָּלוּי בְּוִדּוּי־דְּבָרִים, וְהָעֲשָׂרָה מִינֵי וִדּוּיִם שֶׁמִּתְוַדִּים מֵעֶרֶב יוֹם כִּפּוּרִים עַד תְּפִלַּת נְעִילָה, יוֹעִיל לְהוֹצִיא נִשְׁמָתִי מִכָּל הָעֲשָׂרָה כְּתָרִים שֶׁל הַטֻּמְאָה וְהַסִּטְרָא־אָחֳרָא, וּלְהַכְנִיס אוֹתִי בַּעֲשָׂרָה כְּתָרִים שֶׁל הַקְּדֻשָּׁה, וְאֶהְיֶה כִּבְרִיָּה חֲדָשָׁה וּכְתִינוֹק שֶׁנּוֹלַד מַמָּשׁ.

וְזַכֵּנִי לְהַרְבּוֹת אָז בִּנְתִינַת צְדָקָה, שֶׁיִּהְיֶה לִי לְמֵלִיץ יָשָׁר

לִקְרַאת הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וִיקָנֵם בִּי (יְשַׁעְיָה נח, ח-ט):
"וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צִדְקֶךָ כְּבוֹד יְיָ יַאַסְפֶךָ, אָז תִּקְרָא וַיְיָ יַעֲנֶה
תְּשַׁוַּע וְיֹאמַר הִנֵּנִי"; וְיַעֲלוּ כָּל הַתְּפִלּוֹת לְפָנֶיךָ לְרַחֲמִים
וּלְרָצוֹן, וְנִפְעָל שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת שְׁנַת גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לֶאֱכֹל אֶת הַפְּעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת
לִפְנֵי הַצּוֹם בְּאַהֲבָה וּבִירְאָה וּבְדֶרֶךְ־אֶרֶץ גָּדוֹל,
וַאֲקַיֵּם כָּל מִצְוֹוֹת הַפְּעוּדָה בְּנִילָה וּרְעָדָה, וְאֶעֱשֶׂה נְטִילַת
יָדַיִם וּבִרְכַּת הַמּוֹצִיא וּבִרְכַּת הַמָּזוֹן בְּכַוָּנָה רְצוּיָה וּבְבוּשָׁה
הִקְדָּשָׁה, וַאֲכַוֵּן שֶׁיִּהְיֶה לִי כֹּחַ לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה מִן
הַתּוֹרָה לָצוּם בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, וְאֶזְכֹּר דִּבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
(יוֹמָא פא:): 'כָּל הָאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה בַּתְּשִׁיעִי, שֶׁהוּא עֶרֶב יוֹם
הַכִּפּוּרִים, מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִלּוּ הִתְעַנָּה תְּשִׁיעִי
וַעֲשִׂירִי'; נִמְצָא שֶׁאֲכִילָתִי עַכְשָׁו בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים גַּם
נֶחְשָׁב לְצוֹם, וְאֶשְׂמַח עִם זֶה מְאֹד.

וְזַכֵּנִי לְבָרֵךְ אֶת הַבָּנִים שֶׁלִּי וְכָל בְּנֵי בֵיתִי לִפְנֵי כְּנִיסַת
הַיּוֹם, וְאֶמְחֹל לָהֶם בְּלֵב שָׁלֵם אִם פָּגְמוּ נֶגְדִּי בְּמֶשֶׁךְ
יְמוֹת הַשָּׁנָה, וְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת מְחִילָתָם אִם פָּגַמְתִּי נֶגְדָּם,

וְכָךְ אֲזַכֶּה לְהַכְנִם לִקְדֻשַּׁת הַיּוֹם נָקִי מִכָּל חֵטְא וְעָוֹן הֵן בֵּין אָדָם לַמָּקוֹם וְהֵן בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לְהָסִיר אֶת הַנַּעֲלַיִם לִפְנֵי כְּנִיסַת הַיּוֹם וְלִלְבֹּשׁ בֶּגֶד לָבָן, וְאָזְכֹּר שֶׁאֲנִי עַכְשָׁו כְּדֻגְמַת מַלְאֲכֵי מַעְלָה כְּמִשְׁרְתֵי ה', וְאֵלֵךְ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת בְּחֶרְדַּת קֹדֶשׁ וְאָבִין אֶת עַצְמִי לִקְרַאת תְּפִלַּת 'כָּל נִדְרֵי' בְּאַהֲבָה וְיִרְאָה גְּדוֹלָה.

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁזִּכִּיתָ אוֹתִי לְהַגִּיעַ לְעוֹד יוֹם הַכִּפּוּרִים בִּימֵי חַיַּי, אָנָּא ה' זַכֵּנִי לִשְׂמֹחַ מְאֹד עִם הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, וְלִזָּהֵר מְאֹד בְּכָל הַחֲמִשָּׁה עִנּוּיִים, שֶׁלֹּא אֶכָּשֵׁל בְּאַף אֶחָד מֵהֶם, אֶלָּא אֶשְׂמַח כָּל הַיּוֹם שֶׁאֲנִי עַכְשָׁו כְּדֻגְמַת מַלְאֲכֵי מַעְלָה, שֶׁאֵין לִפְנֵיהֶם אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה וְשׁוּם עֲסָקִים גַּשְׁמִיִּים, רַק הֵם כֻּלָּם מוּכָנִים וּמְזֻמָּנִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ וּלְקַיֵּם מִצְוֹתֶיךָ, וּבְכָל פַּעַם שֶׁאַרְגִּישׁ אֵיזֶה רָעָבוֹן אוֹ צְמָאוֹן אוֹ עִנּוּי אַחֵר,

אַגִּיד בְּפֶה מָלֵא וּבְשִׂמְחָה רַבָּה: "הַנֵּנִי מוּכָן וּמְזֻמָּן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה מִן הַתּוֹרָה שֶׁל וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם בָּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ וּבְדֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ", וְאָמַיִן בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁעַל יְדֵי זֶה אֲנִי מְקַבֵּל סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה גְּמוּרָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתַי, וַאֲנִי נַעֲשֶׂה כִּבְרִיָּה חֲדָשָׁה מַמָּשׁ.

אָנָּא יהו"ה, זַכֵּנִי לִזְכֹּר שֶׁחֵלֶק גָּדוֹל מִשִּׂמְחַת יוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא קַבָּלַת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים יָרַד מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עִם הַלּוּחוֹת שְׁנִיּוֹת וְנָתַן לְעַם יִשְׂרָאֵל, עַל־כֵּן זַכֵּנִי בְּמִשְׁךְ קְדֻשַּׁת הַיּוֹם לְתַפֵּס שְׁעוּרִין בְּסִדְרָן בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲפִלּוּ מְעַט דְּמְעַט, כְּדֵי שֶׁאֶזְכֹּר שֶׁהַיּוֹם הוּא בְּרֶגֶמֶת חַג הַשָּׁבוּעוֹת, וְכָךְ תִּהְיֶה אַהֲבַת הַתּוֹרָה תְּקוּעָה בְּלִבִּי כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לְהִתְפַּלֵּל הַחֲמִשָּׁה תְּפִלּוֹת שֶׁל

יוֹם הַכִּפּוּרִים עַרְבִית שַׁחֲרִית מוּסָף מִנְחָה נְעִילָה
בְּהִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה מִלָּה בְּמִלָּה, וְאֶזְכֹּר שֶׁבָּזֶה אֲנִי מְקַבֵּל
תִּקּוּן גָּמוּר לְכָל חֲמִשָּׁה חֶלְקֵי נַפְשִׁי, נֶפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה
חַיָּה יְחִידָה וְאֶזְכֹּר שֶׁבְּיוֹם הַכִּפּוּרִים אֵין רְשׁוּת לַשָּׂטָן
לְקַטְרֵג עַל תְּפִלּוֹתֵינוּ כִּי הַשָּׂטָן בְּגִימַטְרִיָּא שס"ד כְּנֶגֶד
שְׁאָר שס"ד יְמוֹת הַשָּׁנָה, אֲבָל יוֹם כִּפּוּרִים הוּא יוֹם שס"ה
וְאֵין לוֹ אָז רְשׁוּת לְקַטְרֵג בּוֹ, עַל כֵּן אֲדַקְדֵּק לְהִתְפַּלֵּל
הַתְּפִלּוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּכַוָּנָה רְצוּיָה בְּפִי כוֹחִי, וְאוֹסִיף בַּמָּה
דִּבּוּרֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת בְּכָל מֶשֶׁךְ שְׁעוֹת הַיּוֹם וְכֻלָּם
יַעֲלוּ לִהְיוֹת פֶּתֶר לְרֹאשֶׁךָ, וְלִפְעֹל בַּעֲדֵנוּ יְשׁוּעוֹת וְרַחֲמִים
גְּדוֹלִים בְּכָל עִנְיְנֵי הַחַיִּים.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לְהִתְעוֹרֵר מְאֹד אֵלֶיךָ בְּעֵת תְּפִלַּת
"כָּל נִדְרֵי" וּלְהַגִּיד אוֹתָהּ בִּתְמִימוּת וּבְפָשִׁיטוּת
גְּמוּרָה בַּנְּפָשׁ הַמְקֻבָּל בָּעוֹלָם, וְאָבִין שֶׁעַל יְדֵי הַתָּרַת
נְדָרִים שֶׁעוֹשִׂים אָז בְּצִבּוּר - עוֹלִים לְמָקוֹם גָּבוֹהַּ הַנִּקְרָא
פְּלִיאוֹת חָכְמָה, וְשָׁם זוֹכִים לֶאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת
וְלֶאֱמוּנַת חֲכָמִים בְּמַעֲלָה עֶלְיוֹנָה מְאֹד, וְאֶזְכֶּה לִהְיוֹת

חָבוּק וְדָבוּק בְּאוֹר הָאֱמוּנָה בְּכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ, וּבְשֶׁאֲבָרֶךָ אֶת בִּרְכַּת שֶׁהֶחֱיָנוּ אַחַר תְּפִלַּת כָּל נִדְרֵי, אַגִּיד אֶת זֶה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּבְתוֹדָה שְׁלֵמָה שֶׁזִּכִּיתָ אוֹתִי לְהַגִּיעַ לְיוֹם קָדוֹשׁ וְנוֹרָא הַזֶּה וְלִהְיוֹת חֵלֶק מִקְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל הַמְּקֻבָּלִים עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּתְךָ וַחֲפֵצִים קִרְבָתְךָ בְּכָל עֵת.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לְהַגִּיד אֶת סֵדֶר הַוִּדּוּי עֶשֶׂר פְּעָמִים בְּמֶשֶׁךְ יוֹם הַכִּפּוּרִים, וַאֲכַוֵּן שֶׁבְּזֶה אֲנִי מוֹצִיא מִקִּרְבִּי אֶת כָּל הַחִצִּים הָאַרְסִיִּים שֶׁיָּרָה בָּהּ הַסַּמָּ"ךְ מֵ"ם, וְאֶזְכֹּר בִּשְׁעַת הַוִּדּוּי שֶׁאֲנִי מִתְוַדֶּה עַל כָּל סֵדֶר הָאֶלֶף בֵּית אָשַׁמְנוּ בָּגַדְנוּ גָּזַלְנוּ וְכוּ' כְּדֵי לְהַצִּיא כָּל הַצְּרוּפִים רָעִים שֶׁנִּבְנְסוּ בְּתוֹךְ עַצְמוֹתַי עַל יְדֵי עֲוֹנוֹתַי, וְעַכְשָׁו עַל יְדֵי הַוִּדּוּי כֻּלָּם מִתְהַפְּכִים לְצֵרוּפִים טוֹבִים, וּבְכָל פַּעַם שֶׁאַבֶּה עַל הֶחָזֶה אֲכַוֵּן שֶׁבְּזֶה אֲנִי מוֹצִיא עוֹד צֵרוּף רַע מִן עַצְמוֹתַי וַאֲנִי מְקַבֵּל חִלּוּץ עֲצָמוֹת מַמָּשׁ וְנַעֲשֶׂה כִּבְרִיָּה חֲדָשָׁה.

וּבְשָׁעָה שֶׁאַגִּיד אֶת הַוִּדּוּי עִם הַצִּבּוּר בַּגַּסָּה וְנִגּוּן הַנָּעִים הַמְּקֻבָּל בָּעוֹלָם, אֲכַוֵּן שֶׁהִנֵּה מִכָּל הָעֲוֹנוֹת שֶׁלָּנוּ

נַעֲשִׂים עֲבָשָׁו זְכוּיוֹת גְּדוֹלוֹת, וְעַל בֵּן רָאוּי לָנוּ לָשִׁיר וּלְרַנֵּן עַל זֶה, וְתִתְפָּאֵר עִמָּנוּ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת שֶׁאָנוּ עַמְּיךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ אָנוּ בָּנֶיךָ וְאַתָּה אָבִינוּ וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ לָנֶצַח.

אָנָּא יהו״ה זַכְּנִי לִזְכֹּר דִּבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תִּקּוּנֵי זֹהַר תִּקּוּן כא) שֶׁיּוֹם כִּפּוּרִים הוּא מֵעֵין קְדֻשַּׁת פּוּרִים, כִּי נִקְרָא יוֹם כִּפּוּרִים עַל שֵׁם שֶׁהִיא כְּמוֹ פּוּרִים, וְאֶזְכֶּה לִשְׂמֹחַ מְאֹד עִם קְדֻשַּׁת הַיּוֹם וְעַל כָּל הָעִנְיָנִים כְּמוֹ עִם הַתַּעֲנוּגִים הֲכִי גְּדוֹלִים, וְאֶהְיֶה בְּאַהֲבָה וְאַחְוָה עִם כֻּלָּם, וַאֲבַקֵּשׁ מְחִילָה וּסְלִיחָה מִכָּל מִי שֶׁפָּגַמְתִּי נֶגְדּוֹ, וְאַרְגִּישׁ אָז אֶת הָאַהֲבָה וְהָאַחְדוּת שֶׁל פּוּרִים, שֶׁשּׁוֹלְחִים מִשְׁלוֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים וְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל תִּהְיֶה קְבוּעָה בְּלִבִּי בְּיָתֵד חָזָק בַּל תִּמּוֹט.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכְּנִי לְהַגִּיעַ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים בַּבֹּקֶר מֻקְדָּם בְּעֵת שֶׁהַצִּבּוּר מִתְפַּלְּלִים, וְלוּמַר עִמָּהֶם כָּל סֵדֶר הַתְּפִלָּה מִלָּה בְּמִלָּה בְּשִׂמְחָה וּבִדְבֵקוּת

וּבִמְתִינוּת גְּדוֹלָה, וְאָזְכֹּר הֵיטֵב שֶׁיּוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא יוֹם קָבְלַת הַתְּפִלּוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה וְאֵין שׁוּם שַׁעַר מִשַּׁעֲרֵי הַתְּפִלָּה נִנְעָל מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַזֶּה, וְאַקְשִׁיב הֵיטֵב לִקְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּפָרָשַׁת 'אַחֲרֵי מוֹת' שֶׁהוּא כָּל סֵדֶר עֲבוֹדַת יוֹם הַכִּפּוּרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְאֶכְסוֹף וְאֶשְׁתּוֹקֵק לִרְאוֹת כָּל זֶה בְּמוֹ־עֵינַי בְּבִנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ!

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לוֹמַר אֶת סֵדֶר הָעֲבוֹדָה בַּחֲוָרַת תְּפִלַּת מוּסָף בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּבְהִתְרַגְּשׁוּת יְתֵרָה, וַאֲדַמֶּה לְעַצְמִי שֶׁאֲנִי עַכְשָׁו עוֹמֵד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְרוֹאֶה אֶת כָּל הָעֲבוֹדָה שֶׁל הַכֹּהֵן גָּדוֹל וַאֲנִי עוֹשֶׂה אֶת זֶה עִמּוֹ מַמָּשׁ, כִּי הוּא הַשָּׁלִיחַ שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט בְּשֶׁאַגִּיד "וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה וְכוּ'" אַרְגִּישׁ שֶׁאֲנִי מַמָּשׁ עוֹמֵד שָׁם, וְשׁוֹמֵעַ אֶת הַשֵּׁם יוֹצֵא מִפִּיו בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה, וְאֶפֹּל עַל פָּנַי בִּבְטוּל גָּמוּר וַאֲבַקֵּשׁ אָז שֶׁאָזְכֶּה לְהִכָּלֵל בְּךָ יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי, וְכָל הַכִּסּוּפִין וְהָרְצוֹנוֹת וְהַתְּפִלּוֹת יַעֲלוּ לִהְיוֹת כֶּתֶר עַל רֹאשְׁךָ וְתִתְפָּאֵר עִמָּנוּ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זַכֵּנִי לִזְכֹּר בְּעֵת תְּפִלַּת מִנְחָה שֶׁעֲקֵדַת יִצְחָק הָיְתָה בְּעֵת תְּפִלַּת מִנְחָה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, וְעַל כֵּן אֶתְעוֹרֵר מְאֹד לְהַזְכִּיר אֶת זְכוּת הָעֲקֵדָה, וּבְזְכוּת יִצְחָק אָבִינוּ תִּהְיֶה לָנוּ כַּפָּרָה כָּל עֲוֹנֹתֵינוּ וּכְמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יְשַׁעְיָה סג טז) כִּי אַתָּה אָבִינוּ כִּי אַבְרָהָם לֹא יְדָעָנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יַכִּירֵנוּ, וּכְשֶׁנִּקְרָא בַּתּוֹרָה אֶת פָּרָשַׁת הָעֲרָיוֹת בְּעֵת תְּפִלַּת מִנְחָה אֲבַקֵּשׁ סְלִיחָה מְחִילָה וְכַפָּרָה עַל כָּל מַה שֶׁפָּגַמְתִּי בִּבְרִית קֹדֶשׁ, וְאֶתְפַּלֵּל שֶׁאֲזַכֶּה מֵהַיּוֹם וָהָלְאָה לִהְיוֹת נוֹטֵר הַבְּרִית בֶּאֱמֶת, וְכֵן כְּשֶׁאֶקְרָא אֶת מַפְטִיר יוֹנָה - אַדְמָה לְעַצְמִי שֶׁאֲנִי עַכְשָׁו כְּמוֹ יוֹנָה הַנָּבִיא הַנִּמְצָא בְּמֵעֵי הַדָּגָה וְקוֹרֵא וְצוֹעֵק אֵלֶיךָ "מִמְּטֻן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי שָׁמַעְתָּ קוֹלִי" וְאַתָּה תּוֹשִׁיעֵנִי וְתוֹצִיא אוֹתִי לִרְוָיָה.

אָנָּא יהו"ה! זַכֵּנִי לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת נְעִילָה בְּהִתְעוֹרְרוּת רַבָּה וּבְכַוָּנָה רְצוּיָה, וְאַף עַל פִּי שֶׁזֶּה כְּבָר בְּסוֹף הַיּוֹם - תְּחַדֵּשׁ אֶת כּוֹחִי שֶׁאוּכַל לְהִתְפַּלֵּל אוֹתָהּ עִם כַּוָּנוֹת חֲדָשִׁים, וְאַגִּיד אֶת הַשָּׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שְׁמוֹנָה

פְּעָמִים עִם הִתְעוֹרְרוּת רַבָּה, וַאֲבַוֵּן לְהוֹצִיא אֶת נַפְשִׁי מִשִּׁבְעָה מְדוֹרֵי גֵּיהִנּוֹם וּלְהַכְנִיס אוֹתָהּ לְתוֹךְ שַׁעֲרֵי הַגַּן עֵדֶן, וּלְבַסּוֹף אֶקְרָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ בְּמִסִירַת נֶפֶשׁ, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה לִפְנֵי עֵינַי כִּי אִם אֲמִתַּת מְצִיאוּתְךָ יִתְבָּרַךְ וְאָזְהֶה לְהִכָּלֵל בְּךָ לְגַמְרֵי, וְאָז אֶשְׁמַע אֶת הַתְּקִיעָה גְּדוֹלָה שֶׁתַּזְכִּיר אוֹתִי מִתְּקִיעַת שׁוֹפָר גָּדוֹל שֶׁל מָשִׁיחַ שֶׁיָּבוֹא בִּמְהֵרָה, וְיִגָּאֲלֵנוּ וְיִתַּקֵּן הָעוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וְיִקַּבְּלוּ כֻּלָּם עַל מַלְכוּתְךָ עֲלֵיהֶם, יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יהו״ה צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

תָּם וְנִשְׁלַם שֶׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם.

הקונטרס הקדוש הזה נדפס לרפואת
ר׳ שלמה ברוך בן רבקה